

Η ΛΑΒΡΥΣ

Λεσβιακός Λόγος

Τεύχος 2

Δρχ 120

Η ΛΑΒΡΥΣ Λεσβιακός Λόγος

Γυναίκες! Το περιοδικό αυτό είναι δικό σας! Θέλουμε τη συμμετοχή σας. Αν έχετε άρθρα, σκίτσα, φωτογραφίες, ποίηση, ιστορίες, προσωπικές εμπειρίες, μεταφράσεις φεμινιστικών και λεσβιακών κειμένων, που θα θέλατε να δημοσιευτούν, στείλτε τα στη ΛΑΒΡΥ. Θα χαρούμε να τα δημοσιεύουμε, επώνυμα ή άνωμα.

Περιεχόμενα

Ποιες είμαστε	2
Ένα Καφενείο Γυναικών	3
Σφηνες	9
Είναι οι λεσβίες γυναίκες;	10
Αντιστροφή βία	16
Βία στη βία των αντρών	18
Κολπικός Οργασμός	19
Γυναικεία Σεξουαλικότητα	22
Δύο γυναίκες κοιμούνται	30
Σκεψεις πάνω στη γυν. σεξουαλικότητα	33
Λεσβία...αυτό το εξωγήινο τέρας	36
Ποιήματα	39
Η οδύσσεια των Κουβανέζων λεσβίων	40
Ποιήματα	44
Μεταφυσική μισογυνία	46
Λαβρακία	52
Και λίγη λεσβιακή ιστορία	55
Αμαζόνες	56
Λεόβιοσκοπιο	57
Βιβλιοπαρουσίαση: Το Πρώτο Φύλο	64

Το περιοδικό αυτό βγήκε με πολλή αγάπη και ελάχιστα χρήματα! Χρωστάμε ακόμα στο τυπογραφείο. Οτιδήποτε έχετε να συνεισφέρετε, θα γίνει δεκτό και θα βοηθήσει στην έκδοση του δεύτερου φύλλου.

Κάθε άρθρο εκφράζει τις απόψεις εκείνης που τό έγραψε, κι όχι άναγκαστικά τη συλλογική γνώμη της ομάδας.

Υπευθινή σύμφωνα με το νόμο:
Χαρά Δοντοπούλου
Ρωμανού Μελωδού 4 Αθήνα
Ετησία συνδρομή: δρχ.400
Αλληλογραφία-συνδρομές-οικονομικές ενισχύσεις
ΤΑΧ. ΘΥΡΙΔΑ 2741 ΕΞΑΡΧΕΙΑ ΑΘΗΝΑ

Ένα Καφενείο Γυναικῶν...

Κάθομαι μέ τίς φίλες μου στή μέση ενός χώρου γεμάτου γυναῖκες, μιλω, πίνω, φαίνομαι ξένοιαστη, ἀλλά μέσα μου κλαίω γιατί ἐσύ κάθεσαι μακριά στήν ἄλλη ἄκρη τοῦ δωματίου καί μοῦ λείπεις.

Ἀναρωτιέμαι γιατί φτάσαμε νᾶμαστε τόσο μακριά ἢ μιά ἀπ' τήν ἄλλη, γιατί αὐτή ἢ ἀπόσταση ἀναμεταξύ μας, γιατί αὐτή ἢ πόλωση. Καί ἢ ἴδια ἀπάντηση ἔρχεται γιά χιλιοστή φορά στό μυαλό μου: γιατί ὅταν εἴμαστε μαζί, οἱ δύο μας, ἐγώ ἀναγκάζομαι ν' ἀπομακρυνθῶ ἀπ' τίς ἄλλες γυναῖκες, αὐτές πού εἶναι τώρα ἢ θά μπορούσαν νά νᾶναι φίλες μου. "Ἡ μᾶλλον μ' ἀναγκάζεις.

Γι' αὐτές πού εἶναι ἤδη φίλες μου λές ὅτι δέν σ' ἄρεσαν, βαριέσαι τή παρέα τους, δέν τίς ἀνέχεσαι κᾶν. Γι' αὐτές πού θά μπορούσαν νά γίνουν φίλες μου, δέν ἔχεις τίνα πείς ἀκόμα, ἀλλά κρίνοντας ἀπ' τό πώς ἄρχισες νά μὴν ἀνέχεσαι τίς τωρινές, ξέρω πώς τό ἴδιο θά συμβεῖ ἂν ἀρχίσω νά διαλέγω καινούργιες.

Γιατί στό βάθος ἐκεῖνο που ἔχει σημασία εἶναι ἢ πεποίθησή σου ὅτι ἢ φιλία μέ ἄλλες γυναῖκες δέν ἔχει χῶρο μέσα σέ μιά σχέση, παρά μόνο σάν συμπλήρωμα σέ στιγμές πού κατά τύχη μένουν κενές, σάν μερικές ἀπεγνωσμένες ἐπαφές ὅταν ἐσύ κι ἢ "δικιά σου" δέν τά πᾶτε καλά, σάν ἓνα - δύο τηλεφωνήματα τήν ἐβδομάδα καί μιά-δύο συναντήσεις τόν μήνα ἔτσι γιά "νά τά ποῦμε", καί συνηθως ὄχι μόνη, ἀλλά μαζί μέ τή φιλενάδα σου καί πιθανά κι ἐκεῖνη μέ τή δική της, ἂν εἶναι λεσβία.

Ἡ σχέση γιά σένα εἶναι τό πᾶν. Ἡ ἀρχή καί τό τέλος. Ἡ κάλυψη ὄλων τῶν ἀναγκῶν. Τό τέλειο δυαδικό ζευγάρι πού τρώει, πίνει, δουλεύει στό κίνημα καί κάνει ἔρωτα μαζί.

Κάνει ἔρωτα μαζί... Αὐτή εἶναι ἢ βάση πού ὀρίζει κι' ὄλα τ' ἄλλα: ἂν κάνουμε ἔρωτα μαζί, θά κάνουμε κι ὄλα τ' ἄλλα μαζί, δέν ἔχουμε ἀνάγκη καμμιά ἄλλη. Καί γιά νά δικαιο-

λογήσουμε αὐτή τήν ἀποκλειστικότητα, τήν ἀποκαλοῦμε "ἀγάπη" γιατί "τά μεγάλα πάθη ζητᾶνε τήν ἀποκλειστικότητα".

Τότε βέβαια πρέπει νά θαυμάζουμε τό Ρωμαῖο καί τήν Ἰουλιέττα κι ὄλα αὐτά "τ'ἀθάνατα" ζευγάρια πού μᾶς προβάλλει ἡ πατριαρχική ἱστορία κι ἡ πατριαρχική λογοτεχνία σάν πρότυπα τῆς ἰδανικῆς ἀποθέωσης τῶν "ἀνθρώπων" σχέσεων.

Ἐγώ ὅμως, ὅταν ἀρχισα σιγά σιγά νά πιάνω τό νόημα τοῦ φεμινισμοῦ, κατάλαβα πώς αὐτές οἱ "ἀνθρώπινες" σχέσεις πού ἀπώτερη μορφή τους εἶναι ὁ "ρομαντικός ἔρωτας" κάθε ἄλλο παρά ἀνθρώπινες εἶναι, γιατί στήν οὐσία καταπιέζουν τά ἄτομα πού ἔχουν κλειστῆ σ' αὐτές.

Σάν φεμινίστριες ξέρουμε πιά ὅτι ὁ ἀποκλειστικός ἔρωτας, ὁ ἀποκλειστικός γάμος, εἶναι ἡ μορφή σχέσεων πού καθιερώθηκε ἀπό τούς ἄντρες γιά νά μᾶς ἀπομακρύνει ἀπ' ὄλους τριγύρω μας, νά μᾶς ἀπομονώσει, κι ἔτσι αὐτοί νά μᾶς κυβερνᾶνε ἀπόλυτα.

Καί γιά νά μήν παραπονιόμαστε μᾶς λένε ὅτι τό κάνουν ἀπό ἀγάπη, ὅτι ἡ ὑπερβολική ἀγάπη τους, ἡ ἀνάγκη τους γιά μᾶς ζητᾶ αὐτή τήν ἀποκλειστικότητα, κι ὅτι ἂν κι ἐμεῖς τούς ἀγαπᾶμε τό ἴδιο ἔντονα, θά τούς ἀγαπᾶμε ἀποκλειστικά.

"Ὅπως καί νά τό ἐξετάσουμε τό θέμα, ἡ ἀποκλειστική σχέση ἢ βασισμένη στό "μεγάλο ἔρωτα" καταπιέζει τή γυναίκα.

Καί σάν φεμινίστρια πίστευα κι ἔλπιστα πώς κύριος στόχος μας θά ἔταν νά καταστρέψουμε τίς ἀποκλειστικές σχέσεις, πού ἔχουν ἐξουσιαστικές, σχέσεις βασισμένες στό ψέμμα.

Ἐσύ ὅμως μοῦ ζητᾶς ἀκριβῶς μιᾶ τέτοια σχέση. Μοῦ λές ὅτι μέ μᾶς τά πράγματα εἶναι διαφορετικά: εἴμαστε λεσβίες, ξέρουμε κι οἱ δύο πώς οἱ ἄντρες καταπιέζουν, γι' αὐτό κι ἀρνηθήκαμε τίς σχέσεις μ' αὐτούς. Σάν λεσβίες καταλαβαίνουμε, νιώθουμε, πονᾶμε, ἀγαπᾶμε ἡ μιᾶ τήν ἄλλη, ἄρα δέν μπορούμε ν' ἀποκαλέσουμε τή δικιά μας ἀποκλειστική σχέση ἐξουσιαστική.

Λές ὅτι σάν θεωρία δέχεσαι αὐτά πού εἶπα παραπάνω, ἀλλά πώς δέν εἶναι δυνατό νά βαδίσουμε ἐμεῖς δια-

φορετικά, ν' ἀνοίξουμε καινούργιους δρόμους ὅσο ἡ κοινωνία γύρω μας παραμένει ἡ ἴδια.

Λές ἐπίσης πώς τά πράγματα πού μᾶς ἔχουν περάσει τόσο ἔντονα δύσκολα ξεπερνιοῦνται, ἴσως εἶναι κι ἀδύνατο νά ξεπεραστοῦν.

Προσπαθῶ νά σοῦ ἐξηγήσω πώς δέν μπορούμε ν' ἀποκαλοῦμε τούς ἑαυτούς μας λεσβίες φεμινίστριες ἂν ἀπλά καί μόνο γράφουμε θεωρίες χωρίς νά προσπαθοῦμε στό ἐλάχιστο νά τήν ἐφαρμόζουμε μέσα στή δικιά μας ζωή.

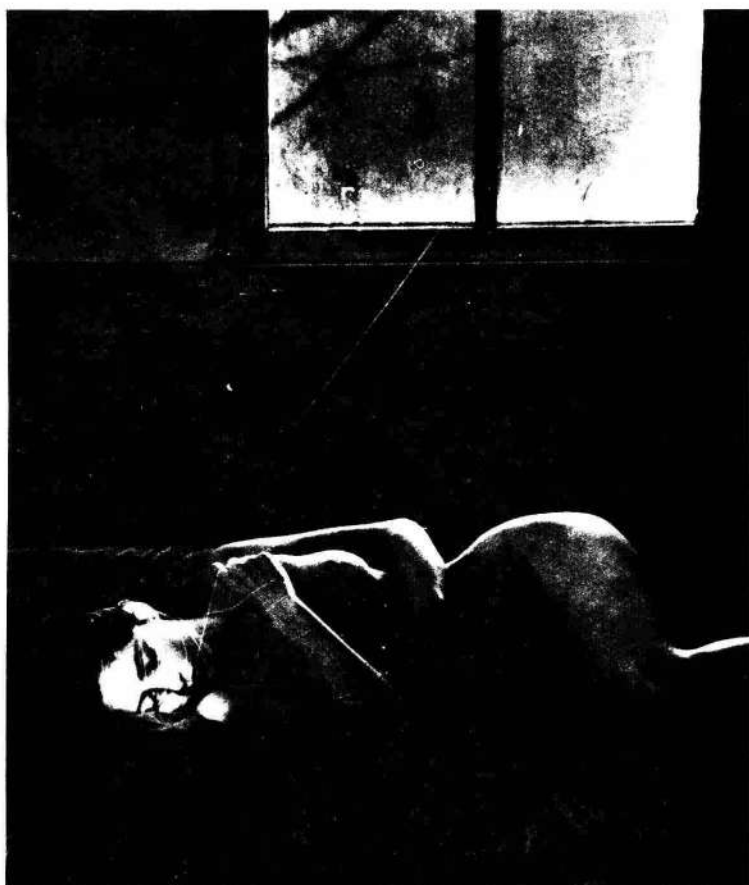
Ξέρω πόσο δύσκολο εἶναι νά ξεπεράσουμε ὅσα μᾶς ἔχουν μάθει. Ξέρω πόσες ἀνασφάλειες ἔχω, πόσο μόνη νοιώθω συχνά, ὅταν δέν ἔχω πλάϊ μου κάποια νά μέ συντροφεύει, πόσο ζηλεύω ἅμα αὐτή ἡ κάποια μ' ἀφήσει γιά μιᾶν ἄλλη. Ξέρω ἐπίσης πόσο πολύ πιό δύσκολο ἴσως εἶναι γιά μᾶς νά ξεπεράσουμε αὐτές τίς προαιώνιες πλύσεις ἐγκεφάλου.

Στό κάτω-κάτω ἐμεῖς οἱ λεσβίες κουβαλᾶμε μέσα μας χίλιες δύο ἐνοχές. Μᾶς ἔχουν πάντα κατηγορήσει πώς εἴμαστε ἀνώμαλες, ἀφύσικες, μᾶς ἔχουν πεῖ ὅτι δέν ἔχουμε θέση στή κοινωνία. Μᾶς ἔχουν καταδικάσει στήν ἀφάνεια, στήν ἀνυπαρξία.

Κι' αὐτές ἀκόμα ἀνάμεσά μας πού ξέρουν πώς τό ν' ἀγαπᾶμε μιᾶ ἄλλη γυναίκα εἶναι τελείως φυσιολογικό, ἀκόμα κι ἐπαναστατικό, κι' ἐμεῖς ἀκόμα οἱ συνειδητοποιημένες λεσβίες ξέρουμε καλά πώς αἰωρούμαστε σ' ἕνα τεράστιο κενό. Ἀπό πίσω μας βρίσκεται μιᾶ κοινωνία πού δέν μᾶς θέλει ἀλλά καί δέν μᾶς κάνει: ἕνας τρόπος ζωῆς πού παρόλο πού τόν κατηγοροῦμε παρέχει μιᾶ ὀρισμένη σιγουριά πού ἔχουμε ἀπαρνηθεῖ: ἡ οἰκογένεια, ἡ προνομιοῦχα σχέση μ' ἕναν ἄντρα, ἡ εὐλογημένη μέσα στό γάμο μητρότητα, ὄλα αὐτά δέν εἶναι γιά μᾶς. Μπρός μας πάλι ἀνοίγεται ἕνας ἀτέλειωτος δρόμος κι ἄγνωστο, εἶναι πού πάει. "Ὅλα εἶναι δυνατά τίποτα ἀδύνατο.

Χαράζουμε μιᾶ νέα μορφή ζωῆς πού ἀπορρίπτει ὄλα τά γνωστά στη-

ρίγματα και προσπαθεῖ νά δημιουργήσει μιὰ νέα ἠθική πού θέλει νά καταργήσει παλιούς κανόνες συμπεριφοράς ἀφήνοντάς μας ἐλεύθερες νά πειραματιστοῦμε, νά ψάξουμε τούς ἑαυτούς μας, νά βροῦμε τή δική μας ἀλήθεια, ν' ἀνακαλύψουμε τίς δικές μας ἀρχές, νά μάθουμε τέλος πάντων ποιές εἴμαστε, ποιές οἱ ἱκανότητές μας, ποιὰ ἢ πραγματική μας σχέση μέ τόν ὑπόλοιπο κόσμο γύρω μας καί ἰδιαίτερα μέ τίς ἄλλες γυναῖκες.

Αὐτά εἶναι ἡ προοπτική μιᾶς τέλειας ἀπελευθέρωσης πού οἱ πιθανότητες της εἶναι ἀμέτρητες, πράγμα πού μᾶς ἐνθουσιάζει, ἀλλά καί μᾶς φοβίζει συγχρόνως γιατί ὅλα εἶναι ἀκόμα ἀβέβαια, ἀκαθόριστα, σκεπασμένα ἀπό τή καταχνιά τῶν αἰῶνων.

Εἴμαστε, ἀγάπη μου, σάν τά νεογέννητα μωρά πού ἔχασαν τήν ὑγρή ζέστα τῆς μήτρας καί βγῆκαν σ' ἕνα κόσμο ἄγνωστο γεμάτο μυριάδες πιθανότητες πού ἐξιτάρουν ἀλλά καί φοβίζουν. Κάνουμε τά πρῶτα μας βήματα δειλά-δειλά καί τρεμουλιαστά, κι ὅλα μᾶς φαίνονται παράξενα, για-

τί εἶναι καινούργια, καί κάθε τι παράξενο φοβίζει στήν ἀρχή. Κάθε τι τό καινούργιο φοβίζει.

"Ἐτσι ὄχι μόνο ἔχουμε τό φόβο ὅτι θά μᾶς ποῦν ἀνώμαλες, πιθανό θά μᾶς ἐξοντώσουν, ὄχι μόνο ἔχουμε τό φόβο ὅτι περάσαμε τό ποτάμι καί γιά μᾶς ὁ γυρισμός στήν πίσω ὄχθη εἶναι πιά ἀδύνατος, ἔχουμε καί τόν πρόσθετο φόβο ὅτι μπροστά μας τό τοπίο εἶναι ἄγνωστο, δέν ξέρουμε τί μᾶς περιμένει.

Τά ξέρω ὅλα αὐτά. Ξέρω, καταλαβαίνω πώς σ' αὐτή τήν ἱστορική στιγμή ὅλες μας-ὄχι μονάχα ἐσύ - ἀναζητᾶμε τή σιγουριά μιᾶς ἀποκλειστικῆς σχέσης πού θά μᾶς βοηθήσει ν' ἀποκαλύψουμε τόν Νέο Κόσμο. "Ὅλες ζητᾶμε-ἢ ἔχουμε ἀνάγκη κι ἄς μή ζητᾶμε - μιὰ γυναῖκα πού θά τήν ἔχουμε σίγουρη, μόνιμη συντρόφισσα, γιατί ὑπάρχει κι ἄλλος ἕνας σημαντικός φόβος: πώς πολύ λίγες ἀπό μᾶς εἶναι συνειδητοποιημένες κι ἔτοιμες νά δηλώσουν λεσβίες, νά μποῦν σέ μιὰ σχέση, κι' ἔτσι ἅμα βρεῖς μιὰ τήν δένεις μή τυχόν καί σοῦ φύγει.

Τά καταλαβαίνω όλα αυτά αλλά δέν μπορώ νά δεχτώ τήν ανασφάλειά σου, τήν ανάγκη σου, σάν τόν ὄρο πού πάνω του θά στηριχτεί ἡ σχέση μας.

Σέ πονῶ αλλά μοῦ εἶναι ἀδύνατο ν' ἀρνηθῶ γι' αὐτό τόν πόνο κάθε ἄλλης γυναίκας πού ἴσως θέλει νά μοῦ ἀνοιχτεῖ.

Σ' ἀγαπῶ αλλά δέ θεωρῶ τήν ἀγάπη μου γιά σένα σάν κάτι πού θ' ἀποκλείσει τήν ἀγάπη μου γιά ἄλλες γυναῖκες.

Μοῦ λείπεις, φοβᾶμαι κι ἐγώ νά σ' ἀφήσω νά φύγεις ἀπ' τή ζωή μου, αλλά δέν θ' ἀφήσω τό φόβο τοῦ κενοῦ πού δημιουργεῖ ἡ ἀπουσία σου νά μ' ἀπομονώσει ἀπό τίς ἄλλες γυναῖκες.

Σ' ἔχω ἀνάγκη, αλλά ἀκόμα μεγαλύτερή μου ἀνάγκη εἶναι ἡ ἐλευθερία, ἡ δυνατότητα ν' ἀναπτύξω τόν ἑαυτό μου ὅπως ἐγώ τό καταλαβαίνω καί τό νιώθω καί τό θέλω, ἡ δυνατότητα ν' ἀναπτύξω φιλίες μέ ἄλλες γυναῖκες, στενές ἐπαφές, δεσίσματα πού θ' ἀνατρέψουν ὅλα τά ἐμπόδια πού μᾶς ἔβαλαν οἱ ἄντρες μέχρι σήμερα καί πού θά προχωρήσουν τό κίνημά μας.

Σέ θέλω κοντά μου νά μιλήσουμε, νά γελάσουμε, ν' ἀγαπηθοῦμε αλλά δέν βλέπω γιατί αὐτό πρέπει νά μέ σταματᾶ ἀπό τό νά μιλήσω, νά γελάσω, νά ἐπικοινωνήσω βαθιά κι ἐντονα μ' ἄλλες γυναῖκες.

Γιά μένα ἡ σχέση δέν εἶναι κάλυψη ἀναγκῶν, αλλά μιά πράξη δημιουργική μέσα ἀπ' τήν ὁποῖαν ψάχνουμε ψηλαφιστά, μεγαλώνουμε.

Γιά μένα, τό κίνημα δέν εἶναι ἕνας ἀγῶνας πού ἔχει βάλει ὀρισμένους ἀπώτερους στόχους καί γιά τούς ὁποῖους θά γράψουμε θεωρία, γνωρίζοντας, ὅπως εἶπες κάποτε, πώς τούς στόχους αὐτές δέ θά τούς δοῦμε νά πραγματοποιοῦνται στήν ἐποχή μας, ὅσο δηλαδή ζοῦμε ἐμεῖς. Τό κίνημα γιά μένα εἶναι ἡ ἄμεση καθημερινή πραγματικότητα, πώς δηλαδή ἡ κάθε μιά ἀπό μᾶς κι ὅλες μαζί βιώνουμε αὐτό πού λέμε ἀλλαγῆ, πώς ἐξασκούμεστε τώρα γιά τή κοινωνία πού ὀραματιζόμαστε νά φτιάξουμε αὔριο.

Κάθε φορά πού λέμε τίς καινούρ-

γιες, αὐτές πού ἔρχονται μετά ἀπό μᾶς, θά πειραματιστοῦν, νά ἐφαρμόσουν τίς νέες ιδέες στό κίνημα, ἐμεῖς ἀρκετά κάναμε, κάθε φορά πού ἀνατρέχουμε στήν ἀσφάλεια τῶν πατριαρχικῶν θεσμῶν, κάθε φορά πού ζητᾶμε νά καλυφτοῦμε μέ "παντρο-λογήματα", μέ "ἀποκλειστικές σχέσεις", κάθε φορά πού ἀπομονωνώμαστε στό δυαδικό ζευγάρι, παραμερίζοντας ὅλες τίς ἄλλες γυναῖκες, ἐκτός ἀπό μερικές τυπικές ἐπαφές, προδίνουμε τό κίνημά μας.

Καί κλείνουμε συνάμα τόσες πόρτες ἀποκλείουμε τόσες ὁμορφές ἐντονες πιθανότητες, τόσες γυναῖκες, τόση ἐπικοινωνία, τόση ἀγάπη, πού θά μπορούσε νά μεγαλώσει ἀνάμεσά μας.

Κάποτε ἡ "Ἐμμα Γκόλντμαν εἶπε: "Ἡ ἀγάπη δέν εἶναι ἕνα περιορισμένο φαινόμενο, αλλά ἕνα ἄπιαστο συναίσθημα πού μεγαλώνει καί δυναμώνει ἀνάλογα μέ τόν ἀριθμό τῶν ἀνθρώπων πού τό ἐμπνέουν".

Ἡ Goldman σάν ἀφοσιωμένη ἀναρχοφεμινίστρια ἤξερε καλά πώς ἡ πρώτη ἀνάγκη τῶν γυναικῶν εἶναι τό πλημμύρισμα τῆς ζωῆς μας ἀπό ἀγάπη, τό ἀνοιγμα πρὸς τά ἔξω, αὐτό δηλαδή πού μᾶς ἐμπόδισαν νά κάνομε τόσους αἰῶνες τώρα. Κάθε μιά μας μόνη, ἤξερε ὅτι θά μᾶς ἔκαναν καλά, ὅλες μαζί ἀγαπημένες κι ἐνωμένες ποτέ. "Ἤξερε ἐπίσης πώς ἡ ἀγάπη ἔρχεται ὄχι σάν σίφουνας ρομαντικός καί φουριόζος, αλλά σάν ἀποτέλεσμα μακρόχρονης ἐπαφῆς καί ἐπικοινωνίας, ἡ ὁποία τότε ὀδηγεῖ στή συλλογική προσπάθεια, στήν ὀμαδική ζωή, πού εἶναι ἡ βάση τοῦ φεμινισμοῦ καί τῆς ἀλλαγῆς πού ἐπιζητᾶμε.

Κι' ἂν γιά σένα, ὅπως καί γιά μένα, οἱ λεσβίες εἶναι ἀπό τίς κύριες δυνάμεις μιᾶς τέτοιας ἀλλαγῆς, πώς εἶναι δυνατό νά μὴν παλεύουμε ἀπό τώρα, μέσα στίς προσωπικές μας σχέσεις κι ἐμπειρίες, γιά τή δημιουργία μιᾶς συνείδησης πού νά κάνει δυνατή αὐτή τήν ἀλλαγῆ;

Ἡ φιλία, ἡ ἀλληλοὑποστήριξη, τό στενό δέσιμο ἀνάμεσά μας, εἶναι ἀπαραίτητες προϋποθέσεις ἀλλαγῆς, γιατί δημιουργοῦν ἐναλλακτικούς

τρόπους ζωής, σάν αυτούς πού θέλουμε κάποτε νά πετύχουμε γιά ὅλη τή κοινωνία. Κι' ἔτσι μαθαίνουμε ἀπό τώρα τήν ἀλλαγὴ. "Υστερα εἶναι καί τό ἄλλο. Πολύ πρακτικά, θά μᾶς δώσουν τή δυνατότητα ν' ἀγωνιστοῦμε πιό συστηματικά καί νά βροῦμε τή δύναμη ν' ἀντισταθοῦμε στίς ἐναντιότητες πού θά μᾶς παρουσιαστοῦν. "Αν δέν ἔχουμε τέτοιο δέσιμο, τέτοια ἐπικοινωνία μέ πολλές γυναῖκες, ἄν δυσπιστοῦμε ἢ μιά πρὸς τήν ἄλλη, ἄν ἔχουμε ἐμπιστοσύνη μόνο στή φιλενάδα καί ἀρνιόμαστε συμπάρασταση στή φίλη, τότε πὼς διαφέρουμε-πὼς θά φτάσουμε νά διαφέρουμε ἀπό τό ζευγάρωμα τό ἐτερόφυλο τῆς πυρηνικῆς ἀπομονωμένης οἰκογένειας; Καί ἐπὶ πλέον, ἄν δυσπιστοῦμε ἢ μιά πρὸς τήν ἄλλη καί λέμε πὼς δέν ἔχουμε ἀνάγκη παρὰ τή φιλενάδα, πὼς θά φτιάξουμε ἓνα κίνημα: Ναί, εἶναι δύσκολο, πολύ δύσκολο, ἀλλά πρέπει κάπου νά γίνει ἡ ἀρχή, νά τό ριψοκινδυνέψουμε.

Ἐγὼ ἔτσι τό βλέπω: οἱ φίλες μου κι' ἐγὼ εἴμαστε μιά ομάδα προσωπική καί πολιτική, κι ἡ σημασία της εἶναι ἀμέτρητα, ἀπίστευτα μεγάλη. Εἶναι ἓνας πυρήνας πού ἀγωνίζεται μέ τήν πνευματική, συναισθηματική καί πολιτική ἀλληλοσυμπάρασταση γιά τή διάσωση τῆς κάθε μιᾶς ἀπὸ τίς γυναῖκες πού τόν ἀποτελοῦν, καί γιά τή διάσωση τῶν ἰδεῶν μας." Ἴσως ὄχι ὅλες μέ τόν ἴδιο τρόπο, ἀλλά στήν ἴδια γραμμὴ, μέ τόν ἴδιο σκοπό. Κι ὅσο πιό πολλές ἀδελφές, τόσο τό καλύτερο, γιατί ὁ πόνος ὁ γυναικεῖος, κι ἡ χαρὰ ἢ γυναικεία κι ἡ ἔμπνευση, κι ὁ ἐνθουσιασμός μας, εἶναι πολύ βαθεῖα κι ἔντονα πράγματα γιά μιά μόνο γυναῖκα. Κι ὅσο πιό πολλοί πυρήνες, τόσο μεγαλύτερη κι ἡ κοινότητα. Κι ἡ κοινότητα γιά τίς λεσβίες φεμινίστριες σημαίνει κίνημα, ἐφ' ὅσον ἡ πολιτική μας ζωὴ βγαίνει μέσα ἀπὸ τή προσωπική ζωή.

Συχνά, ὅταν σοῦ μιλάω γιά συλλογικότητα, γιά φιλία, μού λές ὅτι πρέπει νάχω τρομερές ἀνασφάλειες. Δέν θές νά καταλάβεις ὅτι ἡ συλλογικὴ δουλειὰ καί ζωὴ, ἢ φιλία, κι ἡ ἀλληλοβοήθεια ἀνάμεσα στίς γυ-

ναῖκες εἶναι γιά μένα ζήτημα βαθεῖας πολιτικῆς πεποίθησης, καί ἡ πηγὴ ἀπειρης χαράς. Οἱ καλύτερες κοινωνίες εἶναι βασισμένες στή συλλογικότητα, στή μέριμνα, στό σεβασμό καί τήν ἀγάπη πού τρέφει ὁ καθένας γιά τούς ἄλλους, στή χαρὰ πού ἔρχεται ὅταν ξέρεις ὅτι ἔχεις στενὴ ἐπαφὴ μέ ἄλλους ἀνθρώπους, ἐπικοινωνία πού ξεπερνᾷ τὰ ἐπιφανειακά, δίνει νόημα στή ζωὴ, τήν κάνει Ζωὴ κι' ὄχι ἀπλή ἐπιβίωση-ἓνα νόημα πού τὸ χόουμε χάσει μέσα στήν ἀπομόνωση τῆς πυρηνικῆς οἰκογένειας.

Γιά μᾶς τίς λεσβίες φεμινίστριες, πού παλεύουμε γιά μιά τέτοια κοινωνία, γιά μιά κοινωνία χωρίς ἀλυσίδες, χωρίς διακρίσεις, χωρίς φτώχεια, χωρίς βία, χωρίς μίσση, αὐτὴ ἢ ἐπικοινωνία, ἢ δημιουργία συστημάτων γυναικείας ἀλληλοῦπο-στήριξης πού βασίζονται στή φιλία ἀνάμεσά μας, ἀποκτᾷ ἀκόμα πιό μεγάλη σημασία.

Ἀνασφάλειες, λές ... Κάπως ἔχεις, νομίζω, ἀντιστρέψει τὰ πράγματα... ναί, παραδέχομαι ὅτι ἔχω κι ἐγὼ ἀνασφάλειες. Στό εἶπα ἤδη ἐξ' ἄλλου. Ἀλλά νομίζω πὼς βασιικά τό ἀνοιγμα πρὸς τὰ ἔξω, πρὸς ἄλλες γυναῖκες, βασίζεται περισσότερο στήν κατανίκηση τῆς ἀνασφάλειας. Ἐγὼ πιστεύω πὼς ἡ ἐμπιστοσύνη προέρχεται ἀπὸ τήν ἀνασφάλεια, ἢ δυσπιστία ἀπὸ τήν ἀνασφάλεια, κι ὁδηγεῖ σέ περισσότερη ἀνασφάλεια, κι ἀπομόνωση. Κι ἡ δυσπιστία προέρχεται ἀπὸ τή ζωὴ πού μᾶς ἔχουν ἐπιβάλλει σάν λεσβίες, μιά ζωὴ κρυφότητας, ὅπου νομίζουμε ὅτι ὅλοι εἶναι ἐπικίνδυνοι καί δέν κάνει νά τούς ἀνοιγόμαστε, κι ὅτι κανεὶς δέν ἐνδιαφέρεται νά μᾶς ἀκούσει - κατ'ἐπέκταση κι οἱ ἴδιες οἱ ἄλλες λεσβίες. Μά ἔτσι μᾶς ἔχουν πείσει, κι ἔτσι μᾶς κρατᾷ διασπασμένες κι ἀπομονωμένες τὴ μιά ἀπὸ τήν ἄλλη. Γιατί ἔτσι κίνημα δέν γίνεται, ἀλλαγὴ δέν γίνεται, κι αὐτοὶ πετυχαίνουν τό σκοπό τους.

Ἐτσι ὅπως τό βλέπω ἐγὼ τουλάχιστο, τό πρόβλημά μας εἶναι παράδοξο κι ἀντιφατικό. Ἀπὸ τὴ μιά πλευρὰ, φοβόμαστε νά μείνουμε μόνες,

καί μπαίνουμε σέ σχέσεις αποκλειστικές πού μαγικά θά έκμηδενίσουν τή μοναξιά μας καί θά καλύψουν τίς ανάγκες μας. 'Αφ' έτέρου κλεινόμαστε σέ μιά τέτοια σχέση πού μās καταδικάζει στήν άπονιχτική άπομόνωση, άφοϋ φοβόμαστε νά ριψοκινδυνέψουμε κάθε άλλη γνωριμία μή τυχόν καί αύτή φέρει μαζί της τή διάλυση τής σχέσης μας. Όταν κάθε γυναίκα αντιμετωπίζεται σαν κίνδυνος, σαν αντίζηλη, σαν έκείνη πού θά μās άπομακρύνει τή μιά άπό τήν άλλη, τότε σέ τί διαφέρει ή σχέση μας άπό τά έτερόφυλα κατεστημένα ζευγαρώματα όπου ή κάθε γυναίκα είναι πιθανή "γκόμενα" του φίλου/ άνδρα μας, καί κατά συνέπεια ό έχθρός μας, αντί μιά άλλα γυναίκα πού θά μπορούσε νά ναι ή καλύτερή μας φίλη;

Αύτά κάθομαι καί σκέπτομαι, καθώς έσύ κι έγώ βρισκόμαστε στό ίδιο δωμάτιο, άλλα μίλια μακριά ή μιά άπό τήν άλλη. Θέλω τόσο νά σέ πλησιάσω, νά σέ βεβαιώσω πώς σ' αγαπώ, πώς ή φίλια μου μέ άλλες γυναίκες δέν σου άφαιρεί τίποτα, παρά ίσως λίγο χρόνο, χρόνο πού δέν θά τόν θεωρούσες κενό καί άβάσταχτο άν κι έσύ πίστευες στή φίλια, άν είχες κι έσύ επικοινωνία μέ άλλες γυναίκες. Δέν ξέρω όμως άν ποτέ θά μέ πιστέψεις, άν θά τό δεχτείς, άν θά θελήσεις νά προχωρήσεις μαζί μου στό δρόμο αυτό πού άνοίγουμε όλες μαζί. Κι ό πόνος μου είναι μεγάλος, κλαίω μέσα μου, κι άναρωτιέμαι μέ άπόγνωση πόσο φόρο άκόμα πρέπει νά πληρώσουμε γιατί, ένώ θέλουμε κάτι τό διαφορετικό, είμαστε δεμένες μέ τό κα-

τεστημένο. Πόσες άκόμα άπό μās θά πονέσουν, θά δυστυχήσουν, θά άπογοητευθοϋν, έπειδή ή άνδροκρατούμενη κοινωνία άσκει τέτοια έπιρροή πάνω μας, πάνω στίς σκέψεις μας, στή ζωή μας. Πόσο θά καθυστερήσει τό κίνημά μας έπειδή μās είναι φοβερά δύσκολο νά βάλουμε στή πράξη αύτά πού όλες πιστεύουμε γιά νά προχωρήσουμε μαζί χέρι - χέρι πρός τό μέλλον.

Η φεμινιστική επανάσταση είναι ίσως ή πιό δύσκολη άπό όλες τίς επαναστάσεις. ζητά πάνω άπ' όλα τήν προσωπική μας συνειδητοποίηση, μās ζητά νά δουλέψουμε σκληρά γιά ν' αλλάξουμε τούς ίδιους τούς έαυτούς μας, πριν ζητήσουμε άπ' τίς άλλες ν' αλλάξουν. Ζητά τήν πραγματική, τή ολοκληρωτική άλλαγή, μās άνασκαλεύει τά σωθικά μας, έκει πού είναι σωρευμένοι όλοι οί φόβοι μας, όλες οί άμφιβολίες μας, έκει πού πονάμε πιό πολύ. Είναι μιά άλλαγή πού φοβίζει περισσότερο άπό κάθε άλλη, γι' αυτό καί τής αντιστεκόμαστε τόσο. Ύστερα, ή φεμινιστική επανάσταση ζητά καί τήν ολοκληρωτική πίστη μας, τήν τυφή έμπιστοσύνη πώς θά πετύχουμε τό σκοπό μας, πώς θά φέρουμε τήν άλλαγή πού επιδιώκουμε-είναι μιά πράξη αγάπης καί πίστης συνάμα, πού έχει τή δυνατότητα νά μās έξαρσιώσει, άν τής δοθοϋμε ολοκληρωτικά. Ο δρόμος μπροστά μας είναι μακρύς καί δύσκολος, όμως άς μήν αφήσουμε τίποτα νά μās σταματήσει. Γιατί κανένα μελλοντικό εμπόδιο δέν μπορεί ποτέ νά συγκριθεί μέ τόν πόνο των αίωνων πού αφήνουμε πίσω μας.

Χαρούλα

Στά τέλη τού Φλεβάρη ακούσαμε τή χαρούμενη είδηση: "Τό Καφενείο τών Γυναικῶν άνοιξε." Επιτέλους, σκεφθήκαμε, ένας χώρος για γυναίκες! Καί έτσι σπεύσαμε εγω και οι φίλες μου, να επισκεφτούμε τό Καφενείο.

Η πρώτη μας εντύπωση ήταν μάλλον καλή. Αργότερα αρχίσαμε να σκεφτόμαστε και να ρωτάμε, τί ζητάνε οι άντρες σ' ένα καφενείο γυναικῶν. Οι απαντήσεις ήταν: "Δέν θέλουμε να γίνουμε γκέτο." "Μπορούν να έρχονται, εφ' όσον συνοδεύονται."

Για σκεφθείτε λοιπόν, κάθε γυναίκα που εμπαινε στο Καφενείο τών Γυναικῶν να συνοδεύε και από έναν άντρα! Τότε τό περίφημο Καφενείο τών Γυναικῶν θα μπορούσε να λέγεται "Βυζάντιο" ή, γιατί όχι, "Καφενείο η Ελλάς". Και εξάλλου δέν καταλαβαίνω, γιατί θα έπρεπε να τούς αφήνουμε να χώνουν τή μύτη τους παντού.

Όπως δείχνουν όμως τά πράγματα, δέν μπόρεσαν οι γυναίκες τής Κίνησης Δημοκρατικῶν Γυναικῶν να αποκλείσουν τους άντρες από τό Καφενείο. Γιατί αυτοί επιτρέπεται να πηγαίνουν παντού. Ενώ οι γυναίκες, για χρόνια ολόκληρα, δέν τόλμησαν να πάνε σ' ένα από τά καφενεία τους.

Κάτι ακόμα που συνέβει στο Καφενείο τών Γυναικῶν. Γυναίκες τής Κίνησης Δημοκρατικῶν Γυναικῶν που αποκαλούνται φεμινίστριες είπαν πως ενοχλούνται από τις λεσβίες. Και μάλιστα έγινε μάζωξη για να δούν πως μπορούν να σώσουν τό Καφενείο. Γιατί, σκεφτείτε τί θα είχε γίνει, αν τό άμοιρο αυτό Καφενείο είχε "στιγματιστεί" σαν λεσβιακό! Συμφορά! Καί τί θα σκεφτεται ο κόσμος, και οι άντρες, όταν βλέπουν δυό γυναίκες να είναι πιασμένες χέρι με χέρι. "Αυτές είναι λεσβίες." Καί τό πιό φοβερό είναι να τολμήσεις να φιλήσεις τή φίλη σου ή τις φίλες σου. Καί εδῶ δέν μιλάμε για φλογερά φιλιά ερωτικού πάθους, αλλά για φιλιά που μ' αυτά λέει κανείς "Καλησπέρα", ή "γεια σας". Φτάνει όμως και μόνο ότι είμαστε λεσβίες. Γιατί καμιά από τις γυναίκες τής Κίνησης δέν ενοχλήθηκε όταν ένα "ετερό" ζευγάρι φιλιόταν στο Καφενείο.

Γίνανε πολλές συζητήσεις για αυτό. Καί μόνο μία γυναίκα από τή Κίνηση μας υποστήριξε. Πάντως τό γεγονός είναι ότι ή Κίνηση μας εδιώξε. Όχι άμεσα, αλλά μας έκαναν να μην αισθανόμαστε καλά, μετά από όλα αυτά. Ελπίζουμε όμως σύντομα ν' ανοίξουμε δικό μας Καφενείο. Και φυσικά, μόνο για γυναίκες!

Αγαθη

ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΛΕΣΒΙΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ;

(ή πέρα από τόν άνδρα
καί τή γυναίκα)

Μέ τή πρώτη ματιά ίσως τό έρώτημα φανεϊ άστεϊο, αλλά άν τό αναλύσουμε παραπέρα, θά διαπιστώσουμε πώς κάτι πού μās φαίνεται ολοφάνερο καί αυτόνοητο όφείλεται μόνο σέ κοινωνικές συμβάσεις καί σέ κληρονομημένους τρόπους σκέψης, έτσι ώστε όταν αυτοί αναγνωριστουν σαν τέτοιοι καί χάσουν τήν χροιά τής αντικειμενικότητας, νά έχει έρθει ή ώρα, νά παραμεριστουν.

"Ας πάρουμε τόν ύπαρκτό διαχωρισμό τών δύο φύλων: τά δύο αυτά συγκροτουν

μιάν αδιάσπαστη ένότητα, τό ένα δεν μπορεί νά κατανοηθεϊ χωρίς τό άλλο, τά δύο έχουν διαχωριστεί μέ σκοπό τήν ένωση τους για νά έξυπηρετήσουν τήν άναπαραγωγή. Αυτές οϊ έννοιες έχουν ξεπηδήσει άπ' τήν περιοχή τής Βιολογίας, καί ιδωμένες μέσα άπ' αυτήν τήν περιοχή καί μόνο υποβάλλουν καί εισάγουν μιάν άμοιβαία σχέση και άλληλεξάρτηση, πού θεμελιώνει καί τήν αυτονομία τής καθεμιας, όρίζοντας πάντα ταυτόχρονα καί τή μία σέ σχέση μέ τήν άλλη. Ό όρίζο-

ντας λοιπόν πού τίς περικλείει, τό φύ-
ντο μπρός στό όποιο εμφανίζονται καί
διαγράφονται, δέν είναι άλλο παρά αὐτή
ἡ ἀμοιβαία σχέση ἰσότητας, νά εἶσαι ἄ-
ντρας ἢ γυναίκα σημαίνει νά ὀρίζεσαι ἀ-
πό τή φυλική διαφορά.

Ἡ κοινωνική πραγματικότητα ὅμως,
μέρος τῆς ὁποίας ἀποτελεῖ καί ἡ Βιολο-
γία, παρουσιάζει στή θέση τῆς φυσικῆς
αὐτῆς ἰσότητας τήν εἰκόνα τῆς πιό ἀνε-
λέκτης ἀνισότητας. Καί συμβαίνει νά με-
ταφέρουμε ἀσυλόγιστα ὄρους, πού ἔχουν
ξεπηδήσει ἀπ' τήν περιοχὴ τῆς Βιολογίας
γιά νά τήν περιγράψουν καί νά τήν ἐκ-
φράσουν, σέ μιὰ ἄλλη περιοχὴ τήν κοι-
νωνική, χωρίς νά ἐξετάζουμε τή σχέση
φύσης καί κοινωνίας. Ἡ γυναίκα στή φύ-
ση εἶναι ἄλλη ἀπ' τή γυναίκα στή κοινο-
νία, παρόλο πού καί γιά τίς δύο χρησι-
μοποιοῦμε τό ἴδιο ὄνομα. Σήμερα ὁ πο-
λιτισμός μας ὑποτάσσει τή φύση, τήν κα-
θορίζει σχεδόν ὀλοκληρωτικά, καί τῆς ἐ-
πιβάλλει μέ τή βία τίς δικές του ἀπό-
ψεις. Μέσα σ' αὐτήν τήν ἐξουσιαστική σχέ-
ση ἐξάρτησης ἢ "φύση" ἢ ἴδια καί οἱ ὄροι
τῆς (ἄντρας-γυναίκα) ἔχουν χάσει τό νό-
ημα τους, ἔχουν ἐξανδραποδιστεῖ καί ἀλ-
λοτριωθεῖ. Γι' αὐτό καί ἡ διατήρηση στή
ζωή τοῦ διαχωρισμοῦ τῶν φύλων, ἑνός φαινο-
μένου, τοῦ ὁποίου, οἱ προϋποθέσεις ὑπαρ-
ξης ἔχουν πρό πολλοῦ ἐκλείψει ἂν γίνεται
γίνεται, γιά λόγους καθαρὰ ἰδεολογικούς.

Ἄποια λοιπόν ἐπιμένει στήν ἄρση τῆς
ἀνισότητας, μέσα στό ἴδιο ἀκριβῶς σύστη-
μα πού τήν παράγει, πρὸς ὄφελος τοῦ μέ-
ρους ἐκείνου, στό ὁποιο αὐτή ἐπιβάλλεται,
ἀντί ἐξισορροπώντας τήν νά τήν καταργεῖ,
ἀντίθετα τήν διαιωνίζει. Ἡ "γυναίκα αὐτή
καθ' αὐτή", ὁ φεμινισμός, ἡ διεκδίκηση ἴ-
σων δικαιωμάτων καί εὐκαιριῶν γιά τή δη-
μιουργία νέων ἀξιῶν, πάντα ὅμως πάνω στή
βάση τοῦ ὅτι εἴμαστε "γυναῖκες" πάνω στή
βάση τοῦ διαχωρισμοῦ, ἀποτελοῦν μιὰ ἀπ'
τίς πιό δύσκολες παγίδες πού μᾶς ἔχουν
στήσει, εἶναι τό τελευταῖο χαρτί πού θά
παίξει ἡ Πατριαρχία.

Τό ἀληθινὸ νόημα τοῦ διαχωρισμοῦ τῶν
φύλων ἀποκαλύπτεται στήν κοινωνική του
πραγμάτωση: ἡ ἀνισότητα, ἡ κυριαρχία τοῦ
ἑνός φύλου πάνω στό ἄλλο. Ἡ "λύση" ὁ δρό-
μος πού διανοίγεται δέν εἶναι τόσο ἡ με-
ρική ἄρση τῆς ἀνισότητας, ἀλλά ἡ ὀριστι-
κὴ ρῆξη μέ τή φυλική διαφορά. Αὐτό δέν θά
πρέπει νά προκαλεῖ φόβους ἐξαφάνισης καί
ἐξομοίωσης ὄλων τῶν ὑπαρχουσῶν διαφορῶν
ἀνάμεσα στόν ἄντρα καί τή γυναίκα, δηλα-

δὴ τή δημιουργία μιᾶς μονολιθικῆς, ὁμοι-
όμορφης καί τελικά βαρετῆς ἐνότητας. Τό
πραγματικό νόημα τῆς ἀπόρριψῆς τῆς ἔγκει-
ται στό ὅτι μᾶς καθιστᾶ ἱκανές γιά μιὰ
ριζική ἀντιμετώπιση τῶν πραγμάτων, γιά
μιὰ ὀλοκληρωτικὴ ἀμφισβήτηση, σάν ἀναγ-
καία προϋπόθεση γιά τήν ἀναζήτηση τῆς ἀ-
λήθειας. Καί δέν θάχουμε ἀμφισβητήσει ὄ-
λα, πρὶν ἀμφισβητήσουμε καὶ αὐτό τό τε-
λευταῖο, τόν χαρακτηρισμό μας σάν "γυναῖ-
κες."

Πῶς μπορούμε τώρα νά περιγράψουμε τή
γέννηση τοῦ διαχωρισμοῦ, ποιά θέση κρα-
τᾶει αὐτός μέσα στήν ὄλη ἰδεολογία τοῦ
συστήματος, ποιόν ρόλο ἔπαιξε, σέ ποιές
διαδικασίες συμμετεῖχε καί ποιές συνέπει-
ες ἔχει γιά μᾶς;

Ἄν παρακολουθήσουμε τήν ἱστορία, θά
βροῦμε ἴχνη γυναικεῖου πολιτισμοῦ, πού λί-
γο ἢ πολύ ἔχουν χαθεῖ, ἢ ἂν ἔχουν διατη-
ρηθεῖ (ἢ δική μας Κνωσσός), ὅεν ἔχουν κα-
θόλου ἐπιρρεάσει τήν ἱστορία τοῦ πολιτι-
σμοῦ μας, ἐμφανίστηκαν γιά νά ἐξαφανι-
στοῦν ἀμέσως μετὰ. Ἔτσι ἀντικρύζουμε ὀ-
λόκληρη τήν ἱστορία κάτω ἀπ' τόν ἀστερι-
σμό τῆς ἀντρικῆς κυριαρχίας. Ἄν καί δέν
εἴμαστε σέ θέση νά προσδιορίσουμε καί ν'
ἀναλύσουμε τίς σχέσεις πρὶν ἀπὸ τό γεγονός
τῆς ἐγκαθίδρυσης τῆς Πατριαρχίας διαπι-
στῶνουμε τό ἐξῆς φαινόμενο:

Ἄπο τήν Πρωταρχικὴ ἐνότητα ἀποσχίζε-
ται ἕνα μέρος (τό ἀντρικό), μιὰ στιγμή
τοῦ συνόλου καί θέτει τόν ἑαυτό του ἀνε-
ξάρτητο, αὐτόνομο, δηλαδή ἐγκαταλείπει
τὴν σχέση ἀμοιβαίας ἐξάρτησης καί αὐτο-
τοποθετεῖται σάν σύνολο καί σάν οὐσία,
προσαρτώντας κάτω ἀπὸ τήν ὀλοκληρωτικὴ
τοῦ ἐξουσία τό ἄλλο τμήμα (τό γυναικεῖο)
πού καθορίζεται πιά ὄχι μέσω τοῦ ἑαυτοῦ
του καί τοῦ ἄλλου, ἀλλά ἀπόλυτα μέσω
τοῦ ἄλλου, εἶναι δηλαδή ἐντελῶς ἐξαρτη-
μένο καί ἑτεροκαθορισμένο. Αὐτό σημαίνει
πῶς χάνοντας τήν ἱκανότητα ν' αὐτοπροδι-
οριστεῖ καί νά ὑπάρξει αὐτόνομα μέσα σέ
μιὰ ἰσοτιμὴ σχέση, νά κυριαρχεῖ στόν ἑ-
αυτό του καί ὄχι νά κυριαρχεῖται, χάνει
τὴν ἐλευθερία του, παύει νά εἶναι ὑπο-
κείμενο. Μ' αὐτόν τόν τρόπο περιέρχεται,
σέ μιὰ κατάσταση ὅπως καί τὰ πράγματα,
γίνεται ἀντικείμενο, "φύση" σέ ἀντιπαρά-
θεση μέ τόν ἄνθρωπο, ἀσυνείδητο σέ σχέ-
ση μέ τή συνείδηση, φαινομενικό σέ σχέ-
ση μέ τό πραγματικό.

Κύριο ἄξονα ὄλων αὐτῶν τῶν σχέσεων ἀ-
ποτελεῖ ἡ τάση γιά κυριαρχία, ἢ ἴδια ἢ
σχέση κυρίου καί δούλου-ης μιὰ σχέση πού

μετατρέπει τόν/τήν στερημέν-ο/η έλευθερίας σέ μιά κατάσταση όμοια μέ τά πραγματά (res), έπειδή καί σ'έκείνα δέν άναγνωρίζουμε βούληση καί συνείδηση, δηλαδή ύποκειμενικότητα.

Οί δέ γυναίκες, έφόσον δέν μετατρέπονται σέ αύθεντικά άντικείμενα, αλλά εκλαμβάνονται σάν τέτοια, περιορίζονται στό ν'άποδέχονται τήν εικόνα πού έχει πλάσει γι'αυτές ό άντρας, τό νόημα πού αυτός τούς έχει άποδώσει. Σ'αυτήν άκριβώς τήν άποδοχή καί τή κατάφαση συνίσταται καί ή μοναδική τους άξιοθρήνητη έλευθερία, τό ότι δηλαδή αυτοκαθορίζονται σάν δοϋλοι, σάν όντα πού χρησιμοποιούν τήν έλευθερία τους για νά τήν άπαρηθούν.

Αυτή τή διαδικασία πρέπει βέβαια νά τή φανταστούμε σάν δυναμική. Σιγά-σιγά δηλαδή θεμελιώνεται ή άντρική κυριαρχία, ένώ ταυτόχρονα μεταβάλλεται ή γυναίκα σέ άντικείμενο. Η έξουσία ταύτιστηκε μέ τούς άντρες καί οί γυναίκες έχασαν σιγά-σιγά όλα τους τά προνόμια, όλη τους τή δύναμη, χάσαν τόν έαυτό τους καί τό σώμα τους, χάσαν κάθε ευκαιρία έκφρασης, ή ίσως δέν τά είχαν βρεϊ ποτέ για νά τά χάσουν, καθώς αυτή ή έννοια του κερδίσματος τής συνειδητότας είναι μεταγενέστερη κι έμφανίζεται μαζί μέ τήν άντρική κυριαρχία, σύμφυτη μ'αυτήν. Μιά κυριαρχία πού περιλαμβάνει τόν έξανδραποδισμό τών γυναικών, πού κερδίζει αυτό άκριβώς τό νόμά της από μία τέτοια πραγματικότητα.

Όλόκληρος ό πολιτισμός καί τά επιτεύγματά του στηρίχτηκαν σέ μιά τέτοια καταπίεση, πού άφησε τίς γυναίκες έξω από τόν πολιτικό καί κοινωνικό χώρο, έξω από τόν ύπαρκτό, ιστορικό κόσμο. Οί γυναίκες χωρίς καμιά πρόσβαση, χωρίς καμιά δυνατότητα έξωτερίκευσης βρήκαν καταφύγιο στή έσωτερικότητα άνέπτυξαν μιά τεράστια ευαισθησία κι έναν έντονο ψυχισμό, πού όμως δέν έδινε καρπούς, καθώς άδυνατούσε νά έξωτερικευθεϊ, καθώς δέν έπαιρνε καμιά ύλοποίηση. Γιατί στό πού σχηματίζουμε τόν έαυτό μας βάσει τών σχέσεών μας μέ τόν κόσμο, είναι λογικό οί γυναίκες μή μπορώντας νά καθρεφτιστούν πουθενά, μήν έχοντας κοινωνικά άναγνωρίσιμα προϊόντα συνειδητοποίησαν μόνο τήν άπουσία τους, τήν άνυπαρξία τους, τό μηδέν τους.

Έτσι τά φύλα προοδευτικά στεγανοποιούνται καί χάνουν τήν επαφή μεταξύ τους, κάτι πού σάν άποτέλεσμα έχει τή δημιουργία

για στερεότυπων, παγιωμένων χαρακτηριστικών μέσα από ένα δεδομένο σύστημα άξιών: ό άντρας είναι π.χ. ένεργητικός, δραστήριος, θαραλέος, άγωνιστής, δημιουργικός, λογικός, θετικός κ.άλλα, ένώ ή γυναίκα είναι παθητική, άδρανής, δειλή, συναισθηματική, όνειροπόλα καί παράλογη.

Αυτές τίς διαμετρικά αντίθετες άξίες καί ό σχηματισμός τους σύμφωνα μέ τό διχοτομικό άντιθετικό σύστημα, αν ξεχάσουμε για λίγο τήν ταξινόμισή τους (όρισμένες στους άντρες καί όρισμένες στις γυναίκες) καί τίς πάρουμε αυτές καθ'αυτές, θά δοϋμε πώς άλληλοσυμπληρώνονται, ή μιά ύπάρχει μόνο σέ σχέση μέ τήν άλλη. Ό διαχωρισμός τους είναι πού τίς όδηγεϊ στις άκραίες τους μορφές, οί όποιες παύουν πιά νά έχουν τό θετικό τους στοιχείο κι άναποδογυρίζονται: ό ένεργητικός γίνεται έπιθετικός, ό τολμηρός ριψοκίνδυνος, ό άγωνιστικός πολεμικός, ό θετικός ύλιστής. Η δέ γυναίκα από παθητική μέ τή σωστή έννοια γίνεται άντικείμενο, από ευαισθητή μυγιάγγιχτη, από συναισθηματική "ύστερική" κ.ά. Σέ παρένθεση έδώ άναφέρω πώς ό πολιτισμός τής Άνατολής μας διδάσκει μιά πολύ ώραία έννοια του παθητικού, πού καμιά σχέση δέν έχει μέ τό έντελώς άρνητικό έπενδυμένο "παθητικό" τής Δύσης.

Στήν ούσία δηλαδή άνθρωπος σημαίνει ό γενικευμένος άντρας, έφόσον αυτός δημιουργεί πολιτισμό, γι'αυτό καί κατά καιρούς άμφισβητήθηκε τό αν ή γυναίκα είναι άνθρωπος καί κρατήθηκε έφόσον άνθρωπος καθορίζεται κύρια άπ'τή σχέση του μέ τά ζώα, σ'έκείνα τά πλαίσια του ζωώδικου καί του ένστιχτώδους, στά πλαίσια μιās φύσης άγριας, άνεξέλεκτης καί τυφλής, χωρίς λογικό καί συνείδηση. Η κατηγορία του άνθρώπου δηλαδή, δέν είναι πιά βιολογική αλλά μιά ιστορική έννοια, πού αλλάζει περιεχόμενο μέ κάθε έποχή καί χαρακτηρίζει μιά σχέση μέ τή φύση, τά ζώα ή μέ τό θεό ή μέ άναβίωση κάποιων αρχών του παρελθόντος. Σ'όλο αυτό τό διάστημα ή βιολογία παίζει πολύ μικρό ρόλο, άποτελεϊ μέρος του συνόλου καί δέν είναι εκείνη πού καθορίζει τίς άξίες καί τά νοήματα, αλλά άντίθετα έναρμονίζεται μέ τίς ύπάρχουσες καταστάσεις καί υπάγεται άκριβώς στις ίδιες άλλαγές καί άλλοιώσεις, καθώς καί ύφίσταται τίς ίδιες ιδεολογικές επιδράσεις, όπως καί όλα τά άλλα τμήματα του πολιτιστικού συνόλου. Η δέ άντικειμενικότητα τής έπιστήμης είναι ένας από τούς πιό σύγχρονους μύθους: οί γυναίκες ξε-

ρουν για τό σῶμα τους καί για τή λειτουρ-
για τῆς ἀναπαραγωγῆς μόνο ὅ,τι ἐπιτρέπε-
ται ἀπ' τοὺς ἄντρες νά ξέρουν.

HOMAGE TO

LEONOR FINI

born in 1908

Painter and Illustrator, lives and works in Paris

Συμβαίνει δηλαδή τό περίεργο, ό άντρας νά είναι άνθρωπος, ν'άπαλείφεται γι' αυτόν ή φυλική διαφορά και νά μήν καθορίζεται βιολογικά, ενώ ή γυναίκα νά είναι άνθρωπος μόνο βιολογικά και σάν τέτοια νά ισχύει γι'αυτήν κατά περίεργο τρόπο ό διαχωρισμός τών φύλων. Στην ουσία δηλαδή υπάρχει ένας διαχωρισμός, πού όμως είναι υποβαθμισμένος, δέν παίζει τόν καθοριστικό ρόλο και εφόσον χρησιμοποιείται, λειτουργεί μόνο σάν όργανο έξουσίας από τούς άντρες πάνω στις γυναίκες, χωρίς νά έχει βέβαια έπιροή γι'αυτούς.

Ή γυναίκα αιώνες τώρα δέν έχει βρει, ή κερδίσει τόν έαυτό της, τήν έκφρασή της, τήν έλευθερία της. Γι'αυτό κι ένστερνίζεται τήν άποψη πώς είναι γυναίκα αλλά όσο κι άν προσπαθει νά δώσει σ'αυτόν τόν όρο ένα νέο περιεχόμενο, παραμένει στην αντίφαση νά είναι στην πιο βαθιά της ουσία έτεροκαθορισμένη, εφόσον οί άλλες γίνονται πάνω στις παλιές αρχές και διαχωρισμούς, αλλάζοντας μιάν επιφάνεια κι αφήνοντας τήν ουσία ανέγγιχτη. Ή γυναίκα δηλαδή για νά κερδίσει τόν έαυτό της πρέπει νά είναι σέ θέση ν'άμφισβητήσει τά πάντα, νά μπορέσει νά δει από άπόσταση όλο τόν κόσμο, ακόμα και τόν έαυτό της μέσα σ'αυτόν, και μ'αυτόν τόν τρόπο νά κερδίσει μιάν έλευθερη, αδέσμευτη σκοπιά πάνω στά πράγματα, σάν άπαραίτητη προϋπόθεση για τή δημιουργία του νέου της έαυτού. Όσο δηλαδή δέν κάνει αυτό τό βήμα ν'άποχιστεϊ άπ'όλα, νά τ'άμφισβητήσει όλα, και παραμένει δέσμια κάποιων θέσμων, κάποιων ιδεών και κάποιων συναισθημάτων, έχει χάσει τό παιχνίδι νά κερδίσει ολοκληρωτικά τόν έαυτό της.

Οί φεμινίστριες δηλαδή ζοϋνε μέσα σέ μιá αντίφαση. Προσπαθώντας νά καταργήσουν τήν άνισότητα, έχοντας ταυτόχρονα ως "γυναίκες" παραδεχτεϊ αυτό τό ίδιο τό θεμέλιο πού τήν παράγει: Τόν διαχωρισμό τών φύλων. Μένοντας σ'αυτήν τήν αντίφαση και πολεμώντας κάτω από όρους πού οί ίδιες δέν έχουν θέσει, μπορεί νά κερδίσουν μιάν ίσοτιμία αλλά χάνουν τή μεγάλη εύκαιρία νά βρουν τόν έαυτό τους. Και καθώς μιá πλευρά μας είναι αυτού του κόσμου και βρισκόμαστε πάντα σέ σχέση μ'αυτόν, ή έξάρτησης, ή άνεξαρτησίας, ή άδιαφορίας, ή πείσματος κλπ, εκείνες έξισοροποϋν άπλως μιá κατάσταση κοινωνικής άνισότητας και πετυχαίνουν, ή σκοπεϋουν

σέ μιá άνεξαρτησία και μιá άναζήτηση έαυτού, πού μένει άυστηρά καθορισμένη, γιατί τά πλαίσια μέσα στα όποια εμφανίζεται, παραμένουν τά ίδια στην ουσία τους.

Και άλήθεια, τί κοινό έχουν οί λεσβίες μέ τίς γυναίκες, γιατί γυναίκα θυμίζει πάντα και όρίζεται πάντα από τόν άντρα, ενώ ή λεσβία πραγματώνεται σάν άτομο μέσα από λεσβίες και όχι από γυναίκες, παύει νά όρίζεται άπ'τόν άντρα και ταυτόχρονα παύει νά είναι "γυναίκα". Ύπερβαίνει και τούς δύο ρόλους μέ τό νά είναι ταυτόχρονα και οί δύο, εκεί πού παλιότερα υπήρχε ό πιο άυστηρός διαχωρισμός ή μέ τό νά μήν είναι ούτε ό ένας ούτε ό άλλος, ή μέ τό νά είναι όλα αυτά και κάτι καινούργιο πού δημιουργείται μέσα άπ'όλη αυτή τή ρευστότητα και τήν έλευθερία κίνησης.

Ή λεσβία ύπερβαίνει ουσιαστικά όλα τά στατικά πλαίσια και ρόλους, όλα τά στερεότυπα και μ'αυτόν τόν τρόπο βιώνει τήν έλευθερία άφοϋ γνωρίσει και τίς δύο πλευρές νά δημιουργήσει δικές της αξίες, και συναισθήματα, ένα διαφορετικό κόσμο και από εκεί ν'άλλάξει τή προηγούμενη πορεία του. Γιατί δυστυχώς είναι αδύνατο νά καταργήσουμε άπ'τή μιá στιγμή στην άλλη όλο τό παρελθόν και τήν ιστορία, άπ'τήν όποία όμως άπουσιάζουμε και ή όποία είναι αυτή πού είναι, άπθώντας μας και κάνωντάς μας νά σωπάσουμε.

Ή θέση πού θά πάρουμε άπέναντι στην ιστορία είναι πολύ καθοριστική για τούς στόχους πού θά βάλουμε για τό μέλλον: Μία άποψη (ή διαλεκτική) λέει πώς υπάρχει κάποιο κρυφό νόημα σ'όλες τίς ιστορικές φάσεις, πού άποκαλύπτεται όταν ό καιρός και οί καταστάσεις είναι σύμφωνες και κατάλληλες. Κάθε καινούργιο άναδιατυπώνει τό παλιό, άπ'τό όποιο ξεπήδησε μέ άναγκαιότητα, συγκροτώντας ταυτόχρονα μιάν άλυσιδωτή, προοδευτική κίνηση, πού κορυφώνεται κάπου. Μία διαλεκτική τοποθέτηση θά δικαιολογοϋσε και θά καθιστοϋσε άναγκαία τήν άντρική κυριαρχία, για νά μπορέσει νά ξεπηδήσει ό φεμινισμός από μέσα της, σάν κάτι πού πάντα υπήρχε κρυμένο και πού μόνο σήμερα του δόθηκε ή εύκαιρία νά έκφραστεϊ.

Μιά δεύτερη άποψη (ή ύπαρξιστική), προσπαθεί νά βρεΐ πιά στά θεμέλια, στίς ρίζες τήν άρχή τής πρωταρχικής πλάνης, ν' άπορίψει τήν ύπάρχουσα ιστορία σάν συνέπεια κάποιου λάθους. Έτσι επιστρέφοντας πίσω βρίσκουμε τήν αλήθεια και αναδιατυπώνουμε τήν ιστορία διορθώνοντάς την. Μιά τέτοια θεώρηση θ' αναζητούσε τό άληθινό, αυθεντικό πρόσωπο τής γυναίκας, πρίν από τήν άλλοίωσή του μέσα άπ' τόν καθρέπτη του άντρα.

Μιά τρίτη άποψη (ή αναλυτική) άπορρίπτει τήν παράδοση και τήν ιστορία, τό ρόλο τους μάλλον νά καθορίζουν τό σήμερα και άρχίζει μέ τήν άνάλυση και τό συλλογισμό πάνω σέ δεδομένες καταστάσεις και φαινόμενα.

Άν συγκρίνουμε αυτές τίς τρεΐς βασικές στάσεις όχι τόσο άπ' τή θεωρητική τους όσο άπ' τήν πραχτική τους πλευρά και παίρνοντας ύπ' όψιν τό γεγονός πώς οί γυναΐκες άπουσιάζουν έντελώς από τήν ιστορία, βλέπω και στήν παραδοχή τής ιστορίας συμπληρωμένης μέ τήν ανακάλυψη τών γυναικείων ίχνών και στή διόρθωσή της, τόν κίνδυνο νά βρισκόμαστε διαρκώς μπλεγμένες μέ κάτι πού θέλουμε νά υπερβοΐμε, χωρίς τελικά νά τό καταφέρνουμε. Άλλά και στή τέλεια άπόρριψη ένυπάρχει ό κίνδυνος κάτι πού θέλουμε ν' άγνοοΐμε νά μάς έπηρρεάζει γι' αυτό τό λόγο πολύ περισσότερο. Κοινό χαρακτηριστικό όλων τών συμπεριφορών είναι μιá δεδομένη έννοια τής ιστορίας, πού ίσως πρέπει νά τή διατηρήσουμε, αφαιρώντας της όμως τόν καθοριστικό της ρόλο. Αυτό μπορεί νά γίνει μόνο σχετικοποιώντας την μέ άλλες χρονικές διαστάσεις - όνειρο-και άλλους τρόπους γνώσεις - ένόραση, στά όποια οί γυναΐκες έχουν μιá ιδιαίτερη ικανότητα και κλίση.

Βρισκόμαστε δηλαδή καθ' όδόν σέ αναζήτηση του έαυτου μας και τής ταυτότητάς, ή ύπαρξή μας και μόνο συνιστά μιá τεράστια άρνηση, μιάν ανατρεπτική κατάσταση. Γιατί οί λεσβίες ζοΐν σ' ένα αναποδογυρισμένο κόσμο, βλέπουν τά πράγματα διαφορετικά άπ' τούς άλλους, ακόμα κι άν δέν έχουν τή συνείδηση αυτου του επαναστατικού δυναμικοΐ. Οί λεσβίες φέρνουν μέσα τους τό όραμα ενός νέου κόσμου και γι' αυτό πρέπει πρώτα άπ' όλα νά προσπαθήσουν νά εκφραστοΐν μέ κάθε τρόπο, ώστε νά δημιουργήσουν χώρους και κόσμους οικείους.

Γιά νά ξαναγυρίσουμε στό έρώτημα πού

θά καθορίσει τή σχέση φεμινισμοΐ και λεσβιακής σκοπιās, άν δηλαδή οί λεσβίες είναι γυναΐκες ή δέν είναι, θ' άπαντήσουμε πώς είναι και δέν είναι: ό δεσμός όμως άνάμεσά τους είναι πολύ έξωτερικός: οί γυναΐκες όρίζονται άπ' τή φυλική διαφορά και ό φεμινισμός ζητάει τήν έξίσωση τής γυναίκας, ένω οί λεσβίες έχοντας ύπερβεί αυτόν τόν διαχωρισμό είτε ένσωματώνοντάς τον, είτε έξαλειφοντάς τον όρίζονται άπ' τόν έαυτό τους, και πίο συγκεκριμένα άπ' τή θέληση νά βροΐν τόν έαυτό τους. Κι αυτός ό έαυτός σίγουρα διαφαίνεται ακόμα, δέν μπορεί νά ταιριάζει σέ κανένα δεδομένο πρότυπο, είναι ρευστός και δύσκολος νά εκφραστεί, γιατί δημιουργείται συνεχώς. Μ' αυτήν τήν έννοια είμαστε γυναΐκες στό βαθμό πού αυτός ό χαρακτηρισμός άποτελεί μιá στιγμή τής πορείας μας, πού τήν έχουμε ύπερβεί. Τήν έχουμε ύπερβεί χωρίς νά μπορούμε και νά τήν έξαλείψουμε, επειδή βρισκόμαστε ακόμα καθ' όδόν και δέν έχουμε φτάσει σέ μιá συγκεκριμένη ταυτότητα, πού μέ τή δύναμή της θά έσβυνε κάθε είδους έξάρτηση και θ' αναδιατύπωνε όριστικά, εκ τών ύστέρων, από μιá σκοπιά δική μας, τήν έννοια τής γυναίκας. Η σχέση μας δέν είναι σχέση ουσίας, οί φεμινίστριες, και οί λεσβίες δέν συμπίπτουν στά βασικά τους χαρακτηριστικά, μεταξύ τους ύπάρχει μιá τέτοια ποιοτική διαφορά πού δέν καλύπτεται άπ' τά κοινά τους σημεία.

Έκεΐνο πού διαφοροποιεί τίς λεσβίες είναι ή κατοχυρωμένη στή πράξη ύπέρβαση του διαχωρισμοΐ, τό αναποδογύρισμα τών ρόλων, ή διαφορετική αντίληψη, έστω κι άν λείπει ακόμα ή δυνατότητα συνείδησης, ή εκφρασμένη και διατυπωμένη αλήθεια τους. Μέσα άπ' αυτή τήν ύπέρβαση αντικρούζουμε και τή πάλη τών δύο φύλων, τή σχέση μας μέ τούς άντρες, ένω ό όρίζοντας τών φεμινιστριών κλείνει έρμητικά μ' αυτή τή πάλη, χωρίς ποτέ νά μπορεί νά διανοιχτεί. Γι' αυτό και οί πολιτικές του επιλογές περιέχουν άπ' τή φύση του σχέσεις συνεργασίας και ήπιες μορφές συμβίωσης. Οί άντρες τούς είναι, πολύ απλά άπαραίτητοι. Έγώ λέω:

Βιά στή βία τών άντρών, όπου αυτό είναι αναγκαΐο. Βία στους μηχανισμούς, πού παράγουν βία, όπου αυτοί είναι αναγνωρίσιμοι.

Άποκλεισμός τών άντρών και άδιαφορία, όπου αυτό είναι μπορετό.

Άνοιγμα στό "όνειρο: πάντα και παντοΐ.

Αντίστροφη Βία

Η βία καί πιά πέρα ό βιασμός είναι μία άκόμη ένδειξη τής (ύποτιθέμενης)άνωτερώτητας τών άντρών.

Συνηθίσαμε νά άκούμε για βιασμούς, ξυλοδαρμούς, σκοτωμούς γυναικών από άντρες.

Αν όμως μία γυναίκα βιάσει δείρει ή σκοτώσει κάποιον άντρα άποκλείεται νά μήν δικαστεί.

Δέν θά πούν για τό θύμα πώς τάθελε.

Δέν θά ρωτήσουν αν είναι παρθένος.

Κι αν μέν είναι δέ θά βάλουν τόν φρόνιμ μπροστά νά πει πώς τελικά ή βία βοηθάει νά φτάσεις πιά κοντά στό όργασμό αν όχι σ'αυτόν (ρίχνοντας τούς μύθους για τούς πόνους πού προκαλεί τό σπασίμο τής παρθενιας, τό φόβο μή κάνεις έρωτα καί χάσεις τή παρθενιά καί έπιτέλους βρίσκει κι αυτός τή χαρά τής ζωής)!!!

Εάν δέν είναι παρθένος τότε άκριβώς είναι πού δέν ύπάρχει λόγος άνησυχίας για τή δράστρια.

Αφού λοιπόν είχε πάει καί μ' άλλες, τί είχε τί έχασε, έχοντας τήν γνώση ή τήν έμπειρία του έρωτα δέ. θά του άφήσει τραύματα. Ποιός μās λέει έξ' άλλου πώς ήταν καλός άντρας καί δέν γυρνούσε από δώ καί κεϊ μέ τήν μία καί τήν άλλη;

Δέν θά τόν ρωτήσουν τί φορούσε, αν ήταν προκλητικά ντυμένος π.χ. είχε άνοικτό πουκάμισο νά φαίνονται τρίχες, κοιλιές καί ό χρυσός σταυρός του καί συγχρόνως ζωγράφιζε τίς μυώδεις φαρδιές πλάτες του. Μήπως φορούσε στενό παντελόνι ώστε νά διαγράφονται έμφανώς τά γεννητικά του όργανα.

Δέν θά τόν ρωτήσουν γιατί βρισκόταν ένας άντρας μόνος του περασμένες δέκα τό βράδυ άκόμη στό δρόμο καί τό χειρότερο χωρίς γυναίκα συνοδό νά τόν προστατεύει, νά δείχνει ότι τής ανήκει.

Δέ θά ρωτήσουν μήπως είπε τίποτα πού νά προκάλεσε τήν δράστρια σέ σημείο πού νά ήταν φανερό, πώς δέν θά τόν έννοιαζε αν τόν βίαζε, τόν έδερνε, ή τόν σκότωνε.

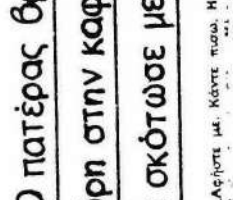
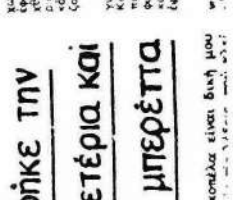
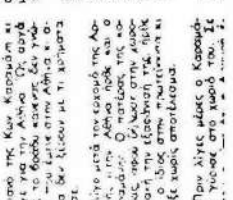
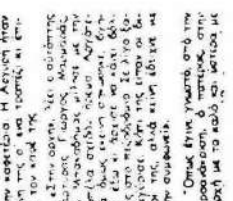
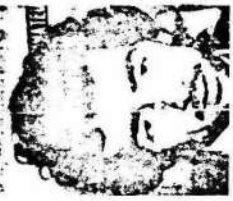
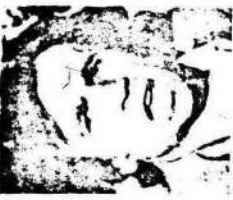
Όμως ή βία μεθοδεύεται μέ τόσα μικροπράγματα πού περνάνε μέσα μας σέ σημείο νά τή βιώνουμε τόσο καλά ώστε νά τήν θεωρούμε δεδομένο.

«Δική μου είναι, τη σκοιτώνω»

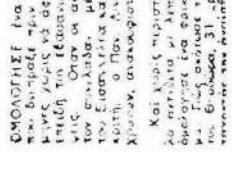
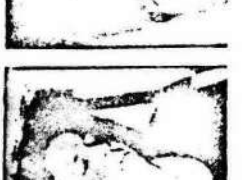
Ο πατέρας βρήκε την κόρη στην καφετέρια και τη σκότωσε με μπερέττα

«Λάβετε μέ. Κάντε πίσω. Η κοπέλα είναι δική μου»

ΧΥΤΟΣΙΔΗΡΟΥΡΓΟΣ ΕΡΙΞΕ ΣΤΟ ΚΑΜΙΝΙ ΜΕ ΛΙΣΜΕΝΟ ΣΙΛΕΡΟ ΤΗ ΓΥΝΑΙΚΑ ΤΟΥ

«Έίχε στό νού του νά τήν κάψει»

ΟΜΟΛΟΓΗΣΕ ένα έγκλημα και έπαιρέ την από τριάντ μήνες μερίς νά αφήσει τήν επίσημη τήν έλευσάν δι τήν νύχτα. Όταν οι αστυνομικοί τον έπιάσαν με τσίλια του έκοψαν τήν κόμη καί του άναβαν χύτο σιδήρου. Πήρανε τούς 35 χρόνους, ύπερκαρδιογιό.

Και χωρίς περιττώσεις, έκοψαν τήν γυναίκα με άκροπριόνι έφαινε τήν φαινό έγκλημα. Έίχε 31 χρόνια καί τή γυναίκα έπαιρνε τήν άποφάνη μέσο

Ισοβίτης εκτέλεσε εν ψυχρώ τη γυναίκα του

Και άλλος ομαδικός βιασμός 14χρονης

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ. Και άλλος ομαδικός βιασμός 14χρονης μαθήτριάς ήρθε στις στο φως, μετά από μήνυση που υπέβαλαν οι γονείς της, με ακοιτάζομα να συλληφθούν δυό άτομα και να καταζητηθούν άλλα δυο, που φέρονται ως έραστες.
Η ιστορία άρχισε σε κρεβμάτα της ανατολικής Θεσσαλονίκης, όπου κροστές το εκάστημα. Βραδύταν η 14χρονη ΧΧ μαζί με τον φίλο της Δημήτρη Γεωργιάδη, 27 χρόνων, μαμπαρά, στην καφετέρια. Το ζευγάρι είχε έδωκα παντιέου με τρία άλλα άτομα. Τους αέφερους Γρηγόρη και Χρυσό Γκούκουρη, 22 και 26 χρόνων αντίστοιχα και τον Σταύρο Νεληκούδη 28 χρόνων. Η σειρά ανέβηκε στο ασκίτημα του Χρηστού Γκούκουρη και κερταθώθηκε σε τμήματα στο Αγγελοζώρι Θεσσαλονίκης και λίγο μετά τα μεσάνυχτα εκτέλεσε στη Θεσσαλονίκη. Οι τέσσερις όμοιοι άνδρες, αντί να μεταφέρουν στο σπίτι της την ανήλικη, την οδήγησαν σε θεσάδη κερταθώ ηία από το χωριό Αφρατοχωράκι, όπου και την βίασαν.

«Αν δέν βάλουν στη φυλακή τον πατέρα μου, εγώ θα φύγω από το σπίτι»

Κατηγορία για αιμομιξία

"Έτσι μαθαίνουμε πώς για να μην βγει τό κακό όνομα στην κόρη (και χάσει τόν γαμπρό) τήν "ίκανοποιούσε" ό πατέρας, ό αδελφός, ό ξαδελφός κ.λ.π. Γίνεται δικαστήριο, κι αν δέν βγει άθώος βάζει τά κλάματα, έξηγει πόσο καλός και τίμιος είναι, τόν συγχωρεί και ή κόρη (έδώ άκριβώς είναι ή βία πού θεωρούμε δεδομένη) για τόν προηγούμενο έντιμο βίο του άπέναντι της και έρχεται τό happy end με τήν συνέχιση αυτής τής ιστορίας ίσως.

Σέ μιά τέτοια περίπτωση δέν υπάρχει αίμομιξία.

Προσέξτε κάτι ακόμη: αν τυχόν σάς γίνει ασέλγεια μήν κάνετε τόν κόπο ούτε καν να παραπονεθεείτε στο αστυνομικό τμήμα γιατί ό νόμος δέχεται ότι πραγματοποιήθηκε βιασμός έφ' όσον υπάρχει διείσδυση. "Αν λοιπόν είστε τόσο τυχερή μιλήστε και παρακαλέστε τόν βιαστή σας (ίσως φανεί κάλός μαζί σας) για μιά έστω διείσδυση και τότε κάτι μπορεί να γίνει και για σάς". Όλα αυτά βέβαια σε στενό κύκλο, μήν υπάρχουν μάστιγες και βρήτε τόν μεπλά σας.

Ό βιασμός είναι μιά πολιτική θέση πού υπάρχει αιώνες τώρα, για αυτό και τό σύστημα έχει χαλαρούς νόμους.

Οί βιαστές δέν είναι άρρωστοι ψυχικά πιο λίγο ή πιο πολύ από όποιονδήποτε άντρα, πού δέν έχει βιάσει (αν υπάρχει βέβαια) άπλά είναι ένας άγραφτος ακόμα νόμος, πού προσβάλλει τίς γυναίκες ό όποιος λέει "όλες οι γυναίκες σου άνήκουν διάλεξε και χρησιμοποίησε μιά".

Δέν φταίει τό νέφος, τό κυκλοφοριακό, τό άγχος, ή άνεργία, ό υπερπληθυσμός κ. ά. Φταίει ή πολιτική έξουσιαστή και έξουσιαζόμενη πού γαλουχείται τονίζεται και ύποστηρίζεται για λογαριασμό των άντρων. Τήν γαλούχηση τήν χρωστάμε κυρίως στην οικογένεια, τόν τονισμό και τήν ύποστηριξη στά σχολεία, στίς συναναστροφές, στον τύπο, στην τηλεόραση, στον κινηματογράφο κ.λ.π.

Σας συνιστώ να δείτε τήν ταινία "τό επάγγελμά μου είναι ή βία".

Γι' αυτό πρέπει να καταλάβουμε πως ό βιασμός δέν είναι αυτό καθ' αυτό σεξουαλικό έγκλημα, αλλά έγκλημα πολιτικό ενάντια στίς γυναίκες. Καταστρέφει τό λιγιστό ίσως θάρρος πού έχουμε να κυκλοφορούμε έλεύθερα τή νύχτα μόνες, τήν προσωπικότητα μας, πολλές φορές και τή ζωή μας.

Η βία υπάρχει άς βοηθήσουμε να μην υπάρχει με τό να καταγγείλουμε να άμυνθούμε, να χτυπήσουμε και γιατί όχι να σκοτώσουμε τόν βιαστή μας.

Θάνατι μιά πολιτική πράξη άξια για παδαειγματισμό.

Βαγγελιώ

ΗΡΘΕ Η ΩΡΑ ΟΙ ΕΧΘΡΟΙ ΜΑΣ ΝΑ ΦΟΒΟΥΝΤΑΙ ΚΑΙ ΝΑ ΚΡΥΒΟΝΤΑΙ

ΗΡΘΕ Η ΩΡΑ ΝΑ ΦΩΝΑΞΟΥΜΕ ΜΑΖΙ: ΒΙΑ ΣΤΗ ΒΙΑ ΤΩΝ ΑΝΔΡΩΝ

Αισθάνεσαι μέσα σ' αυτή τή γῆ φυλακισμένη, καί ὅλα ξεπηδᾶνε μέσα σου ἡ λύπη, ἡ ἀδυναμία ὁ φόβος, οἱ ψευδαισθήσεις μιᾶς φυλακισμένης. Καμμιά παρηγοριά δέν μπορεῖ να σε παρηγορήσει, γιατί ἀκριβῶς θά εἶναι μόνο παρηγοριά, μπροστά στό σκληρό γεγονός τῆς φυλάκισης.

Κι ἂν σέ ρωτήσουν τί θᾶθελες νά εἶχες, δέν μπορεῖς να ἀπαντήσεις γιατί ἀκριβῶς δέν ἔχεις καμμιά ἰδέα ἀπό ἐλευθερία. Σήκω λοιπόν νιώσε τή δύναμη πού κυλάει στά χέρια σου, καί σκίσε τόν ιστό πού σέ τυλίγει χτύπα τόν ἐχθρό καί δεσμοτή σου, πού σέ καταδίκασε νά ζεῖς μέσα σ' αὐτόν, κι ὅλα αὐτά, πρίν νά 'ναι πολύ ἀργά...

ΣΙΣΣΥ ΣΚΟΡΠΙΟΣ

ΚΟΛΠΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ: Μαζική

Υστερική Απάντηση Επιβίωσης

Υποθέτω πώς όλοι μας βάλουμε στην άκρη τις συνδιαλέξεις που ετοιμάσαμε πριν από τη χθεσινή νύχτα. Μπροστά στο θάνατο του Μάρτιν Κίνγκ, πρέπει να πούμε την αλήθεια όσο απλούστερα γίνεται.

Η Ιατρική Επιτροπή των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου μου ζήτησε να μιλήσω για σεξουαλικότητα. Πολύ καλά. Πράγματι θά το κάνω. Η καταπίεση των γυναικών από τους άντρες είναι η καταγωγή όλων των πορωμένων αξιών αυτού του κόσμου. Μεταξύ αντρών και γυναικών υπερηφανευόμαστε για τη κυριαρχία, το συμβιβασμό, την ανισότητα, τη κατάκτηση, την απάτη, την εκμετάλλευση. Οι άντρες έκλεψαν τη ζωή τους από τις γυναίκες.

Ένα ανθρώπινο όν δεν γεννιέται από μία κοιλιά· πρέπει να δημιουργηθεί μόνο του. Θά πρέπει να είναι ελεύθερο, αυτοδημιουργητό. Ένα ανθρώπινο όν πρέπει να αισθανθεί ότι μπορεί να μεγαλώσει σ' ένα κόσμο όπου η αδικία, η ανισότητα, ο σαδισμός δεν κατευθύνονται εναντίον του. Κανείς δεν μπορεί να μεγαλώσει και να ζήσει κάτω από τέτοιες συνθήκες· ήδη είναι ένα θαύμα που επιβιώνουμε και που λειτουργεί ο οργανισμός.

Τώρα ας μιλήσουμε για λειτουργία. Οι γυναίκες δολοφονήθηκαν λόγω της μητρικής τους λειτουργίας, ακριβώς όπως οι μαύροι δολοφονήθηκαν λόγω της χρωματικής τους λειτουργίας. Η αλήθεια είναι ότι η μητρότητα δεν είναι η λειτουργία των γυναικών, αλλά είναι η λειτουργία των αντρών που καταπιέζουν τις γυναίκες.

Το να καταπιέζουν είναι λειτουργία των αντρών. Είναι η λειτουργία τους να εκμεταλλεύονται, να ψεύδονται, να προδίδουν, να εξευτελίζουν, να συγχλιβουν, να αγνοούν και τελική ύβρις είναι η λειτουργία τους να λένε στις γυναίκες ότι οι αδικίες του άντρα είναι λειτουργία της γυναίκας!

Σας τό λέω ειλικρινά. Ο γάμος κι η οικογένεια είναι πορωμένοι θεσμοί, όπως κι η δουλειά. Εξορισμού καταπιέζουν κι εκμεταλλεύονται απαραίτητα τις ομάδες που υποτάσσονται σ' αυτούς. Αν οι γυναίκες ήταν ελεύθερες, ελεύθερες να μεγαλώνουν σαν άτομα, ελεύθερες να πηγαίνουν όπου θέλουν, ελεύθερες να είναι όπου θέλουν, ελεύθερες να διαλέξουν τη ζωή τους, δεν θα υπήρχαν θεσμοί σαν το γάμο ή την οικογένεια. Αν οι σκλάβοι είχαν αυτές τις ελευθερίες δεν θα είχε υπάρξει δουλειά.

Πριν λειτουργήσει το DNA³ ή κάτι τό παρόμοιο, οι γυναίκες παράμεναν η μόνη πηγή νέων οργανισμών. Οι άντρες δεν μπορούσαν χωρίς διακοπή να υποχρεώνουν τις γυναίκες να παράγουν παιδιά. Η απόφαση για τα επίπεδα γεννητικότητας ανήκει σ' ολόκληρη τη κοινωνία. Στη συνέχεια οι γυναίκες θα προσκληθούν να συνεισφέρουν με την ιδιαίτερη ικανότητά τους. Αν οι γυναίκες αρνηθούν, αρνούνται, τελεία και παύλα. Αλλά αν μια γυναίκα δεχθεί δεν είναι καθόλου υπεύθυνη για τό παιδί. Τό παιδί δεν είναι δικό της, ανήκει στη κοινωνία. Ακόμα και τώρα η κοινωνία ή μάλλον οι άντρες αποφασίζουν για τό αν μια γυναίκα θα χει ή όχι παιδιά· τό παιδί είναι η ευθύνη ολόκληρης της κοινωνίας.

Δεν θά πέρσω στη παγίδα της αντρικής υπεροχής⁴ του "ποιός-θα-φροντίζει-τά-παιδιά" ή του νεγρικού μπλουζ "η εργατρία μητέρα και τό παιδί απατεώνας". Τα χθεσινοβραδύνα γεγονότα μαύ θυμισαν ότι δεν πρέπει να χάνουμε καιρό με την αδικία, που από ευφημισμό ονομάζουμε "κοινωνική δικαιοσύνη." Η χειραφέτηση των γυναικών δεν είναι υπεύθυνη για τό τί θά συμβεί όταν οι γυναίκες θά ελευθερώσουν τους εαυτούς τους από τους θεσμούς που τις διατηρούν σε μία κατάσταση υποταγής.

Δέν αποτελούσε ευθύνη τῶν σκλάβων τὸ νὰ αναπτύξουν, νὰ πειραματιστοῦν καὶ ν' ἀποδείξουν τὴν ἀνωτερότητα ἐνὸς νέου οικονομικοῦ συστήματος γιὰ τὸ Νότο πρὶν νὰ χειραφετηθοῦν, καὶ δέν εἶναι δικὸ μας καθήκον νὰ μαντέψουμε τί θὰ γίνωνται τὰ παιδιά, πρὶν οἱ γυναῖκες ἐλευθερώσουν τοὺς εαυτοὺς τους. Κι οἱ γυναῖκες θὰ ἐλευθερώσουν τοὺς εαυτοὺς τους!

Δέν βρίσκομαι ἐδῶ παρὰ γιὰ νὰ σᾶς τὸ πῶ, ἄντρες, ὥστε νὰ ξεσκεπάσετε περισσότερο καὶ γρηγορότερα τὴ σαδιστικὴ σας ἐχθρότητα ἀπέναντι στὶς γυναῖκες σας καὶ τὶς μητέρες σας, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ ξεσηκωθοῦν πιὸ γρήγορα. Δέν βλέπω γιὰτί οἱ γυναῖκες θὰ πρέπει νὰ συνεχίσουν νὰ καταστρέφουν τὴ ζωὴ τους περισσότερο ἀπ' ὅτι τὸ χουν ἤδη κάνει.

Γράφοντας αὐτὸ τὸ κείμενο υπέθεσα ὅτι θὰ τὸ διαβάσω σὲ προοδευτικούς ἄντρες. Εἰσαστε πραγματὶ ἡ ἀφρόκρεμα. Τὸ πρόβλημα τοῦ Βιετνάμ κάνει νὰ ριγεῖτε ἀπὸ τρόμο, γιὰτί μπαίνετε στὸ πετσί τῶν αγοριῶν ποὺ στάλθηκαν ἐκεῖ. Ὅταν προκείται γιὰ μαύρους, αγορεύετε μὲ στόμφο, ἢ ἀρκεῖστε στὸ νὰ κουνάτε τὸ κεφάλι σας, γιὰτί ξέρετε ὅτι οὕτως ἢ ἄλλως ἂν γίνουν υπερβολικὰ αὐθάδεις, εἰστε ἐννιὰ πρὸς ἕναν, καὶ ξέρετε πῶς τὸ ξέρουν. Κι αὐτὸ σᾶς δίνει μιὰ ἐπιπλέον ικανοποίηση. Ἀλλὰ πόσο ἀκαμπτοὶ εἰστε στὸ γυναικεῖο ζήτημα! Ἀς μὴ ξεχάσουμε ὅλους αὐτοὺς ἀνάμεσα σας ποὺ προσπαθοῦν νὰ γαμήσουν μιὰ γυναῖκα γιὰ νὰ καταστρίλουν τὶς διαμαρτυρίες της. (Ἐδῶ περιμένω νευρικὰ γέλια).

Κι ὅλοι αὐτοὶ ποὺ τῆς χουφτώνουν τὸν πισινὸ, λέγοντας: "Λοιπὸν, κούκλα, τί κρίμα ποὺ 'σαι κατώτερη ἀλλὰ εἶναι ἡ λειτουργία σου, κι ὕστερα ἐγὼ τὸ βρίσκω υπέροχο." Τί εἶναι υπέροχο; Μήπως αὐτὴ εἶναι υπέροχη; Προφανῶς δέν θέλετε νὰ πείτε αὐτὸ. Αὐτὸ ποὺ βρίσκεις υπέροχο εἶναι τὴ λειτουργία του νὰ εἶναι κατώτερη. Ἀλλὰ, μὴ καταφέρνοντας νὰ τὸ ἀνεχθεῖ αὐτὸ, ἡ γυναῖκα ἀντιστρέφει τὴ σειρά τῶν λέξεων γιὰ νὰ πεισθεῖ ὅτι ἐκείνη εἶναι υπέροχη. Καὶ μίας καὶ εἶναι ἡ φθηνότερη υπηρέτρια καὶ κοιμά-

ται στὸ κρεβάτι σας, τὴν ἀφήνετε νὰ πιστεύει ὅτι θέλει... λίγο ὡς πολὺ. Ξέρουμε πόσο δυσάρεστο στὶς μέρες μας εἶναι νὰ ζεῖ κανεὶς κοντὰ σὲ μιὰ σκυθρωπὴ υπηρέτρια κι ὅσον ἀφορᾷ τὶς ἐχθρικές σεξουαλικές σχέσεις, μήπως υπάρχουν κι ἄλλου εἴδους;

Ἄ ναι, ἡ σεξουαλικότητα. Αὐτὸ ποὺ ἐννοεῖτε μὲ σεξουαλικότητα. Αὐτὴ γιὰ τὴν ὁποία θέλετε νὰ σᾶς μιλήσω ἐδῶ ἀπόψε, γιὰ νὰ σᾶς χάρωποιήσω. Τί πιὸ διασκεδαστικὸ ἀπὸ μιὰ φεμινίστρια ποὺ μιλάει γιὰ σεξουαλικότητα. Βέβαια, ἂν ὁ φεμινισμὸς ἔχει τὴ παραμικρὴ λογικὴ θὰ πρέπει νὰ τείνει πρὸς μιὰ κοινωνία χωρὶς φύλο. Ἀλλὰ θέλετε σέξ; Λοιπὸν, ορίστε.

Ὁ κολπικὸς ὀργασμὸς εἶναι μιὰ θαυμάσια ὄψη τοῦ τρόπου μὲ τὸν ὁποῖο οἱ ἄντρες καταπιέζουν κι ἐκμεταλλεύονται τὶς γυναῖκες. Εἶναι τουλάχιστον παράξενο ποὺ ἐπιμένετε, ὥστε οἱ ἄντρες κι οἱ γυναῖκες ν' ἀντιδρῶν κατὰ τὸν ἴδιο τρόπο ἐκεῖ ὅπου κανεὶς δέν μπορεῖ ν' ἀρνηθεῖ ὅτι διαφέρουν: στά γεννητικὰ ὄργανα. Αὐτὴ ἡ διαφορά εἶναι ἡ βάση γιὰ τὴ γενικὴ διάκριση μεταξὺ ἀντρῶν καὶ γυναικῶν, καὶ ἡ ἀφορμὴ γιὰ ὅλες τὶς ἀνισότητες μὲ τὶς ὁποῖες οἱ ἄντρες φορτώνουν τὶς γυναῖκες. Ἀλλὰ οἱ ἄντρες δέν ἔχουν καμμιά ντροπὴ.

Ἴδου τί σᾶς δίνει ἡ ἐξουσία... ὅπως ὁ βιασμὸς τοῦ Βιετνάμ ἀπ' τὸν Τζόνσον. Κι ὁ Τζόνσον ἔχει τὸ θράσος νὰ λέει ὅτι οἱ Βιετναμέζοι θέλουν τὴ παρουσία μας γιὰ τὴ διαφύλαξη τῆς δημοκρατίας τοῦ ἐλευθεροῦ κόσμου. Αὐτὸ ποὺ θέλει νὰ πεί, ὅπως τὸ ξέρετε τώρα ἀπὸ τὰ καλὰ πληροφορημένα βιβλία τσέπης, εἶναι ὅτι βρισκόμαστε ἐκεῖ γιὰ νὰ διατηρήσουμε τὴ καταπίεση τῶν Βιετναμέζων καὶ, χάριν αὐτοῦ τοῦ παραδειγματικοῦ μαθήματος νὰ καταστήσουμε τὸν κόσμον μιὰ ρεζερβα ποὺ οἱ Ἡνωμένες Πολιτεῖες θὰ ἐκμεταλλευστοῦν ὅσο τὸ δυνατό καλύτερα. Κι ἐνῶ καταναλωνόταν ἡ λίγη ζωὴ ποὺ ἀπέμενε ἀκόμα στὴ χώρα, ὁ Τζόνσον μᾶς ἔλεγε ὅτι αὐτὸ ἄρεσε στοὺς Βιετναμέζους! Δοκίμασε αὐτὸ τὸ ἐπιχείρημα μὲ τὶς γυναῖκες καὶ θὰ κερδίσεις.

Τό πέος τού άντρα κι ο κόλπος τής γυναίκας είναι προφανώς διαφορετικά. Ο ανδρικός οργασμός είναι ανάλογος με τόν κλειτοριδικόν οργασμό. Από πού λοιπόν έρχεται ο κολπικός οργασμός; Λένε ότι είναι επικτητός. Καί καλά θά κάνεις νά τόν μάθεις χρήσθωρα, κοριτσάκι μου, κυρίως άν ζείς μ' ένα προοδευτικό άντρα· καλά θά κάνεις νά σκύψεις τή ράχη σου, νέγρε, άν θές δουλειά, θές νά φάς, έτσι δέν είναι; Γιατί θά πρεπε νά μάθει τόν κολπικό οργασμό; Γιατί οι άντρες τόν θέλουν. Γιατί όχι ένα τικ τού προσώπου; Ποιά η διαφορά;

Κι ο έρωτας; Εφ' όσον μιλάμε για ιερές αγελάδες ας τελειώνουμε. Τι είναι ο έρωτας άν όχι τόν αντίτιμο τής συγκαταθεσης στην καταπίεση; Τι είναι ο έρωτας άν όχι ανάγκη; Τι είναι ο έρωτας άν όχι φόβος; Σέ μιá δίκαιη κοινωνία θά είχαμε άραγε ανάγκη τόν έρωτα;

Σέ μιá ελεύθερη κοινωνία δέν θά πρέπει νά υπάρχει ούτε οικογένεια, ούτε γάμος, ούτε φύλο, ούτε έρωτας. Θά έχετε τά Βιετνάμ ας, κι ακόμα περισσότερο θά έχετε τας

Μάρτιν Κίνγκ σας δολοφονημένους, κι ακόμα περισσότερο, θά έχετε τήν επανάστασή σας, εκτός κι άν οι γυναίκες κι οι μητέρες σας ελευθερώσουν τούς εαυτούς τους, γιατί εκεί είναι τά θεμέλια τής καταπίεσης και τής εκμετάλλευσης.

Θά σας αρπάξουμε τήν εξουσία απ' τά χέρια, θά σας τήν αρπάξουμε ακριβώς εκεί πού βρίσκεστε, κι αυτό δέν θά σας αρέσει. Κι αυτό θά σας πονέσει.

Στις γυναίκες πού' ναι παρούσες, εδώ, λέω: σκεφθείτε τά όλα αυτά με τόν άντρα πού αγαπάτε κι επιθυμείτε περισσότερο. Εύστε λίγο τόν έρωτά του και θά βρείτε τόν φόβο σας. Θά φοβηθείτε μή πεθάνετε, και η γυναίκα μέσα σας θά πεθάνει, αλλά η ζωή σας θά γεννηθεί, και θ' αρχίσετε νά είστε ελεύθερες.

Στους άντρες πού' ναι παρόντες εδώ λέω: καλυφθείτε, αγάπες, ή θά περάσουμε πάνω απ' τά κορμιά σας.

Τέρμα η Καλύβα τού Θείου Τόμ των γυναικών!

Σημειώσεις

1. 5 Απριλίου 1968, Εθνικό Συνέδριο τής Ιατρικής Επιτροπής των Δικαιωμάτων τού Ανθρώπου, φιλαδέλφια.

Ζήτησα και μου παραχωρήθηκε, νά συμπεριληφθεί σ' όλες τις σημειώσεις τής παρουσίας η παρακάτω διευκρίνιση: Η δεσποινίδα Άτκινσον δέν αντιπροσωπεύει τήν οργανωσή της απόψε· η Ε.Ο.Γ. (Εθνική Οργάνωση Γυναικών) δέν έχει ιδιαίτερες θέσεις σχετικά με τά ζητήματα πού πραγματεύονται στή συνδιάλεξη της.

2. Εκείνη τή στιγμή είχα ένα κενό μνήμης· είπα "οργασμός" αντί για "οργανισμός". Προκάλεσε μιá τεράστια έκρηξη γέλιου, αλλά τά ίδια άτομα θά γελούν μάλλον λιγώτερο τώρα.

3. Αναφορά στα παιδιά τού σωλήνα.

4. Προτιμώ ακόμα και τώρα τήν άποψη τής "αντρικής υπεροχής" απ' αυτή τού "αντρικού σωβινισμού". "Υπέροχη" παραπεμπει περισσότερο στις πραγματικές συνθήκες. "Σωβινισμός" δηλώνει κυρίως μιá διανοητική κατάσταση. Από τούς δυό όρους, "υπέροχη" είναι ο περισσότερο πολιτικός.

5. Κανείς δέν γέλασε. Βρισκόντουσαν σέ κατάσταση σοκ.

6. "Η συγκατάθεση στή καταπίεση είναι μιá αντίληψη πού συμπεριλαμβάνεται στό εσωτερικό τού φαινομένου τής καταπίεσης." Χρωστώ αυτή τήν ιδέα στήν φλόρυνς Κέννεντυ.

7. Γνώρισα πολλές γυναίκες πού μου είπαν ότι αυτή η πρόταση τις άγγιξε περισσότερο από κάθε άλλη πού μπόρεσα νά πώ.

Από τόν "Οδύσσεια μιás Αμαζόνας"
τής Τι Γκρέης Άτκινσον
Μετάφραση απ' τά Γαλλικά: Αναστασίου Αιμέ.

ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΟ- ΤΗΤΑ: Πόσο έμφυτη ή έτερο φυλοφιλία;

Ένα από τὰ θέματα γιά παρουσίαση καί συζήτηση στό Πανελλαδικό Συνέδριο τῆς Κίνησης Δημοκρατικῶν Γυναικῶν, πού ἔγινε τόν Μάη τοῦ 1982 στήν Πάντειο, ἀναφερόταν στή γυναικεία σεξουαλικότητα. Μέλη ἀπό τήν Αὐτόνομη Ὅμάδα Ὀμοφυλόφιλων Γυναικῶν καί τό περιοδικό ΛΑΒΡΥΣ πήγαν στό συνέδριο μέ τό συγκεκριμένο σκοπό νά συμμετάσχουν στή συζήτηση αὐτή, παίρνοντας σάν δεδομένο ὅτι σ' ἓνα τέτοιο φεμινιστικό συνέδριο τό ζήτημα τῆς γυναικείας σεξουαλικότητας θά ξέφευγε ἀπό τίς συνηθισμένες ψυχολογικές κοινοτοπιές καί θά κατέληγε στή διατύπωση ὀρισμένων ριζικά ἐπαναστατικῶν πορισμάτων. Ὅταν ὅμως διαβάσαμε τό κείμενο γιά τή σεξουαλικότητα, στήν ἀρχή μείναμε κατάπληκτες καί μετά ἡ κατάπληξη ἔδωσε τή θέση της στήν ὀργή. Ἀκόμα μιά φορά τὰ ψέμματα, ἀκόμα μιά φορά ἡ σιωπή καί μάλιστα ἀπό γυναίκες πού θεωροῦνται ἀδελφές μας, καί φεμινίστριες. Τό κείμενο ἀρχιζε ὡς ἑξῆς:

"Ἡ σεξουαλικότητα εἶναι μιά συγκεκριμένη ἔκφραση, εἶναι ὁ ψυχισμός μας, τὰ βιολογικά μας χαρακτηριστικά, ὁ τρόπος ἐπικοινωνίας μέ τό ἄλλο φύλο". (ἔμφαση δικιά μας).

Κάπου παρακάτω, τό κείμενο μιλά γιά "ἐλεύθερη κι ἀβίαστη σεξουαλική ἐπιλογή". Πῶς ὅμως μπορούμε νά μιλάμε γιά ἐλεύθερη κι ἀβίαστη ἐπιλογή, ὅταν ἡ σεξουαλικότητα ὀρίζεται ἀπλά καί μόνο σάν μιά ἐπικοινωνία μέ τό ἄλλο φύλο, ὅταν πουθενά μά πουθενά δέν γίνεται ἔστω καί μιά ἀπλή ἀναφορά στή λεσβιακή ὑπαρξη, στό δικαίωμα μιᾶς γυναίκας νά διαλέξει ἐλεύθερα καί ἀβίαστα τήν ἐπικοινωνία μέ μιά ἄλλη γυναίκα σάν ἔκφραση τῆς σεξουαλικότητάς της;

Πιστεύουμε πῶς εἶναι πιά καιρός νά ἐξετάσουμε πῶς ἔφτασε ἡ γυναικεία σεξουαλικότητα νά θεωρεῖται ἔμφυτη ἑτερόφυλη. Πῶς γίνεται, ἀκόμα καί σ' ἓνα φεμινιστικό συνέδριο, νά μιλάμε γιά ἓνα ἀνδροκρα-

τικό σύστημα πού επιβάλλει τήν παθητική γυναικεία σεξουαλικότητα καί νά μήν άμφισβητοῦμε καθόλου τήν κατεστημένη έτερό - φυλη σεξουαλικότητα.

Ἡ φεμινιστική θεωρία ἔχει συχνά καί κοπιαστικά άσχοληθεῖ μέ συγκεκριμένα θέματα πού ἔχουν νά κάνουν μέ τή γυναικεία σεξουαλικότητα. Ὁ βιασμός, ὁ ξυλοδαρμός ἢ ψυχολογική βία, ἢ παραβίαση τῆς γυναί - κας στήν πορνογραφία καί τή διαφήμιση, ἢ άποσιώπηση τῆς λεσβιακῆς ὑπαρξης, ὁ βια - σμός μικρῶν κοριτσιῶν άπό τόν πατέρα κι άπό τόν άδελφό - κι άπό τήν ἄλλη πλευρά τό σέξ ὅπως εἶναι καταξιωμένο μέσα στό γάμο, ἢ γυναικεία παθητικότητα, ὁ ρο - μαντικός ἔρωτας καί τ'άποτελέσματά του πάνω στή γυναικεία ψυχολογία, ὅλα αὐτά ἔχουν ἐξεταστεῖ σάν μεμονωμένα φαινό - μενα καί ὑπάρχουν διάφορες αντιμετωπί - σεις γιά τά προβλήματα αὐτά καί γιά τό πώς συμβάλλουν στή γυναικεία καταπίεση. Σπάνια ὅμως μπαίνει τό ἐρώτημα τί τό κοινό ἔχουν ὅλα αὐτά τά φαινόμενα, καί σέ τί ἀποβλέπουν σάν σύνολο.

Πιστεύω πώς ἡ φεμινιστική θεωρία ἄ - δυνατεῖ νά συνδέσει τή σεξουαλική κα - ταπίεση μας μέ τήν ἐπιβολή μιᾶς ἰδεο - λογίας πού στηρίζεται πάνω στήν καθο - λική ὑποταγή τῆς γυναίκας γιατί ἡ ἀνδρο - κρατική κοινωνία ἐξασκεῖ αἰῶνες τώρα μιᾶ τεράστια προπαγάνδα μέ σκοπό νά ἐπι -βάλλει τήν έτερόφυλη σεξουαλικότητα σάν τή μόνη καί ἔμφυτη καί ἀπόλυτα φυσιο - λογική μορφή τῆς γυναικείας σεξουαλι - κότητας. Ἡ προπαγάνδα αὐτή πού τήν πα - ρουσιάζουν σά δόγμα, σάν κάτι πού πρέ - πει νά τό πιστέψουμε γιατί "ἔτσι εἶναι", διδάσκει πώς ἡ σχέση ἀνδρα/γυναίκας εἶ - ναι ἡ μόνη φυσιολογική σεξουαλική ἐκ - φραση καί πώς τό κύριο συστατικό αὐ - τῆς τῆς ἔκφρασης εἶναι ἡ διείσδυση τοῦ πέους στό γυναικεῖο κόλπο καί, γιά τή γυναίκα, ὁ κολπικός ὄργασμός. Αὐτό για - τί μόνο ἡ διείσδυση εἶναι ἐκείνη πού ὀδηγεῖ στήν ἀναπαραγωγή. Κι ἐκεῖνο πού ἐπιζητοῦν οἱ ἄνδρες, ἐκεῖνο πού κύρια τούς ἐνδιαφέρει, εἶναι ἡ γυναικεία γο - νιμότητα, ὁ έλεγχος τοῦ γυναικείου κορ - μιοῦ, ἔτσι ὥστε νά ἐλέγχεται καί αὐτή καί τό γέννημά της.

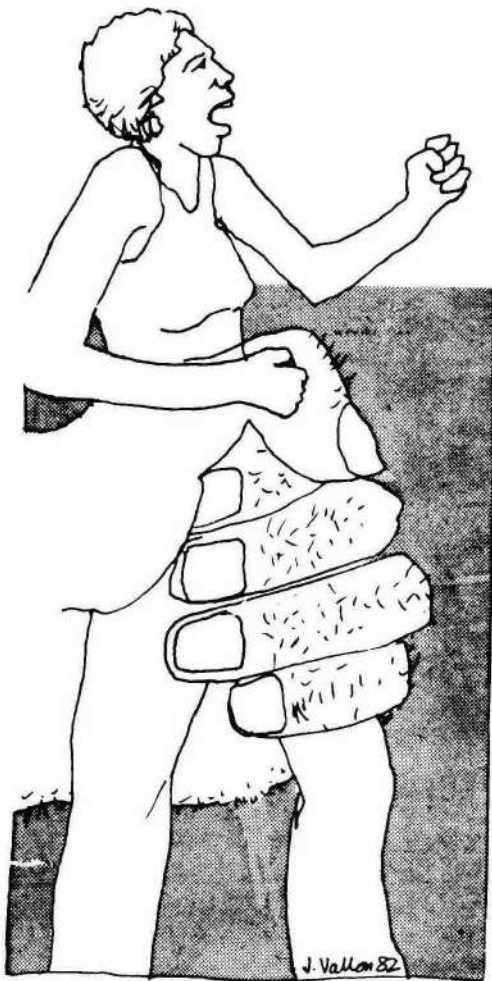
Ἡ οἰκογένεια, ὅπως τήν ἔχει ἀναλύ - σει κι ὁ φεμινισμός κι ὁ μαρξισμός, κι ὅπως ἀποδείχεται ὅλο καί περισσότερο ἀπό ἀρχαιολογικές ἔρευνες, δέν εἶναι κι οὔτε ἦταν ποτέ μιᾶ ἐκούσια (κατά τό

ἐκκλησιαστικό δόγμα) ἔνωση ἑνός ἀνδρα καί μιᾶς γυναίκας πού ὀδηγεῖ στή δη - μιουργία παιδιῶν ἀπό ἀγάπη. Ἡ οἰκογέν - νεια ἄρχισε μέ βία καί συνεχίζεται μέ βία, ἔχοντας σάν κύριο σκοπό τῆς τήν ὑποταγή τῆς γυναίκας καί τήν ἐξασφάλι - ση τοῦ πατρικοῦ δικαιώματος πάνω στά παιδιά της.

Ἀπό τήν ἀρχή τῆς ἀνθρώπινης ὑπαρξης ἦταν καθαρά φανερό πώς οἱ γυναῖκες μπο - ροῦν νά κάνουν κάτι πού οἱ ἄνδρες δέν ἔ - χουν τή δυνατότητα νά κάνουν: μποροῦν νά γεννᾶνε, ν'ἀναπαράγουν ἀνθρώπινα ὄντα. Χωρίς τή γυναικεία δυνατότητα γιά ἀνα - παραγωγή, δέν θά ὑπῆρχε καί ἀνθρωπότητα. Ἐπρεπε λοιπόν ἡ δημιουργική αὐτή δύνα - μη τῆς γυναίκας νά χαλινωθεί καί νά μπεῖ στήν ὑπηρεσία τοῦ ἀνδρα. Δέν μιλάμε αὐ - τή τή στιγμή γιά μιᾶ μαρξιστική κε - φαλαιοκρατική φιλοδοξία, ἀλλά γιά μιᾶ ὄντολογική ἀνάγκη, τήν ἀνάγκη τοῦ ἀνδρα νά κατακτίσει καί νά δαμάσει τό μυστή - ριο τῆς ὑπαρξης του - νά ξεπεράσει τό φόβο πού τοῦ προκαλοῦσε καί πιθανά ἀκό - μα τοῦ προκαλεῖ ἡ μυστηριώδης λειτουρ - γία τῆς γυναικείας φύσης καί σεξουαλι - κότητας.

Πέρα ἀπ' αὐτό βέβαια, ἡ γυναικεία ὑ - ποταγή καί τό πατρικό δίκαιο ἐξασφαλί - ζουν δύο ἀπόλυτα ἀναγκαῖες συνθήκες γιά τήν διαιώνιση τῆς ἀνδρικής ἐξουσίας. Ἀπό τή μιᾶ πλευρά, τό γέννημα τῆς γυναίκας προμηθεύει τόν πατριάρχη μέ τό ἐργατικό δυναμικό πού θά τοῦ αὐξήσει τή περιου - σία του καί τήν ἐξουσία του. Τόν προμη - θεύει ἐπίσης κληρονόμους πού θά συνεχί - σουν τήν ἐξουσία του μετά τόν θάνατό του - ἔτσι μπορεῖ νά κανονίσει τήν πορεία τῆς ἱστορίας. Ἀπό τήν ἄλλη πλευρά, ἡ ἴδια γυναίκα δουλεύει πάντα ἀκούραστα καί χω - ρίς πληρωμή, προσφέροντας ὑπηρεσίες ἀ - φάνταστα βασικές, χωρίς τίς ὅποιες τί - ποτα δέν θά προχωροῦσε στήν ἀνδροκρα - τοῦμενη κοινωνία. Ἡ γυναίκα κρατάει τό σπίτι, κάνει τό νοικοκυριό, μαγειρεύει, μεγαλώνει τά παιδιά κάνοντας τή νταντά, τή δασκάλα, τή ψυχολόγο, φροντίζει τούς ἀρρώστους, παρηγορεῖ ὅταν ἡ ἐξωτερική ζωή ἀπελπίζει καί συντρίβει, ράβει καί ντύνει, φυτεύει καί περιποιεῖται λου - λούδια καί λαχανικά γιά ὀμορφιά καί γιά φαγητό, κρατᾷ μακριά τό θυμό τοῦ πατέρα ἀπό τά παιδιά καί τή φασαρία τῶν παι - διῶν ἀπό τόν πατέρα, καί προστατεύει ὁ - λόκληρη τήν οἰκογένεια ἀπό τήν ἐξωτερι - κή δύνη. Καί σάν νά μήν ἔφταναν ὅλα αὐτά,

προσφέρει συνάμα και τις σεξουαλικές της υπηρεσίες στον άνδρα. "Όλα αυτά στο όνομα της αγάπης και του καθήκοντος, χωρίς καμιά άμοιβή, και συχνότατα χωρίς κανένα παράπονο. "Κάνει (δηλαδή) δουλειές πού, αν οι άνδρες πληρώνανε γι'αυτές, σίγουρα ή κοινωνία θα χρεωκοπούσε στο πύ και φί". (Γκάμπραιθ/διάσημος άμερικάνος οικονομολόγος).

Χωρίς τή γυναίκα, λοιπόν, ούτε καινούργιο εργατικό δυναμικό θα υπήρχε, ούτε θα μπορούσαν οι άνδρες να πάνε κάθε πρωί στη δουλειά πλυμμένοι, ντυμμένοι, φαγωμένοι, σεξουαλικά ικανοποιημένοι και ψυχολογικά παρηγορημένοι-έτοιμοι δηλαδή για τή δική τους τή "σοβαρή" κι "άνταγκαία" κι "άντρίκια" δουλειά.

"Επειτα, μέ τήν ύποταγή τής γυναίκας και τήν επιβολή τής ιδέας τής κατωτερότητας της, οι άνδρες έχουν και τό πρόσθετο προτέρημα ότι, όταν χρειάζονται επί πλέον εργατικά χέρια, μπορούν πάντα να προσλάβουν γυναίκες, σίγουροι πώς δέν θα χρειαστεί να τις πληρώσουν καλά, ούτε και να τους δώσουν θέση έξουσίας πού θα διακινδύνευε τή δική τους άνδρική έξουσία.

"Όλα αυτά, ή δωρεάν ή ή φτηνή εργασία, τά παιδιά, τό μυστήριο τής γέννας και άκόμα και του θανάτου, είναι οι λόγοι για τους όποιους ό άνδρας θέλει να έξασκεύ απόλυτη έξουσία πάνω στή γυναίκα. Χωρίς τή γυναίκα, ό άνδρας φοβάται πώς δέν θά επιζήσει, και πάνω στον φόβο αυτό έχει χτιστεί τό πανίσχυρο φρούριο τής έτερόφυλης σεξουαλικότητας.

Κι έτσι έχουμε τό έξής σχήμα:

1. "Η γυναίκα πρέπει άπαραίτητα να δώσει τό σώμα της, τή δουλειά της και τά παιδιά της στον άνδρα.
2. Θα τά δώσει "έκούσια" αν πεισθεί είτε πώς ή σεξουαλικότητα της είναι κάτι τό άνύπαρκτο, πώς τό κορμί της υπάρχει για να έκπληρώνει τις σεξουαλικές ανάγκες του άνδρα, ή πώς οι δικές της σεξουαλικές ανάγκες ικανοποιούνται άποκλειστικά και μόνο από τον άνδρα.
3. "Αν έχει άμφιβολίες, και διστάσει να τά δώσει "έκούσια", τότε θα ύποχρεωθεί μέ τή βία, είτε είναι αυτή σωματική είτε ψυχολογική.

"Η ανθρώπινη ιστορία είναι ή ιστορία του πώς ή γυναίκα ύποχρεώθηκε, πείστηκε να γίνει άποκλειστικά έτερόφυλη, να μείνει δηλαδή στην άποκλειστική ύπηρεσία του άνδρα, άρνούμενη τον δικό της έρωτισμό, τή δική της δημιουργική έκφραση, τήν ψυχολογική της άκεραιότητα.

"Ας πάρουμε κατ' άρχή τό μύθο τής άνδρικής σεξουαλικότητας. "Όλες μαθαίνουμε από μικρές πώς μόνο οι άνδρες έχουν σεξουαλικές ανάγκες, κι' έμεεις ύπάρχουμε για να τις ικανοποιούμε. "Η άνδρική σεξουαλική όρμη είναι κάτι πού δέν μπορεί να έλεγχεύ. Τό πέος έχει μιá ολοδικιά του μυστική και γεμάτη θέληση ύ-

from Women in the Nineteenth Century: A Pictorial Archive

παρξη. Δηλαδή, ή ανδρική σεξουαλικότητα μās παρουσιάζεται σαν ενεργητική, ανεξέλεγκτη, ακόρεστη, και έπομένως επιθετική. "Μή μέ παρεξηγεΐς, είμαι άνδρας", ακούμε πάντα. "Μή μέ προκαλεΐς, δέν θά μπορέσω νά συγκρατηθώ". "Μή μου τ' άρνηθεΐς γιατί θά μέ τραυματίσεις ψυχικά". Μέχρις εδώ έχουμε τήν άπειλή καμουφλαρισμένη σαν παράκληση, σαν έκκληση στή γυναικεία μας καλωσύνη. Παραπέρα ή άπειλή γίνεται καθαρή. "Μή μου άντισταθεΐς γιατί δέν ξέρω τί θά μου κατέβει νά κάνω, δέν έγγωμαι για τίς πράξεις μου". 'Ο πρόλογος στή βία, στόν βιασμό. Μετά ό ίδιος ό βιασμός. Τώρα τελευταία μόνο, τώρα πού άρχίσαμε νά άντιστεκόμαστε στό βιασμό, τώρα μόνο άρχίζουν νά μās μιλάν για τή σοβαρή ψυχολογική άρρώστεια του άνδρα-και πάλι δηλαδή ό άνδρας δέν φταΐει* κι άν εξεταστεί ή άρρώστεια του θά βγει πώς μιά γυναίκα τόν πλήγωσε κάποτε και για αυτό τώρα βιάζει. Πρίν όμως επέμβει ή ψυχολογία, ό βιασμός έθεωρείτο πάντα σαν κάτι τό φυσιολογικό, κάτι πού τό προκαλούσε ή γυναίκα μέ τά φερσίματα της,

κάτι πού έπρεπε νά τό πάθει σαν τιμωρία γιατί είχε παραστρατίσει. 'Ο βιαστής δέν έφταιγε ποτέ, δροΐσε πάντα μέ βάση τίς ανδρικές του όρμές. Στίς φυλακές ό βιαστής θεωρείται σαν τό ύπ' αριθμό ένα παληκάρι. 'Ο βιασμός είναι ή άπροκάλυπτη πιά άπειλή πώς άν δέν δώσουμε στόν άνδρα αυτό πού ζητά, θά μās άναγκάσει νά ύποκύψουμε έτσι κι άλλοιώς γιατί τ'όχει άνάγκη, δέν μπορεί νά κάνει άλλοιώς, και φταΐμε έμείς πού δέν του τό δώσαμε μέ τή θέλησή μας.

Μετά ό θεσμός τής πορνείας είναι κι αυτός βασισμένος στήν άκατανίκητη σεξουαλική όρμή του άνδρα. "Ό,τι δέν μπορεί νά δώσει ή γυναίκα μέσα στό γάμο θά τό δώσει ή πόρνη, κι ή σύζυγος θά τό άνεχθει, γιατί είναι στήν ανδρική φύση νά θέλει. "Όχι μόνο θά τό άνεχθει αλλά και θά αισθανθει και τύψεις πού δέν μόπορεσε ή ίδια νά τόν ίκανοποιήσει.

Πορνογραφία. 'Εκεί πιά ή γυναικεία σεξουαλικότητα παρουσιάζεται όχι μόνο σαν παθητική αλλά και μαζοχιστική-μās

ἀρέσει ή βία, μᾶς ἀρέσει ή ἀνδρική σεξουαλικότητα ἔτσι ὅπως εἶναι ἐπιθετική, βίαιη καί σαδιστική. Μέσα ἀπό τό πόνο καί τά δάκρυά μας βρίσκουμε τή μόνη ἐρωτική μας ἱκανοποίηση. Ἡ πλύση ἐγκεφάλου εἶναι πιά πλήρης-νά δέχεστε τούς ἄνδρες σάν τό θεό σας, νά δέχεστε τή βία τους σάν φυσιολογική, καί νά τό διασκεδάσετε κι ἀπό πάνω.

Ἐο μαζοχισμός αὐτός πού βρίσκεται στή πραγματικότητα καί τίς φαντασιώσεις τῶν πιά πολλῶν γυναικῶν πάει χέρι-χέρι μέ τόν ρομαντικό ἔρωτα. Ἐο συνδυασμός τους ὁδηγεῖ στήν ἀποδοχή τῆς βίας στό ὄνομα τῆς ἀγάπης. Εἶναι ἐκεῖνο πού κάνει τίς γυναῖκες νά παραμένουν τά θύματα, νά συνεχίζουν νά προσφέρουν τίς ὑπηρεσίες τους παρόλο πού καταπιέζονται ψυχικά καί σωματικά. "Τί νά κάνω, τά ὑφίσταμαι ὅλα γιατί τόν ἀγαπῶ...".

Καί ἐρχόμαστε τώρα στόν 20ο αἰώνα καί στή σεξολογία, τήν ἐπιστήμη πού ἀσχολεῖται μέ τή σεξουαλικότητα καί πού λάνσαρε τήν ἰδέα τῆς σεξουαλικῆς ἐπανάστασης. Ἡ σεξολογία ἄρχισε σάν ἐπιστήμη στίς ἀρχές τοῦ 20ου αἰώνα ἤδηθεν γιά νά ἀπελευθερώσει τίς σεξουαλικές σχέσεις. Στήν ἀλήθεια ὅμως ἦταν ή ἀντίδραση στό γυναικεῖο κίνημα πού ἐκείνη τήν ἐποχή ἐπέμενε πώς οἱ γυναῖκες ἔπρεπε νά πάσουν νά παντρεύονται, καί ν' ἀρνηθοῦν κάθε σεξουαλική σχέση μέ τούς ἄνδρες ἐφ' ὅσον αὐτές οἱ σχέσεις δέν ἦταν ἱκανοποιητικές γιά τίς γυναῖκες. Ὅσο πιά πολύ οἱ γυναῖκες ἄρχιζαν νά καταλαβαίνουν πώς ή σεξουαλική πράξη ἦταν γι' αὐτές μιά νεκρή ἐμπειρία, τόσο πιά πολύ βάλθηκε ή "ἐπιστήμη" νά τίς πείσει ὅτι ὑπάρχουν τρόποι νά γίνει καλύτερο τό σέξ, καί πώς ἄν δέν ἱκανοποιούμαστε φταῖμε ἐμεῖς. Ἡ σεξουαλική ἐπανάσταση δέν εἶναι τίποτα παραπάνω παρά μιά προσπάθεια νά μᾶς πείσουν πώς τό σέξ μέ τούς ἄνδρες μπορεῖ καί πρέπει νά εἶναι μιά χαρούμενη ἱκανοποιητική ἐμπειρία. Ἐπαψαν δηλαδή νά μᾶς πουλᾶν τό παραμῦθι πώς δέν ἔχουμε σεξουαλικές ὀρμές, καί τώρα μᾶς τό φέρνουν διαφορετικά: ἄν εἴστε "ἐντάξει", "μοντέρνες" γυναῖκες, θά μπορέσετε νά κάνετε ἔρωτα μέ ἕνα σωρό ἄνδρες καί νά τό φχαριστηθεῖτε. Ἀφήνοντας νά ἐννοηθεῖ ὅτι, ἄν δέν μπορέσετε, φταῖτε ἐσεῖς πού εἴστε ψυχρές, κι ἀνώμαλες.

Καμιά φορά ἀκοῦμε καί τή λέξη "λεσβία". Σπάνια ὅμως, γιατί ή λεσβία δέν ὑπάρχει, εἶναι προϊόν μιάς ἀρρωστημένης γυναικείας φαντασίωσης: "Ἐσύ λεσβία; Ἐ, ὄχι δά, δέν βρῆκες ἀκόμα τόν ἄνθρωπο σου". "Μά τί λές τώρα, ἐσύ εἶσαι μιά χαρά κοπέλλα..."

Ἡ ἀποσιώπηση τῆς λεσβιακῆς ὑπαρξης εἶναι ὁ κυριότερος καί πιά ἀποτελεσματικός τρόπος μέ τόν ὅποιο οἱ ἄνδρες προσπάθησαν νά μᾶς πείσουν γιά τό ἔμφυτο τῆς ἐτερόφυλης σεξουαλικότητας. Αἰῶνες τώρα, οἱ ἄνδρες μᾶς καταδίκασαν στήν ἀνυπαρξία καταστρέφοντας ἀποδείξεις τῆς ὑπαρξης μας, σκοτώνοντάς μας ὅπου μᾶς ἔβρισκαν, ἀπαγορεύοντάς μας μέ τούς νόμους τους νά ζοῦμε, διαστρεβλώνοντας τή φύση μας ἀπό δημιουργικές γυναῖκες πού παλεύουν νά τά βγάλουν πέρα χωρίς ἄνδρες σέ ὑστερικές, ἀνικανοποίητες, πικραμμένες, λυπηρές ὑπάρξεις. Ἡ μᾶς εἶπαν "ἀγανακτισμένες", γιατί "δεινοπαθήσαμε στά χέρια ἐνός ἄνδρα γι' αὐτό τούς "μισοῦμε". Αὐτό τό ἐπιχείρημα χρησιμοποιεῖται συχνά σάν δικαιολογητικό γιά τή λεσβιακή ὑπαρξη καί τό λεσβιακό κίνημα. "Γιά δέστε τίς καυμένες ... τό μῖσος γιά ἕναν ἄνδρα τίς ἔκανε ἔτσι..."

Ἡ ἀνδροκρατούμενη κοινωνία βάλθηκε μέ βία νά μᾶς ἐξολοθρεύσει. Ἡ κλιτορίδα, τό κεντρικό σεξουαλικό ὄργανο τῆς γυναίκας, ἀποσπᾶστηκε μέ βία ἀπό τό κορμί μας γιά νά μή νοιώθουμε τή δύναμή της. (Ἐποσ.-δέν εἶναι μόνο οἱ Ἀφρικανικές κοινωνίες πού ὑποβάλλουν τίς γυναῖκες τους σέ κλιτοριδεκτομές. Ἡ κλιτοριδεκτομή ἦταν ἕνα πολύ παραδεγμένο καί συνηθισμένο φαινόμενο στήν Εὐρώπη καί τήν Ἀμερική μέχρι τά μέσα τοῦ 19ου αἰώνα).

Τά χεῖλη τοῦ κόλπου μας ράφτηκαν ή τσουρουφλήστηκαν γιά νά μή νοιώθουμε παρά μόνο τό πέος μέσα στό κόλπο μας. Μᾶς βάλανε ζῶνες ἀγνότητας ὅταν οἱ ἄνδρες λείπανε. Μᾶς προειδοποίησαν ὅτι τό νά παίζουμε μέ τά ὄργανά μας, ν' ἀγγιζόμαστε, νά ἀποκτοῦμε μιά ἐρωτική ἐμπειρία τοῦ κορμιοῦ μας, εἶναι ἐπικίνδυνο γιατί θά μᾶς κάνει ἀνίκανες νά χαροῦμε τόν ἄνδρα, θά ὁδηγήσει σ' "ἀφύσικες" συνήθειες. Μᾶς εἶπαν νά μή κοιταζόμαστε γυμνές στόν καθρέφτη, εἶναι ἀμάρτημα θανάσιμο, ντροπή, μόνο ὁ ἄνδρας μπορεῖ νά μᾶς κοιτάζει ... τό κορμί μας ἀνήκει σ' αὐτόν. Ὅλα αὐτά γιά νά μή καταλάβουμε πώς τό κορμί μας εἶναι γεμάτο ἐρωτισμό, ἕναν ἐρωτισμό πού ἴ-

κανοποιείται πολύ πιο εύκολα όταν αυνανιζόμαστε ή όταν μᾶς αγγίζει μια άλλη γυναίκα όπως θαγγιζε και κείνη τον εαυτό της.

Τό χειρότερο όμως είναι πώς μ'όλη αυτή την σεξουαλική βία και απαγόρευση προσπάθησαν να μᾶς πείσουν ότι ή μόνη έκφραση της λεσβιακής ύπαρξης είναι ή σεξουαλική. Τοποθετώντας μας μέσα σ' ένα στενά σεξουαλικό πλαίσιο, βάλθηκαν να μᾶς κάνουν πορνογραφικό υλικό για διασκέδαση τους και να αφαιρέσουν τις απειρες πιθανότητες πού προέρχονται από τή ταύτηση τής γυναίκας μέ τή γυναίκα. Η Adrienne Rich, μια από τις πιο αναγνωρισμένες φεμινίστριες ποιήτριες και συγγραφείς τής Αμερικής γράφει πώς βασικά δέν υπάρχει έτεροφυλόφιλη και όμοφυλόφιλη γυναίκα. Υπάρχει μόνο τό "λεσβιακό συνεχές" πού μέσα του περιέχει όλες τις διαφορετικές κι άπίστευτα πολύπλοκες γυναικείες σχέσεις. "Όχι πώς όλες οί γυναίκες είναι λεσβίες, αλλά ότι όλες έμπεριέχουμε μέσα μας σάν κύριο ψυχολογικό χαρακτηριστικό μας τό δέσιμό μας μέ άλλες γυναίκες. Από τήν άρχική βασική μας σχέση μέ μια άλλη γυναίκα, τή μητέρα μας, μέχρι τή καθαρά λεσβιακή σχέση, ό δρόμος περνά μέσα από μύριες άλλες μορφές πού οί άνδρες έχουν προσπαθήσει να έξουδετερώσουν και ν' άρνηθοῦν: φιλίες βαθιές και σημαντικές πού άνθισαν παρόλη τήν άνδρική αντίδραση και αποτέλεσαν τό βασικό ψυχικό στήριγμα τής γυναικείας ύπαρξης. Η άφοσίωση του μικρού κοριτσιού στά άλλα κορίτσια, και στή δασκάλα της, μια άφοσίωση πού ξεριζώνεται στήν έφηβική ήλικία γιατί μπαίνει στή μέση ό άνδρας. Η αγάπη τής αδελφής για τήν αδελφή. Τό συναισθηματικό δέσιμο των γυναικων στίς προβιομηχανικές κοινωνίες όπου οί γυναίκες ζούσαν κυριολεκτικά χωρια από τους άνδρες, και ύφαιναν μαζί τά όνειρά τους καθώς ύφαιναν τά προικιά τους. Οί λεγόμενες "γεροντοκόρες", όλες έκείνες πού δέν παντρεύτηκαν, κι αποκαλέστηκαν ξεραμένες, παραμερισμένες από τους άνδρες, παρόλο πού συχνότατα είχαν μόνες τους διαλέξει αυτή τήν άρνηση, συνειδητά ή άσυνείδητα, γιατί δέν ήθελαν να ύποστοῦν τή σεξουαλική βία των άνδρων. Ολόκληρες κοινότητες γυναικων πού διάλεξαν να μείνουν μόνες τους ή μέ άλλες γυναίκες - σάν τις Μπεγκίν τής Ολλανδίας στον 12ο έως 15ο αιώνα, ή τις Κινέζες πού μᾶς περιέγραψε ή Agnes

Carol and Nicola - *Girls Are Powerful*

Smedley όταν τις γνώρισε στις άρχές του 20ου αιώνα, ή τις "τζιλίμι" τής Αυστραλίας πού αποτελοῦν άποκλειστικές γυναικείες κοινότητες κι ή παρουσία του άνδρα άπαγορεύεται άυστηρά, ή τις Αφρικανικές "αδελφότητες" και τά γυναικεία οικονομικά δίχτυα, ή τις γυναίκες του 19ου αιώνα στήν Εύρώπη και Αμερική πού άρνήθηκαν να παντρευτοῦν και έξησαν κοινωβιακά οργανώνοντας γυναικεία δίχτυα άλληλοῦποστήριξης. Και πώς μπορούμε να ξεχάσουμε τά 9.000.000 και παραπάνω των γυναικων πού κήκαν σάν μάγισσες από τό 12ο μέχρι τό 17ο αιώνα γιατί ήσαν διαφορετικές; Οί μαμές, οί βοτανολόγοισσες, οί μάγισσες, οί γεροντοκόρες, οί άνύπαντρες μητέρες - μια όλόκληρη ιστορία άντίστασης και ταύτησης γυναίκας μέ γυναίκα.

Κι' όλη αυτή ή ιστορία - ή γυναικεία ιστορία - έχει φτάσει στ' αυτιά μας συχνά σάν μύθος, ή δέν έχει φτάσει καθόλου. Τά άρχεία μας καταστρέφονται συστηματικά, για να μή μάθει ποτέ καμιά μας πώς είμαστε όλες ένα κομμάτι από μια συνεχή παράδοση άντίστασης. Έτσι χρονολογικά και ψυχολογικά άπομονωμένες, δέν

θά μπορούσαμε ποτέ νά σηκώσουμε κεφάλι. Ταυτισμένες όμως μ' άλλες γυναίκες, γινόμαστε δυνατές, κι ή δύναμη μας γίνεται πηγή χαράς και δημιουργικότητας, μιá δύναμη πού φοβίζει. Δέν έχει νά κάνει άν είμαστε λεσβίες ή όχι. Ή λεσβιακή ύπαρξη, άπλά και μόνο, δείχνει πώς μπορούμε, άν θέλουμε, νά ζήσουμε μέ τούς έαυτούς μας. Ή λεσβιακή ύπαρξη έσωκλείει μέσα της τή δυνατότητα μιáς διαφορετικής πραγματικότητας, πού δέν άνέχεται τή βία και τήν ύποταγή. Ή λεσβιακή ύπαρξη άντιστέκεται στήν άνδρική καταπίεση και μάς βοηθάει ίσως νά αλλάξουμε κατεύθυνση, νά ξαναδιευθύνουμε τή προσοχή μας πρός τίς γυναίκες, πρός έμάς τίς ίδιες, νά ξανακοιταχτούμε, νά αλληλοαγγιχτούμε, ψυχικά, συναισθηματικά ή έρωτικά. Είναι ένας καθρέφτης τής γυναικείας πραγματικότητας μας, ένα γκρέμισμα του φαλλοκρατικού όχυρου. Γι' αυτό και ή λεσβιακή ύπαρξη έχει πάντα κατατρομάξει τούς άνδρες, γι' αυτό και καταδικαστήκαμε στήν άφάνεια. Γι' αυτό και δέν μάς έγραψαν στους νόμους τους παρά σάν παράρτημα τής άνδρικής όμοφυλοφυλίας - πάλι δηλαδή σάν παράρτημα τής άνδρικής σεξουαλικότητας. Γι' αυτό και όποτε τύχει νά υπάρξουμε στους νόμους τους μάς αφαιρούν τή δουλειά μας, τά παιδιά μας, συχνά και τή σωματική μας έλευθερία. Ή λεσβιακή ύπαρξη είναι τό κριτήριο τής γυναικείας συνείδησης και άντίστασης στήν άνδρικά έπιβλημένη έτεροφυλοφιλία.

Γιατί λοιπόν οί φεμινίστριες έπιμέ - νουν νά σιωπούν και νά μάς άγνοούν; Είναι ίσως πώς ό μύθος τής φυσιολογικής έτεροφυλοφιλίας έχει περαστεί τόσο βαθειά μέσα μας πού δέν μπορούμε νά τόν ξεπεράσουμε; Ή δέν θέλουμε νά τόν ξεπεράσουμε;

Ίσως έμείς οί λεσβίες νά ένοχλοΰμε τίς έτερόφιλες φεμινίστριες γιατί τούς άποδειχνουμε πώς οί άλυσσιδες τους δέν είναι άπό άτσάλι, μπορούν νά τίς σπάσουν- άν θέλουν. Τούς τaráζουμε τήν ήσυχία τους γιατί άν προσπαθοΰσαν νά πιάσουν τό νόημα τής λεσβιακής ύπαρξης, άν καταλάβαι - ναν πώς ή λεσβία δέ διαφέρει άπό τίς άλλες γυναίκες, τότε θάπρεπε νά παραδεχτούν πώς κάθε γυναίκα μπορεί νά γίνει λεσβία- άκόμα κι' αυτές οί ίδιες. Αυτό όμως τί σημαίνει; "Ότι θά πήγαιναν κόντρα στήν κατεστημένη ιδεολογία, κόντρα στήν θέληση τών άνδρών. Προτιμούν λοιπόν νά μάς άγνοοΰν γιατί έτσι δέν άμφισβητούν τήν πραγματική ύπόσταση τής καταπίεση τους.

Ή φεμινισμός παραμένει ένα διανοητικό παιγνίδι πού άποβλέπει σέ μιá άπατηλή ισότητα τών φύλων* κανενός άνδρα τά συμ- φέροντα δέν θίγονται, και καμιάς έτεροφυλό- φιλης γυναίκας τά προνόμια δέ διακινδου - νεΰουν.

"Υστερα είναι κι ή άλλη πλευρά του ζ - διου νομίσματος: "Όταν οί έτερόφυλες φεμινίστριες δέν μάς άγνοοΰν, προσπαθοΰν νά μάς καθυσηχάσουν λέγοντας μας πώς μάς δέ - χονται σάν ίσες - γυναίκες αυτές, γυναί - κες κι έμείς - αλλά διαφορετικές."Ότι κι αυτές διαλέξανε μέ ποιό φύλο θά κάνουν έ - ρωτα, όπως διαλέξαμε κι έμείς ... Πώς όλα τά άλλα είναι ίσα, κι ή διαφορά μας έγ - κειται στή σεξουαλική έπιλογή. Διαφωνώ ριζικά και έμφατικά. Αυτή ή πολιτική τους είναι πολιτική άνεκτικότητας, όχι άγάπης και άποδοχής. Άγνοεί και παραμερίζει έν - τελώς τήν πραγματικότητα τής διπλής κα - ταπίεσης μας, και τής δικιάς τους ευθύ - νης και συμβολής στή καταπίεσή μας αυτή. Γιατί βασικά άγνοεί τά πάμπολλα προνόμια πού χάιρονται επειδή είναι έτερόφυλες. Προσπάθησαν ποτέ οί έτερόφιλες φεμινί - στριες "άδελφές" μας νά νοιώσουν τήν ά - γωνία, τόν πόνο τής λεσβιακής έμπειρίας; Σκέφθηκαν ποτέ τί σημαίνει νά ζεις πάντα μέ τή ψυχή στό στόμα, μέ τό φόβο μή τυ - χόν και σ' ανακαλύψουν, όποτε θά σέ διώ - ξουν άπό τή δουλειά σου, ή θά σου πάρουν τά παιδιά σου, όσο καλή μητέρα κι άν εί - σαι, όσο τέλεια και νάναι τά προσόντα σου; τί ψυχολογικό χάος μπορεί νά δημιουρ - γηθεΐ μέσα σου όταν δέν σέ παραδέχονται ποτέ, δέν σέ αναγνωρίζουν, δέν σέ θέλουν; Σκέφθηκαν τί πίκρα σου δημιουργείται μέ - σα σου όταν οί καλύτεροι σου φίλοι, οί πιό στενοί σου άνθρωποι, σ' άπαρνιοΰνται σάν μάθουν πώς είσαι λεσβία; Πώς πρέπει πάν - τα νά κρατάς τή σχέση σου ένα μεγάλο μυ - στικό, άπό οίκογένεια και φίλους και δου - λειά, πώς δέν μπορείς ποτέ ν' άγγίξεις, ν' άγκαλιάσεις τή φίλη σου στό μπάρ, στό έ - στιατόριο, στό τραϊνο, σέ όποιοδήποτε δη - μόσιο χώρο, χωρίς νά κινδυνέψετε νά σάς δείρουν; Άναρωτήθηκαν πώς θά νοιώθανε άν ζοΰσαν μέ τό ψέμα πάντα στά χείλια-τό άναγκαίο ψέμα για τήν έπιβίωση τους, ένα ψέμα πού άργά ή γρήγορα σέ φθείρει ψυχι - κά και σέ άποκαρδιώνει; Πόσο συχνά ανα - γκάζετε νά κυκλοφορείτε μόνες σας τή νύχτα; Για μάς, ό φόβος του βιασμού εί - ναι διπλός. Κι ή άνδρική βία ξεσπά συχνό - τατα επάνω μας μέ τή πιό παραμικρή ύπο - ψία πώς είμαστε λεσβίες. Οί ίδιες οί οί -

κογένειες μας μᾶς κλείνουν στά φρενοκομεία, μᾶς υποβάλλουν σέ ἐξευτελιστικές καταστρεπτικές θεραπείες γιά νά "διορθωθοῦμε".

Τό νᾶσαι ἐτερόφιλη σημαίνει νᾶχεις τό δικαίωμα νᾶσαι "σωστή γυναίκα", καί νά ἀπολαμβάνεις τήν ἀποδοχή τῆς κοινωνίας. Τό νᾶσαι λεσβία σημαίνει ἀκριβῶς τό ἀντίθετο. Ποῦ λοιπόν ἡ ἰσότητα;

Κι' ὅμως ... δέν νομίζω ὅτι πολλές ἀπό μᾶς θά δέχονταν ν' ἀλλάξουν θέσεις μαζί σας. Παρόλη τή διπλή αὐτή καταπίεση, ἡ ἱκανοποίηση πού νοιώθουμε μέ τό ν' ἀγαπάμε γυναῖκες εἶναι μιᾶ ἀπίστευτα θετική, μιᾶ ἀλλοιώτικη καί φανταστική ἐμπειρία. Εἶναι σάν ἕνα παράθυρο ὀρθάνοιχτο ἀπό τό ὅποιο μπορούμε νά ἀγναντεύσουμε τόν ἀτέλειωτο ὀρίζοντα. "Ὁχι, δέν ἀλλάζουμε θέσεις.

Ἀπαιτοῦμε ὅμως νά σκεφθῆτε γιὰτί ἀναφέρεστε στή σεξουαλικότητα σάν κάτι τό ἐτεροφυλόφιλο γιὰτί ἐπιμένετε νά μᾶς ἀγνοεῖτε. Καί γιὰτί, ἂν μᾶς ἀνέχεστε, λέγοντας μας ὅτι κι ἐμεῖς κι ἐσεῖς "διαλέξαμε" αὐτό πού εἴμαστε, γιὰτί νομίζετε ὅτι ἔχετε τό δικαίωμα ἐπιλογῆς; Ἀπαιτοῦμε μιᾶ ριζική ἐξέταση τῆς γυναικειᾶς σεξουαλικότητος πού θᾶχει σάν στόχο τήν ὑποχρεωτική φύση τῆς ἐτεροφυλόφιλης σεξουαλικότητος καί θά προσπαθῆσει νά μελετήσῃ γιὰτί αὐτή ἡ ἐτεροφυλόφιλη σε-

ξουαλικότητα εἶναι τόσο ὑποχρεωτική, τόσο διαδεδομένη παρόλα τά ἀρνητικά τῆς στοιχεῖα; Πρέπει νά καταλάβετε καί νά παραδεχτεῖτε πῶς δέν εἶστε ἐμφυτα ἐτεροφυλόφιλες, κι ὅτι εἶστε ὑπεύθυνες πού μένετε μέσα στό ὄχυρό, ἕνα ὄχυρό πού σᾶς δίνει τήν ἱκανοποίηση, τή παραδοχή τῆς φυσιολογικότητος.

Μόνο ὅταν ὅλα αὐτά μποῦν σάν πρόβλημα μέσα στή φεμινιστική θεωρία, θά πιστέψουμε πῶς θέλετε πραγματικά ν' ἀπελευθερωθεῖτε, τότε μόνο θά μπορέσουμε νά παλαίψουμε ἐνωμένες γιά τή γυναικειᾶ ἀπελευθέρωση.

Χαρούμπα

Βιβλιογραφία

1. Adrienne Rich, 'Υποχρεωτική Ἐτεροφυλοφυλία καί ἡ Λεσβιακή Ὑπαρξη.
2. Ἀγάπα τόν Ἐχθρό σου, φυλλάδιο ἀπό τῆς Ριζοσπαστικές Φεμινίστριες τοῦ Leeds, England (μιᾶ συζήτηση πάνω στόν ἐτεροφυλόφιλο φεμινισμό καί τόν Ριζοσπαστικό Λεσβιακό).
3. Scarlet Women, τεῦχος 13+14 ἀφιέρωμένο σέ Σεξουαλικότητα.
4. Heresies, Ἀφιέρωμα στή Σεξουαλικότητα
5. Feminist Review. Ἀφιέρωμα στή σεξουαλικότητα.

Δύο Γυναίκες κοιμούνται

Δίπλα στό κορμί σου,
στά βαθειά μεσάνυχτα τής πονεμένης νύχτας,
στριφογουρίζω.

Μέσα στόν ύπνο μου
τό χέρι μου άπλώνεται, σέ βρίσκει,
σ' άγγίζει,
σ' άναγνωρίζει ή άφή προτού άκόμα τό μυαλό
άκούσει τή γλώσσα νά σ' όνομάζει.

"Έξω, στά σκοτάδια,
ένα άγριο σφύριγμα,
ή σειρήνα ένός περιπολικού,
ξεκουφαίνει, τaráζει
τή κοιμισμένη πόλη
θυμίζοντας μας πώς ή βία
δουλεύει άκατάπαυστα
άφανίζοντας τούς άνίσχυρους.

Γυρνῶ καί σ' άγκαλιάζω
"Η πνοή σου χαϊδεύει τόν ώμο μου.
Δύο γυναίκες πού κοιμούνται μαζί
έχουν νά ύπερασπισθοῦν κάτι παραπάνω
άπό τόν ύπνο τους.

Καί πώς μπορῶ έγώ νά παρηγορηθῶ
ξέροντας πώς έσύ πού τώρα μέ προστατεύεις
μέ τό ζεστό αίσθησιακό κορμί σου
πρέπει νά βγεῖς κάθε πρωί έξω σ' αὐτή τή πόλη
πού σκοτώνει;
Δέν έχω τή δύναμη
νά σέ προστατέψω
οὔτε έσένα, οὔτε έμένα
άπό τούς μύριους κινδύνους.
Πότε όμως είχαμε τή δύναμη;
Διαλέξαμε μήπως ποτέ νά δοῦμε τά κορμιά μας
άλυσοδεμένα, σταυρωμένα;
Διαλέξαμε ποτέ τό λυντσάρισμα
στίς μεγάλες φωτεινές διαφημιστικές ταμπέλλες;
Διαλέξαμε ποτέ τό βιασμό
στά πάρκα τής πόλης
στίς άκροθαλασσιές
στά χωράφια όπου κατασκηνώναμε
στά δάση όπου πηγαίναμε νά χαροῦμε τή φύση;
Κι όμως, έπιμένουμε, προσπαθοῦμε
νά ζήσουμε τή ζωή μας μέ τρυφερότητα κι άγάπη.
Δέ μιλάω μόνο για μάς.
"Η ζωή μας είναι άπλή, κοινή,
σάν τήν κοινή ζωή μυριάδων γυναικῶν.

Όνειρεύομαι πώς τό ποτάμι πού κυλά̄ έξω από τό
παράθυρό μας
είναι τό σύνορο·
ό τρόμος, τό μίσος για τίς γυναίκες,
δέν διασχίζει τό νερό,
σταματάει στήν άπέναντι όχθη.
Ξέρω όμως πώς τά όνειρα μου είναι ψεύτικα.
Στό όνομα μιάς άπατηλής έλευθερίας
ή γλώσσα τους μάς έξοντώνει.

Στήν πραγματικότητα, τίποτα δέν μάς προστατεύει,
οί νόμοι τους δέν είναι για δικό μας καλό,
δέν υπάρχουν σύνορα πού νά κρατάν άπέξω τόν έχθρό...
δέν υπάρχει χώρα πού νά μή κυβερνιέται από άντρες.

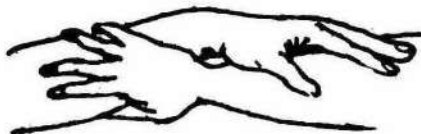
Ποτέ πιά δέν θά μπορέσω νά χαρώ τή Γλώσσα
σάν κάτι τό δημιουργικό.
Ποτέ πιά δέν θ' άρνηθώ τή δύναμη της
νά μυστικοποιεί άπλές αλήθειες,
νά μασκαρεύει εικόνες.
Τό ίδιο καί για τή Μουσική
ή οποιαδήποτε τέχνη:
ζωγραφισμένοι τοίχοι
άγάλματα
πού κάνουν θέαμα
τόν γυναικείο πόνο
μεταμορφώνοντας τή βία
δείχνοντάς την γεμάτη νόημα
άγνότητα καί άρχοντιά.
Τόσο πανίσχυρο τό καμουφλαρισμένο μήνυμα
πού δέν σκεφτήκαμε ποτέ νά άναρωτηθούμε
άν αυτές οί εικόνες
μιλούν για μάς.

Όταν περπατούσα ανάμεσα στά έρείπια τής Κνωσού
σέ σκεπτόμουνα.
Όταν κάθησα πλάϊ στή θάλασσα
πάνω στα άγριόχορτα πού άνθιζαν ακόμα,
όταν ζωγράφισα στό τετράδιό μου
τό μώβ λουλούδι τοῦ άγκαθιοῦ,
κάθε πέταλο προστατευμένο από
ένα άγκάθι,
βουβάθηκα,
ξέχασα τή γλώσσα,
άκουγα μόνο τό ρυθμό τών κυμάτων,
τάνιωθα νά μέ πλημμυρίζουν,
νά μέ πλένουν, νά μέ καθαρίζουν από τίς
ένοχές τής γλώσσας,
Δέν υπήρχαν λέξεις πιά,
δέν υπήρχαν ψεύτικοι όρκοι,
ό πύργος τής Βαβέλ είχε καταστραφεί
για πάντα.
Ό ήλιος μ' έλουζε.
Σέ σκεπτόμουνα κι' ένιωθα έλεύθερα,
άπορροφημένη από τόν παλμό τοῦ τραγουδιοῦ τών τζιτζικιών.

Όταν είδα τό πρόσωπο της,
ένα από τά άναρίθμητα πρόσωπά της,
τό βλέμμα της στραμμένο πρός τά μέσα, γελαστό μέσα στήν
αύστηρή του ένταση,
τά φίδια νά περιτριγυρίζουν τό σώμα της,
τά χέρια της περήφανα όρθωμένα,
τά στήθη της νά άγναντεύουν τό σύμπαν,
όταν κόιταξα βαθειά μέσα στόν κόσμο της,
θέλησα ν' άδειάσω τή ψυχή μου
στόν κόλπο της,
νά ξεφράξω τή λαλιά μου,
έπιτέλους
νά έλευθερωθώ.

Κι' έτσι γύρισα σπίτι,
μιά γυναίκα δίψασμένη για εικόνες,
νά σου πώ πώς ή δίψα μου είναι
τόσο άρχαία
τόσο βασική
πού όλα τά χαμένα ρημαγμένα καμμένα
άκρωτηριασμένα δυσφημησμένα καταχωνιασμένα
χοντροβαμμένα ψευτονομασμένα
πρόσωπα μας
πού ψάξαμε νά βρούμε άπεγνωσμένα
μέσα στους αιώνες
θά μπορούσαν νά σηκωθούν, ν' άναστηθούν,
νά ξαναμαζέψουν τά κομμάτια τους,
νά ξαναθυμηθούν τούς έαυτούς τους,
όπως κι' έγώ ξαναβρήκα τόν έαυτό μου
μπροστά της,
όπως κάθε νύχτα κουλουριασμένη δίπλα σου
σέ ξαναβρίσκω,
μέ ξαναβρίσκεις,
ξαναμαζευόμαστε
τήν ίδια άκριβώς στιγμή
πού ή όθόνη μάς κομματιάζει
κι οί συλλέκτες τέχνης μάς κάρφώνουν σταυρωτά
στους κατάλευκους τοίχους τους
κι οί διαφημιστές μάς κρεμάν
στίς φωτεινές ταμπέλλες τους.
Αυτός είναι ό πόλεμος τών εικόνων.
Κι' έμείς είμαστε τό άγκάθι
πού φυλάει τό μώβ πέταλο του λουλουδιού.
Έσύ τό δικό μου,
έγώ τό δικό σου.

Adrienne Rich

Σκέψεις πάνω στη γυναικεία σεξουαλικότητα

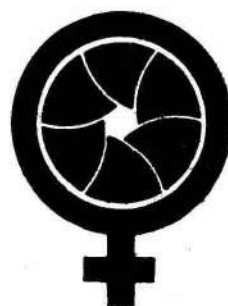
(Άφορμή από τό συνέδριο τής κίνησης
Δημοκρατικῶν Γυναικῶν, πού ἔγινε τόν
Μάη τοῦ '82)

Ἡ γυναικεία σεξουαλικότητα εἶναι ἓνα ἀπ'τά ζητήματα, πού ἀπασχολεῖ τόν φεμινισμό καί τόν λεσβιοφεμινισμό· τό καθένα ὀρίζει τή γυναικεία σεξουαλικότητα ἀπό διαφορετική σκοπιὰ ἢ καί στόχους· κι αὐτό; γιατί, ὅταν ὁ φεμινισμός ἐκπορεύεται, στόχος του εἶναι νά καταδείξει ἀπλά τίς ἐλλείψεις τοῦ ὑπάρχοντος συστήματος ἐπιδιώκοντας μ'αὐτό τόν ἐκσυγχρονισμό του σάν τή μόνη, δυνατή λύση, πού θά φέρει αἴσιο (!) τέλος(!) στήν ὑπαρξη τῶν γυναικείων προβλημάτων. Ἡ ἀνάλυση, λοιπόν, τῆς γυναικείας σεξουαλικότητας ἀπτεται, μονάχα, τῶν ζητημάτων ἐκείνων πού'ναι λίγο-πολύ ἀκίνδυνα γιά τό status quo καί πού ἡ λύση τους ἔγκειται σέ κάποιες νομικές παραχωρήσεις-κατοχυρώσεις.

Ἀπό τή σκοπιὰ του τώρα ὁ λεσβιοφεμινισμός, ἔχοντας σάν στόχο τήν πλήρη ἀπελευθέρωση τῶν γυναικῶν ἀπό κάθε εἶδους δεσμά, προσπαθεῖ νά φέρει στό φῶς ὅλες τίς αἰτίες τῆς καταπίεσης τῶν γυναικῶν σ'ὅποιονδῆποτε τομέα κι ἀκόμα περισσότερο σέ ζητήματα, ἄμεσα, ὅπως εἶναι ἡ σεξουαλικότητα.

Ἡ γυναικεία σεξουαλικότητα σχηματικά, μπορεῖ νά ὀριστεῖ σάν ὄλο ἐκεῖνο τό πλέγμα σχέσεων ἀποδοχῆς ἢ μή τῶν λειτουργιῶν τοῦ κορμιοῦ μας καί συνάμα τοῦ ἐαυτοῦ μας αὐτή ἡ σχέση καθορίζει καί τήν σεξουαλική συμπεριφορά, ἀπέναντι στούς ἄλλους-ες, καί τήν ἐρωτική ἐπιθυμία. Ἡ σεξουαλική συμπεριφορά, ὅμως, καθορίζεται ἀπό κοινωνικούς, πρῶτα, παράγοντες (κανόνες, νόρμες, θεσμοί) καί μετὰ ἀπό προσωπικούς· κι αὐτό γιατί ἡ σεξουαλική συμπεριφορά, ὅταν, ἐκφραζόμενη δημόσια παρεκκλίνει ἀπ'αὐτούς τούς κοινωνικούς κανόνες, ἔχει κοινωνικές συνέπειες.

Γιά τή γυναίκα τά βιολογικά της χαρακτηριστικά ἀποτέλεσαν κι ἀποτελοῦν τό πρῶτο σημεῖο ἀναφορᾶς τῶν κοινωνικῶν θεσμῶν. Οἱ χαρακτηρισμοί, σεξουαλικοί ἢ μή, πού τῆς ἔχουν ἀποδοθεῖ εἶναι τόσο πολύ ἀντιφατικοί, (μητέρα, παναγία, ἄγία κι ἀπό τήν ἄλλη, πόρνη, μάγισσα, μέγαιρα ...) πού πολλές φορές τά ὅρια τους

συμπλέκονται. Ἡ "μοίρα" της εἶναι ἀδυσώπητη, σκληρή, ἀνελέητη.

Τά βιολογικά χαρακτηριστικά δέν εἶναι, βέβαια, ἀπό μόνα τους αἷτια τῆς ἀντικειμενικοποίησης τοῦ γυναικείου κορμιοῦ καί τῆς ἐκμετάλλευσης τοῦ γυναικείου ψυχολογικοῦ κόσμου, ἀπό τούς ἄντρες. Οἱ κατάλληλες κοινωνικές συνθήκες πού δημιουργήθηκαν, ὀδήγησαν στήν πιό ἄγρια καταπίεση καί ὑποταγή τῶν γυναικῶν στούς ἄντρες καί πού ἡ διάρκεια της μετριέται σέ χιλιάδες χρόνια.

Ἡ θρησκεία, πού ἦταν πάντοτε ἀρωγός τῆς πολιτικῆς ἐξουσίας καί μιᾶς καί ἡ ἄσκηση της ἀποτέλεσε προνόμιο τῶν ἀντρῶν, ὀδηγηθήκαμε στήν σημερινή καπιταλιστική, ἀντροκρατούμενη, ἐξουσιαστική κοινωνία, ὅπου μεταξύ τῶν ἄλλων, ὑπάρχουν συγκεκριμένοι ρόλοι, πού πρέπει νά παιχτοῦν ἀπό τά δύο φύλα γιά τήν διαιώνισή της.

Ὁ γυναικεῖος ρόλος εἶναι τόσο καλά ριζωμένος στή συνείδηση ὄλων τῶν γυναικῶν, πού δίνει τήν ἐντύπωση ὅτι ἐνσταλάσσεται στό μωρο-κορίτσι, ἀπό τή μητέρα του, μαζί μέ τήν πρώτη τροφή του. Ἡ σεξουαλικότητα τῆς γυναίκας πλαισιώνεται καί ὀριοθετεῖται μέ διάφορα καί διαφορετικά χαρακτηριστικά ὅπως εἶναι ἡ θηλυκότητα, πού ἀποτελεῖ ἓνα ἀποκείμενο τῆς ἀντρικῆς φαντασίας, ἓνα φάντασμα, στόχος ὄλων τῶν γυναικῶν μόνο πού δέν τόν πετυχαίνουν, γιατί ἀκριβῶς εἶναι ἓνα φάντασμα· τό ἀποτέλεσμα αὐτοῦ τοῦ κυνηγητοῦ εἶναι, ἀπό τή μιὰ ἢ ἀπώλεια πραγματικῆς ἐπαφῆς μέ τό κορμί καί

τόν έαυτό τους κι από τήν άλλη ό πλου-
τισμός τών βιομηχανιών καλλυντικών, ρού-
χων και ίνστιτούτων καλλονής. Κι όλα αυ-
τά, ένώ πού άπλά θηλυκότητα είναι ή ά-
πλή, έλεύθερη κίνηση, πούναι αντίθετη
άπό τήν όποιαδήποτε έπιτήδευση. Ή γυ-
ναίκα έχει πειστεί πώς ή αξία της είναι
ανάλογη μέ τήν κοινωνική ή οικονομική
αξία του άντρα πού καταφέρνει νά παν-
τρευτεί. Γι' αυτό και οί γυναίκες απο-
δέχονται τήν κοινωνική έπιταγή "τά πά-
ντα για ν' άρέσουμε στους άντρες".

Ένα άλλο χαρακτηριστικό τής παρα-
δεγμένης γυναικείας σεξουαλικότητας
είναι ή ύπαρξη τής άγνότητας (παρθε-
νιϊς), πού νοείται σαν άγνοια τής λει-
τουργίας τών γεννητικών όργάνων και τής
σεξουαλικής, έρωτικής, αισθησιακής λει-
τουργίας του γυναικείου κορμιού γενι-
κότερα. Ή καθοριστικής σημασίας έμφά-
νιση τής περιόδου άποτελεί για τήν γυ-
ναίκα κάτι τό ξένο πρός τόν έαυτό της
και συνάμα ή "όρατή" διαφορά της μέ τους
άνδρες. Από κεί και πέρα κυριαρχεί ή
άντίληψη πώς ή γυναίκα είναι βρώμικη-
μιιά άντίληψη πού τή βρίσκουμε και στην έκ-
κλησία όπου άπαγορεύεται, στή γυναίκα νά
της δοθεί ή θεία κοινωνία και νά μπει στό
ναό τή Μεγάλη βδομάδα, τίς μέρες εκείνες
τής περιόδου.

Άπό τήν άλλη μεριά τό σπάσιμο τής παρ-
θενιϊας άποτελεί κατοχύρωση τής άντρικής
ιδιοκτησίας πάνω στό γυναικείο κορμί. Ο
γάμος έρχεται νά ολοκληρώσει και νά έν-
τείνει αυτήν τήν ιδιοκτησία πάνω σ' όλό-
κληρη τή γυναικεία προσωπικότητα. Έτσι
οί έξουσίες έναλλάσσονται άπό τήν έξου-
σία του πατέρα ή άδελφού, ή γυναίκα πε-
ρνάει κάτω άπό τήν έξουσία του άντρα -
συζύγου* σαν άποτέλεσμα έρχεται και ή άλ-
λαγή του έπίθετου μιās και ποτέ ή γυναι-
κα δέν άναγνωρίστηκε σαν άνεξάρτητη προ-
σωπικότητα. Ο άντρας - φίλος ή σύζυγος
μονοπωλεί τή σεξουαλικότητά της, κυρι-
αρχεί στό κορμί και τήν ψυχή της. Τό γυ-
ναικείο κορμί άποτελεί ιδιοκτησία του
κάθε άντρα και ή πιο καταφα-
νική άπόδειξη
είναι ό βιασμός.

"Ή γυναίκα έρωτεύεται, αγαπά, αλλά δέν
έχει σεξουαλική έπιθυμία". Ή γυναίκα
είναι μονογαμική ένώ ό άντρας πολυγαμι-
κός* έτσι, έξάλλου, εξασφαλίζεται ή γνη-
σιότητα (!) τών παιδιών του. Ή γυναίκα
άνήκει στον άντρα ένώ ό άντρας άνήκει
στον έαυτό του. Ή κοινωνική άποστολή
τής γυναίκας είναι ή άναπαραγωγή πάντα

όμως μέσα στά πλαίσια μιās οίκογένειας*
μέσα σ' αυτήν θά γεννήσει και θά μεγαλώ-
σει τά παιδιά του* θά είναι γι' αυτόν ευ-
χάριστη σύντροφος, ύπηρετρια, πόρνη και
καλή μητέρα. Ή ίδια δέν έχει σαν έπι-
θυμίες παρά τίς έπιθυμίες τών άλλων* εί-
ναι, συγχρόνως, θύμα και θεματοφύλακας
αυτών τών αξιών. Ή γυναίκα είναι άλλο-
τριωμένη και χειραγωγημένη στον έσχατο
βαθμό τής άνθρώπινης άλλοτριώσης. Νιώθει
μοναξιά και πιστεύει πώς δέν ύπάρχει δι-
έξοδος άπ' αυτήν τήν κατάσταση. Νιώθει ά-
δύναμη ν' άντιδράσει, γιατί όσες φορές τό-
κανε συνάντησε σκληρή αντίδραση, αλλά
και μέ τό πέρασμα του χρόνου άρχισε και
ή ίδια νά πιστεύει πώς όσα πιστεύει τό
κοινωνικό της περιβάλλον είναι τά μόνα
σωστά και φυσιολογικά. Μήν ξεχνάμε πώς
πρέπει νά έπιβιώσει και έπιβιώνει κα-
λύτερα (!), όταν άποδέχεται μιιά κατά-
σταση παρά όταν τήν πολεμάει.

Μέσα σ' όλους αυτούς τους θεσμούς κα-
ταντάει, σχεδόν, άδύνατο νάναι έλεύθε-
ρη ή έκφραση τής γυναικείας σεξουαλικό-
τητας. Ή γυναίκα δέν αυτοκαθορίζεται
σεξουαλικά, αλλά παραμένει έτεροκαθορι-
σμένη για ένα μεγάλο ή μικρό (έξαρτιέται
άπ' τήν ίδια) μέρος τής ζωής της. Ή έ-
τεροφυλόφιλη έπιθυμία - χαρακτηριστικό
τής γυναικείας σεξουαλικότητας - είναι
κάτι τό δοσμένο* δέν νοείται άλλη μορ-
φή έρωτικής έπιθυμίας, γιατί είναι για
τό κοινωνικό πλαίσιο, ή μόνη δυνατή φυ-
σιολογική, ύπαρχτή έρωτική έπιθυμία. Και
είναι φυσικό, αν σκεφτούμε, πώς τό ύ-
πόβαθρο όλου αυτού του συστήματος τών
ήθικών έπιταγών, αξιών και τών κανόνων
είναι ή έτεροφυλοφιλία. Έχει όμως ή
έτεροφυλοφιλία και οικονομικό και πο-
λιτικό αντίκρουσμα* ή οικονομική της πλευ-
ρά είναι ό γάμος (τόσες ύπηρεσίες προ-
σφέρει ή γυναίκα, πού δέν πληρώνονται)
και ή πολιτική της είναι ή διαιώνιση
τής καταπίεσης τών γυναικών.

Άπό τήν άλλη μεριά ή ύπαρξη τής ό-
μοφυλόφιλης έπιθυμίας ή θεωρείται άνύ-
παρκτη (;) ή άποσιωπάται, αλλά, όταν γί-
νεται κραυγαλέα, τότε τό μόνο έπίθετο
(ουσιαστικό) πού τής ταιριάζει σαν χα-
ρακτηρισμός είναι ή "άνωμαλία" (!) Έτσι
νομίζουν πώς καταδικάζουν τόν-τήν έχ-
θρό στην άνυπαρξία* κι αυτό, γιατί ή ό-
μοφυλόφιλη έπιθυμία κι ιδιαίτερα ή λε-
σβιακή σημαίνει πολύ άπλά άρνηση του
άντρα, του κοινωνικού γυναικείου ρόλου,
άρνηση όλων τών αξιών και τών πραχτικών

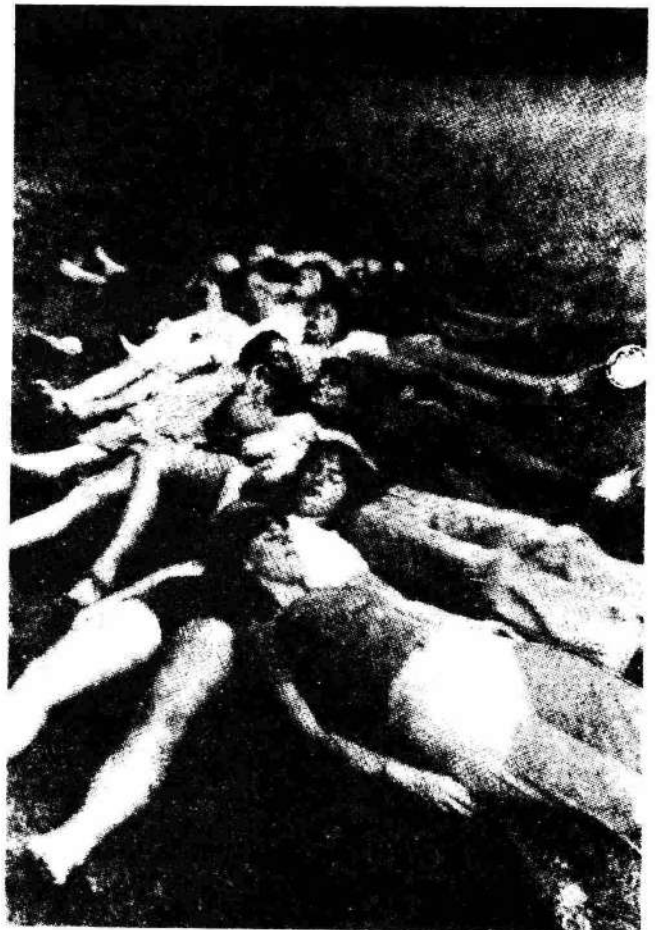
σου, μέ τίς λειτουργίες τοῦ κορμιοῦ σου, γιά νᾶσαι σέ θέση νά διαλέξεις ἐλεύθερα, αὐτό πού σέ πληρεῖ ἐρωτικά, σεξουαλικά καί σάν προσωπικότητα. Κι αὐτό γιατί "ἡ ἐνεργητικότητα στή γυναίκα παρεκκλίνει ἐξαιτίας τῆς ἄρνησης τῆς σεξουαλικότητας της σ' ἓνα συνεχές καί τελικά ἀμετάκλητο σύστημα καταστολῆς". (Germaine Greer).

Ἀπομένει στή γυναίκα νά πάρει τή ζωή στά χέρια της καί μαζί μέ ἄλλες γυναῖκες νά βρεῖ τήν πραγματική συντροφικότητα κι ἀλληλεγγύη, πού θά βοηθήσει αὐτήν καί κάθε γυναίκα στήν ἀναζήτηση τοῦ πραγματικοῦ της ἑαυτοῦ καί τοῦ ἀληθινοῦ της προσώπου.

Βάσω

Σημείωση: Τό ἄρθρο δέν ἔχει τή φιλοδοξία ν' ἀποτελέσει μιᾶ ἀνάλυση πάνω στή γυναικεία σεξουαλικότητα. Ὑπάρχουν κι ἄλλες πλευρές ἢ καί πάνω σ' αὐτές, ποῦ χροῖνι ἀναφερθεῖ στό ἄρθρο, πού χρειάζονται λεπτομερή περιγραφή, ἀνάλυση, ἐξήγηση κι ἐρμηνεία.

πού στηρίζουν τό σύστημα τῆς πατριαρχικῆς πυρηνικῆς οἰκογένειας καί παραπέρα τοῦ καπιταλιστικοῦ ἀντροκρατικοῦ κοινωνικοῦ συστήματος· ἔμπραχτη, λοιπόν, ἀμφοβήτηση γι' αὐτό καί εἶναι τόσο ἐπικίνδυνη γι' αὐτό καταδικάζεται ἐκτός ἀπό τά κόμματα, καί τό κράτος, ἄν καί ἐπίσημα θεωρεῖται ἀνύπαρκτη μιᾶ καί δέν ὑπάρχει νόμος, ἀλλά κι ἀπό τίς πιό προοδευτικές(!) πολιτικές δυνάμεις. Ἔτσι ἀντιμετωπίζεται ἡ ἄλλη πλευρά τῆς γυναικείας σεξουαλικότητας· γι' αὐτό μοῦ φαίνεται κενό, χωρίς περιεχόμενο, ὅταν διεκδικώντας τή γυναικεία σεξουαλική ἀπελευθέρωση καί χειραφέτηση, οἱ φεμινίστριες λένε πώς "δικαιώμά μας εἶναι ἡ ἐλεύθερη σεξουαλική ἐπιλογή" καί ἐννοοῦν βασικά τήν ἑτεροφυλοφιλία· πώς εἶναι ὀυνατό νᾶναι ἐλεύθερη ἡ ἐπιλογή, ὅταν τό μόνο κοινωνικά ἀποδεχτό, πού μπορεῖς νά διαλέξεις εἶναι ἄντρες κι ὄχι τόν ἑαυτόν σου ἢ μιᾶ ἄλλη γυναίκα ἢ δέν ξέρω τί ἄλλο· γιατί σεξουαλική ἀπελευθέρωση σημαίνει νᾶχεις ἐπικοινωνία κι ἐπαφή μέ τόν ἑαυτό

Λεσβία... Αυτό τό έξωγήνιο τέρας (!)

Ρατσιστικά κι άλλα ή ή όρμονοδιαταραγμένη (!)

Ή αποχαυνομένη και παγωμένη σαν να έβλεπα να ξετυλίγεται μπροστά μου έγκλημα του Χίτσκοκ και έχοντας μια μάλλον ήλίθια έκφραση άπορίας, κοίταζα τις δύο γυναίκες να μαδάνε μανιωδώς, μέτσιμπιδάκι των φρυδιών, τις τρίχες που είχανε την άτυχή και βλακώδη ιδέα να φυτρώσουν στο λαιμό τους.

Προσπαθοῦσα σκληρά να μπῶ στο κλίμα της τελετουργίας του μαθήματος και στά εύεργετικά (!) για την ανθρωπότητα αποτελέσματα του όξυζενέ, αλλά ή έρώτηση τους μ'άποπροσανατολίζει τελείως.

- Βρέ Άννα ... Τί άδικία της φύσης είναι αυτή; Ήσύ είσαι λεσβία έμεϊς έχουμε μούσι (!)

- Γιατί θάπρεπε, ρέ παιδιά, μια λεσβία να έχει μούσι;

- Γιατί δέν έγινες τυχαία λεσβία. Ή λεσβία γεννιέται, δέν γίνεται. Άπλά έχεις περισσότερες άντρικές όρμόνες άπ' ότι θάπρεπε.

Κι έσπαγα τό κεφάλι μου τόσο καιρό. Βρέ τί φταίει; τί φταίει;

Ήλα όμως που νιώθω γυναίκα.

Ήλα που όταν είχα σεξουαλικές σχέσεις μόνο μ'άντρες είχα τις ίδιες όρμόνες.

Θαύματα που σου κάνει ή φύση να αλλάζει τις όρμόνες σου σύμφωνα μέ τον τρόπο ζωής σου!

Τί όρμόνες να έχει άραγε ή αδελφή της που είναι άμφισεξουαλικά;

Και ή κουβέντα μας πάει λέγοντας για τό μούσι μου που δέν έχω και πώς θα τό ξυρίζω, που ή άμοιρη σαν γυναίκα άτύχησα στις όρμόνες μου και σά λεσβία στο μούσι μου, για την ανατομία του σώματος μου που δέν είναι όπως τό φανταζόντουσαν, ένῶ θα έπρεπε, και για την χοντράδα του να νοιώθω γυναίκα ένῶ δέν θαπρεπε.

Ήφυγα ανακουφισμένη γιατί μου αφήσανε τό δικαίωμα να έχω λίγο (ίχνη) στήθος.

Και αυτές είναι δύο γυναίκες που, έννοείται, ότι δέχονται τις λεσβίες και προσπαθοῦν να μās φέρονται άμερόληπτα (!)

Όσες δέν μās δέχονται; Ξέχασέ το. Μάταια προσπαθεϊς να τις έξηγήσεις ότι δέν είσαι ένα ανασούμπαλο τέρας, δέν άτύχησες μέ τους άντρες, δέν παρασύρεις τις κόρες τους, δέν διαφέρεις σε τίποτα άπ' αυτές και τις κόρες τους και χιλιάδες άλλα που, πώς να τό κάνουμε, δέν τά έχουμε. Μπροστά σου είμαι και μέ βλέπεις. Είμαι ή ίδια που τηςμίλαγες φιλικότατα και την άγκάλιαζες πρίν μάθεις ότι είμαι λεσβία και τώρα άς κρατās τις άπαραίτητες άποστάσεις για να μην μολυνθεις ή μην σου ανασκαλέψω κάτι, που κρύβεις μέσα σου τόσο καλά προσεγμένο, για χρόνια και χρόνια και σε βασανίζει ύπουλα τό βράδι.

Μή μου λές "έν τάξει, έσύ είσαι διαφορετική" ή "ή μόνη λεσβία που συμπαθῶ, γιατί όλες οι άλλες ...". Είμαστε όλες ίδιες αλλά, μόνο έμένα πλησίασες.

Γυναίκα φεμινίστρια στην "Συγκέντρωση για τή διεθνή μέρα τής Γυναίκας" ζήτησε νά μᾶς μιλήσει καί νά μᾶς γνωρίσει ἀπό κοντά (ἦρθαν οἱ ἐξωγήϊνες!) Μᾶς εἶπε ὅτι χάρηκε πολύ πού εἶμαστε τόσο συμπαθητικές καί πώς πολύ θά ἤθελε νά μᾶς δείξει καί στην ὀμάδα τῆς, νά μᾶς γνωρίσουν οἱ ἄλλες (μέ τό μαλακό βέβαια γιατί ἐκεῖ λένε τά χίλια μύρια γιά μᾶς).

Καί ὅλα αὐτά γιατί εἶμαστε γυναῖκες πού ἀγαπᾶμε τίς γυναῖκες. Σκέψου νά τίς μισούσαμε... Τό ἀποκορύφωμα βέβαια εἶναι ἡ ἀντιμετώπιση τῶν ἀντρῶν, πού (εὐνόητο) δέν ἔχει τό παραμικρό ἴχνος ἀπό τήν εὐαισθησία τῶν γυναικῶν, πού στό κάτω-κάτω ὅτι καί νά πιστεύουν ρωτᾶνε νά καταλάβουν, ἔχουν διάθεση νά σέ πλησιάσουν.

Ὁ ψυχίατρος πού ἄν πέσεις στά χέρια του τρελαίνεσαι. Φορᾶς ταμπόν ἢ σερβιέτα;

Ἐδῶ ὁ Φρόυντ σηκώνει τά χέρια.

Ταμπόν=νοσταλγία γιά τό πέος, ἀλλά καί φόβος γιά τόν ἄντρα.

Σερβιέτα=πάλι φόβος γιά τό πέος καί τή διείσδυση. Τί ρωτᾶει ὁ ἔρρημος, ἀφοῦ ἔτσι κι ἄλλιῶς μέ τό πού ἀκούει λεσβία σοῦ καρφωτῶνει τό χαρτάκι μέ τήν ἐνδειξη φόβος γιά τά τρομερά αὐτά ἀνθρωποφάγα πέη πού ἐντελῶς ξαφνικά καί τυχαία ἄρχισες νά φοβᾶσαι μέ τό πού ἄρχισες σχέσεις μέ γυναῖκες.

Ὁ ἀντιψυχίατρος, πού σέ δέχεται "ὅπως εἶσαι"(!) σέ πετάει γιά ὀμαδική θεραπεία μέσα σ' ἓνα γκρούπ πού εἶσαι ἢ μόνη λεσβία καί κανείς δέν ἐνδιαφέρεται ν'ἀκούσει τά δικά σου καί μετά ἀπό ἓνα χρόνο ἔρχεται ἡ θεραπεία: "περάστε αὔριο βαμένη, μέ παπουτσάκι μέ τακούνι ἄνω τῶν τριάντα πόντων καί καλτσούλα ντιόρ". "Βρῆκες" τήν ὑγείᾳ σου. Λές καί συχαίνεσαι ὅλα αὐτά τά μασκαρέματα μόνο καί μόνο γιατί εἶσαι λεσβία.

Ὁ μπάτσος, πού σέ σταματάει τό βράδι καί σοῦ ζητάει ταυτότητα ἐπειδή φιλιέσαι μέ τή φίλη σου, σοῦ ἐξηγεῖ ὅτι σᾶς πέρασε γιά ἀνώμαλες, κοιτᾶς τή φίλη σου ἀπό πάνω μέχρι κάτω, ταυτόχρονα κάνει καί αὐτή τό ἴδιο, δέν βρίσκετε καμμιά ἀνωμαλία καί γονατίζετε ἀπ' τά γέλια. Βέβαια πρὶν σᾶς σταματήσει, σᾶς ἔχει πάρει μιά ὥρα ἀπό πίσω καί ἔχει κάνει μιά "ἐλαφριά" κοινωνική κριτική".

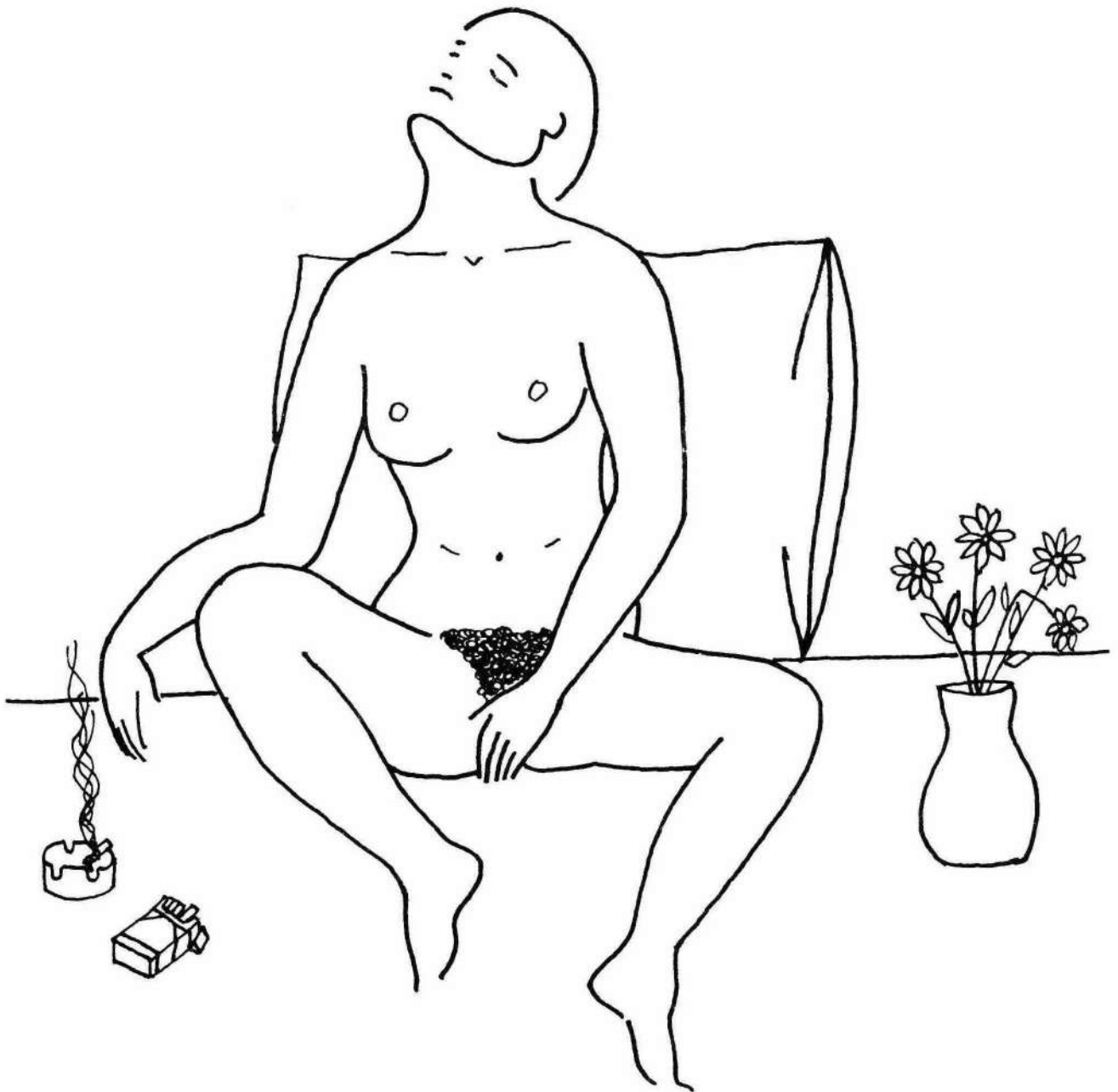
Ὁ λατίνος ἐραστής πού μετά ἀπό μισῆς ὥρας καμάκι σᾶς ρωτᾶει ἐκπληκτος "μήπως εἶστε λεσβίες; Ποιός σᾶς κοιτάει ἐσᾶς" κλπ.. "Ἡ "Ἐσύ; Ἀποκλείεται; Τίς ξέρω ἐγώ κάτι τέτοιες. Τίς ξεχωρίζω, γιατί ἔχουν τό κάτι τις τους. Ἐσύ εἶσαι μιά χαρά κορίτσι μόνο πού δέν πέτυχες τόν σωστό ἄντρα". Καί φυσικά πρέπει νά ξαναδοκιμάσεις μαζί του (ὅλοι πιστεύουν ὅτι εἶναι οἱ σωστοί).

Οἱ προοδευτικοί, πού σέ ἀκοῦν σάν νά μήν τούς ἀκουμπᾶνε αὐτά πού λές, περιμένουν ὑπομονετικά τήν κατάλληλη στιγμή νά σοῦ ἀποδείξουν ὅτι μαζί τους οἱ γυναῖκες παύουν νά εἶναι λεσβίες καί σέ ρωτᾶνε: "Ποιά ἀπό τίς δυό εἶναι λεσβία; Ἐσύ ἢ ἡ φίλη σου;" Τούς ρωτᾶς κι ἐσύ μέ τή σειρά σου "Ἐσύ εἶσαι ἕτερό ἢ ἡ φίλη σου;"

Καί ἡ νέα ἀνακάλυψη τῆς κοινωνιοβιολογίας. Ἀνατολιγογερμανός καθηγητής δημοσίευσε σέ ἐφημερίδα ὅτι "ἡ ὁμοφυλοφιλία συνήθως εἶναι ἔμφυτη καί ἀποτέλεσμα μητρικοῦ στρέψ ἢ συνέπεια μητρικῆς δυσπεψίας. Αὐτά προκαλοῦν κακώσεις ἐγκεφάλου πού βοηθοῦνται μόνο μέ συστηματική ὁρμονοθεραπεία"(!!!!!)

Ἄλλά καί στήν Ἑλλάδα καθηγητῆς ἀνατομίας σέ ἀνώτερη σχολή διδάσκει στίς φοιτήτριες καί φοιτητές ὅτι οἱ λεσβίες διαφέρουν ἀνατομικά (!) Κι ὅλα αὐτά δέν εἶναι φαντασίες καμιᾶς. Εἶναι ὅλα γεγονότα πού συνέβησαν σέ μένα. Ἐν πάσει περιπτώσει ἀφήνω ὅλους αὐτούς τούς εἰδήμονες νά προσπαθοῦν νά βροῦν τί εἶναι οἱ λεσβίες καί ἐγώ εὐτυχῶ ζώντας μιᾶ ἀπείρως φυσιολογική καί εὐτυχισμένη ζωή ἀνάμεσα σέ γυναῖκες πού οἱ περισσότερες εἶναι λεσβίες καί ... ὦ ! ὁποῖα σύμπτωσις!!!
Εἶναι ὅλες τούς φυσιολογικές.

Ἄννα

ΑΥΤΟΕΡΩΤΙΣΜΟΣ

ΑΙΜΕΕ

ΤΑ ΑΥΤΙΑ ΜΟΥ
ΣΥΝΗΘΗΣΑΝ ΤΗ ΒΟΗ
Η ΚΑΡΔΙΑ ΜΟΥ
ΔΕΝ ΣΤΑΜΑΤΑΕΙ
ΚΑΙ Η ΜΟΝΑΞΙΑ ΜΟΥ
ΜΕΓΑΛΗ

3-7-1981

ΑΓΑΘΗ

ΔΕΝ ΘΕΛΩ ΤΙΠΟΤΑ
ΔΕΝ ΘΕΛΩ ΤΙΠΟΤΑ ΠΑΡΑ ΜΟΝΟ
ΤΗΝ ΖΕΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΑΓΚΑΛΙΑΣ ΣΟΥ
ΔΕΝ ΘΕΛΩ ΤΙΠΟΤΑ
ΑΣΕ ΜΕ ΝΑ ΓΥΡΙΣΩ ΣΤΑ ΠΑΛΙΑ
ΣΤΗΝ ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ ΘΗΛΑΣΜΟΥ
ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ
ΚΑΙ ΜΗ ΜΕ ΡΩΤΑΣ ΓΙΑΤΙ ΚΑΘΟΜΑΙ
ΚΑΤΩ ΑΠ' ΤΟ ΤΡΑΠΕΖΙ ΟΤΑΝ
ΛΕΩ "Σ' ΑΓΑΠΩ"

'Αγαθή

Άμεσα...

Στομα με στομα μουπες, σ'αγαπώ
γαληνη δροσισε το προσωπο σου,
τα ματια φωτισαν τον ηλιο,
γλυκοπικρα χειλη ξεδιψασαν (;)
τον ερωτα.
Μεστη κι αναλαφρη η ανηφορα
δες τι ομορφα πουναι τα γυμνα!

Βδω

'Από τή Σκύλλα στή Χάρυβδη: Η ΟΔΥΣΣΕΙΑ ΤΩΝ ΚΟΥΒΑΝΕΖΩΝ ΛΕΣΒΙΩΝ

Τό Λεσβιάζειν εἶναι ἐπικίνδυνη υπό-
θεση, εἴτε βρίσκεσαι στή Δύση ἢ στήν
'Ανατολή, στόν Βορρά ἢ στό Νότο, στίς
"ἀναπτυγμένες" χώρες τῆς Βορείου 'Αμε-
ρικής καί τῆς Εὐρώπης ἢ στόν Τρίτου Κό-
σμο. Στίς καπιταλιστικές ΗΠΑ, οἱ λεσ-
βίες (καί οἱ ὁμοφυλόφιλοι) συχνά ἔχουν
κυνηγηθεῖ πλάϊ πλάϊ μέ τούς κομμουνι-
στές. Στίς χώρες πού πρόσφατα ξετίνα-
ξαν ἀπό πάνω τόν ζυγό τῶν ἱμπερι-
αλιστῶν, λεσβίες (καί ὁμοφυλόφιλοι) εἴ-
ναι οἱ καινούργιοι ἐχθροί τοῦ κράτους.

'Η ἱστορία πού ἀκολουθεῖ, ἂν καί λί-
γο παλιά, εἶναι ἓνα τρομακτικό παρά-
δειγμα αὐτῆς τῆς κατάστασης, καί θά
πρεπε νά ἐμπνεύσει μερικές σοβαρές σκέ-
ψεις γιά τήν ἀνάγκη ἑνός διεθνούς λεσ-
βιακοῦ κινήματος, ὅπου ἡ ἀλληλεγγύη κι
ἡ ἀλληλοσυμπαραστάση ἀνάμεσα σ' ὅλες μας
σέ παγκόσμιο ἐπίπεδο θά βοηθοῦσε ἴσως
τήν ἐπιβίωσή μας.

Τήν 1η Μαΐου 1980, στήν Κούβα, ὁ Φι-
ντέλ Κάστρο ἔβγαλε ἓνα λόγο μπροστά σέ
πλήθη ὀργισμένων Κουβανέζων, ὅπου ἀπο-
κάλεσε τίς λεσβίες καί τούς ὁμοφυλόφι-
λους "σκουλήκια", "βρωμερά ὄντα" πού ἔ-
βαζαν σέ κίνδυνο τήν Κουβανέζικη ἐπα-
νάσταση, καί τούς διέταξε νά φύγουν ἀ-
πό τή Κούβα. Αὐτή ἦταν ἡ ἀρχή τῆς 'Ο-
δύσειας τῶν Κουβανέζων λεσβιῶν καί ὁ-

μοφυλόφιλων, κι ἡ 'Οδύσεια αὐτή δέν
ἔχει ἀκόμα τελειώσει. Στήν 'Αμερική τή
"χώρα τῆς ἐλευθερίας", τούς περιμένε τό
δεύτερο μέρος τῆς περιπέτειάς τους, μία
περιπέτεια πού συνεχίζεται ἀκόμα καί
σήμερα.

Παραθέτουμε ἐδῶ συνέντευξη μέ Κου-
βανέζες, πού κατόρθωσαν μετά ἀπό πολ-
λές προσπάθειες νά φτάσουν στή Νέα 'Υ-
όρκη τήν ἀνοιξη τοῦ 1981 ὅπου ἡ λεσβι-
ακή κοινότητα εἶχε ὀργανώσει τή περι-
θαλή τους. 'Η συνέντευξη δημοσιεύτηκε
στό Lesbians Rising. "Ανοιξη 1981.

Χίλντα Ρουίς

"Τό καθεστῶς τοῦ Φιντέλ ἔχει ὡς κύ-
ριο σκοπό τή παιδεία τῆς καινούργ-
ιας γενιᾶς. Δέν θέλει νά ὑπάρχουν λε-
σβίες πού θά "δώσουν τό κακό παράδει-
γμα στά παιδιά".

"Οἱ λεσβίες δέν ἔχουν καμιά ἐλευθε-
ρία, οὔτε ἀκόμα νά συναντιῶνται στά ὕ-
δια τους τά σπίτια. Στή Κούβα ὑπάρχει
μιά ἐπιτροπή σέ κάθε γειτονιά πού τά
μέλη τῆς στή περίπτωση μας ἐκτελοῦν καί
χρέη χαφιέ. Βλέπουν ἀκριβῶς ποιός μπαί-
νει καί ποιός βγαίνει στό σπίτι σου. Εἴ-
δαν λεσβίες καί ἄντρες ὁμοφυλόφιλους νά
μπαινοβγαίνουν στό σπίτι μου, κι ἔτσι κά-
ποια μέρα μέ φώναξαν στήν ἀστυνομία. Εἴ-
παν πῶς ἤξεραν ὅτι εἶμαι λεσβία καί ὅτι
στό ἐξῆς μου ἀπαγορευόταν νά κάνω τέτοι-
ου εἴδους συγκεντρώσεις στό σπίτι μου.
Τούς εἶπα ὅτι εἶχαμε κι ἐμεῖς τό δικαί-
ωμα νά κάνουμε συγκεντρώσεις κι ὅτι δέν
εἶμαστε καθόλου ἐνάντιοι στίς ἐπαναστα-
τικές ἀρχές τῆς Κούβας. Δέν κάνουμε τί-
ποτα πού νά 'ναι κακό γιά τήν ἐπανάσταση. Ναί
κάνετε, μοῦ εἶπαν. Δίνετε ἄσχημο παρά-
δειγμα στά παιδιά. Οἱ συγκεντρώσεις σας
εἶναι ἀντικοινωνικές. 'Εγώ εἶπα, αὐτό
εἶναι τό σπίτι μου, ὄχι τό σπίτι τοῦ
Κάστρο, καί συνέχισα νά δέχομαι τίς φί-
λες καί τούς φίλους μου.

"'Η ἀστυνομία μέ φώναξε τέσσερις
φορές, καί τή τελευταία, λίγο πρίν μᾶς
διώξουν, μέ πληροφόρησαν ὅτι τήν ἐπό-
μενη φορά θά μέ ἀποκαλοῦσαν "ἐπικίνδυ-
νη". Αὐτό σημαίνει τέσσερα χρόνια φυ-
λακή.

"Πολλές λεσβίες έχουν φυλακιστεί στη Κούβα μόνο και μόνο επειδή είναι λεσβίες και συχνάζουν μαζί μ' άλλες λεσβίες. Τό 1975 και τό 1978, στη διάρκεια τών Διεθνών Φεστιβάλ Νεολαίας, όταν πολλοί ήρθαν στη Κούβα από όλο τόν κόσμο, μάζεψε τό Κράτος πολλές λεσβίες και όμοφυλόφιλους και τούς έβαλε στη φυλακή για πολύ καιρό.

"Όταν έγινε ή επανάσταση στη Κούβα ήμουν 21 έτων. Πάντα μου ήμουν λεσβία, και τό καθεστώς του Μπατίστα λίγο πολύ μάς άφηνε ήσυχους. Παρ' όλα αυτά, πίστεψα τότε ότι ή επανάσταση ήταν καλό πράγμα. Ήταν σωστό οι πλούσιοι να μοιραστούν τά αγαθά τους μέ τούς φτωχούς. Ό Κάστρο χαμήλωσε τά νοίκια, πήρε τά σπίτια τών πλουσίων για να δώσει στους φτωχούς καλύτερες και περισσότερες κατοικίες, έχτισε νοσοκομεία και έκανε τήν ιατρική περίθαλψη πολύ φτηνότερη. Πριν από τόν Κάστρο πληρωνόμουν 40 δολ. τό μήνα. Μετά τήν επανάσταση, πληρωνόμουν 116 δολ. για τήν ίδια δουλειά. Έκανε τή ζωή μου καλύτερη. Άλλά ποτέ μου τότε δέν φαντάστηκα ότι ή καταπίεση τών όμοφυλόφιλων θα' φτανε σέ τέτοιο σημεΐο.

"Τήν 1η Μαΐου 1980, ό Φιντέλ έβγαλε λόγο στην Σύβικ Πλάζα της Χαβάνας σέ χιλιάδες Κουβανέζους πού τόν χειροκροτούσαν σάν τρελλοί. Μάς αποκάλεσε κακό σπόρο, και βρωμερούς, και μάς ειπε να τσακιστούμε να φύγουμε. Είπε ότι όλοι οι όμοφυλόφιλοι έπρεπε να πάνε στις ΗΠΑ ή φυλακή. Τά πλήθη όρυσόνταν: Διώχτους, διώχτους!

"Πάντα μου ήθελα να πάω στις ΗΠΑ σάν τουρίστρια, αλλά ποτέ δέν ήθελα να μείνω εκεί. Ό μόνος λόγος πού έφυγα από τή Κούβα ήταν ή καταπίεση τών λεσβιών.

"Οι καπιταλιστές δέν είναι καθόλου καλύτεροι. Κάποιος έδωσε ένα έρωτηματολόγιο σέ έθνικιστές Κουβανέζους στη φλόριδα πού είχαν πάει εκεί άμέσως μετά τήν επανάσταση. Τούς ρώτησαν τί θα' ταν καλύτερο, τό παιδί του να γίνει κομμουνιστής ή όμοφυλόφιλος. Είπαν: κομμουνιστής.

"Θαυμάζω τόν Φιντέλ. Έχει κάνει πολύ καλό στη Κούβα. Άλλά δέν μάς θέλει. Είναι κρίμα, γιατί θα μπορούσε να δώσει ένα ωραίο παράδειγμα στις άλλες σοσιαλιστικές χώρες και να κάνει τή Κούβα ένα πραγματικό παράδεισο".

Μπάρμπαρα Βύλλα Πίνο

"Τό 1979 πήγα να μείνω με τή πρώτη μου φιλενάδα, τή Ρούθ. Ένα χρόνο άργότερα ή Έπιτροπή για τήν Έπεράσπιση της Έπανάστασης ήρθε και τή συνέλαβε και τή πήγε φυλακή. Μετά από μερικές μέρες άναμονής δέν άντεχα άλλο, πήγα να τή βρω στό τμήμα. Ρώτησα για τή Ρούθ, αντί όμως να μου πούν πού βρίσκεται, με συλλάβανε και μένα άμέσως λέγοντάς μου ότι τό σπίτι μας ήταν άντρο όμοφυλοφιλίας, όργίων και ναρκωτικών. Με διέταξαν να τούς τά πω όλα είδ' άλλως θα με κλείνανε σέ στρατόπεδο συγκεντρώσεως. Άρνήθηκα να μιλήσω και με κλείσανε σ' ένα κελλί. Σέ λίγες ώρες με ξαναπήγαν στόν άνακριτή. Μου ειπε αν δε μιλοΐσα θα ' τρωγα δώδεκα χρόνια στη φυλακή.

"Άφου ειδαν κι άπόειδαν, μ' άφήσανε να φύγω. Πήγα στη Χαβάνα, νομίζοντας πώς θα ξεχνοΐσαν με τόν καιρό. Γρήγορα όμως κατάλαβα πώς με παρακολουθούσαν συνεχώς. Μιά μέρα τέσσερα αυτοκίνητα γεμάτα περικύκλωσαν τό σπίτι, μπήκαν μέσα και με πιάσανε. "Γιατί;" ρώτησα! "Γιατί έμενες με τή Ρούθ", γέλασαν.

"Στη φυλακή δε μπορούσα ούτε ντους να κάνω. Μου' δωσαν να φάω γιατί έτσι έλπίζαν πώς θα μιλοΐσα. Δέ μίλησα όμως. Μου ειπαν πώς θ' άφηναν τή Ρούθ να φύγει και θα κρατούσαν έμένα μέσα, ότι θα έκανα και τή δική της ποινή και τή δικιά μου. Παρόλα αυτά, δε μίλησα. Στο τέλος μ' άφησαν έλεύθερη και μόλις μόρεσα, έφυγα για τήν 'Αμερική".

Χοσέφα Ριβιέρα

"Στη Κούβα, με βάλανε φυλακή γιατί έκανα παρέα μ' όμοφυλόφιλους. Στην αρχή με βάλανε σ' ένα μικρό κελλί χωρίς παράθυρα, χωρίς κρεβάτι. Μ' άφήσανε νηστική ώσπου κόντεψα να λιποθυμήσω από τή πείνα. Μετά από μια βδομάδα, με πήγαν στό δικαστήριο με άλλες λεσβίες.

"Ό άνακριτής έλεγε ότι έπρεπε να με κλείσουν μέσα εικοσι χρόνια γιατί έτρεχα με όμοφυλόφιλους από τότε πού ήμουν έντεκα χρόνων. Στο τέλος, τή μία λεσβία τή καταδίκασαν σέ δύο χρόνια φυλάκιση, τήν άλλη σέ δεκαοχτώ μήνες, κι έμένα ένα χρόνο. Μετά από 18 μήνες με ξαναπήγαν στό δικαστήριο και μου ειπαν

ὅτι δέν εἶχα ἀκόμα "ἀναμορφωθεῖ" κι ὅτι δέ θά μ' ἀφήνανε ἀκόμα νά βγῶ.

"Στή φυλακή ὑπῆρχαν δύο πατώματα γε-
μᾶτα λεσβίες. Συχνά, οἱ φύλακες πίεζαν
δυσὸ γυναικὲς νά "παντρευτοῦν" καί μετὰ
τό χρησιμοποιοῦσαν αὐτό στό δικαστήριο
γιὰ νά τίς κρατήσουν περισσότερο στή
φυλακή.

"Πέρασα δύο χρόνια στή φυλακή, καί με-
τά ὁ Κάστρο μᾶς ἔδιωξε ὅλες καί μᾶς ἔ-
στειλε στήν "Αμερική".

* * * *

Χωρίς σχεδόν καμιὰ ἐξαίρεση, οἱ Κου-
βανέζες λεσβίες πού φθάσανε στή Νέα Ὑ-
όρκη ἦταν κομμουνίστριες, ἀγαποῦσαν τή
Κούβα, καί πίστευαν πῶς ὁ Κάστρο εἶχε
κάνει θαύματα γιὰ τό νησί τους. Εἶχαν
ὅμως πάρει ἕνα σκληρό μάθημα, πῶς ὁ σο-
σιαλισμός δέ φέρνει ἀπό μόνος του τό τέ-
λος τῆς καταπίεσης τῶν ἀνθρώπων. "Ἐτσι,
μπορεῖ κανεὶς νά χαίρεται πῶς ἡ ἐπανά-
σταση καλυτέρευσε τή ζωὴ τῶν Κουβανέζων,
ὅμως ἡ ὁμοφυλοφιλία εἶναι ἀκόμα ἐγκλημα
πού τιμωρεῖται μέ φυλάκιση, καί ἀπαγο-
ρεῦεται στοὺς ὁμοφυλόφιλους νά λάβουν ἐ-
νεργό μέρος σ' αὐτήν τήν ἐπανάσταση. Οἱ
ὁμοφυλόφιλοι δέ μποροῦν νά ἐργαστοῦν σέ
ὀποιαδήποτε δουλειά πού ἔχει νά κάνει μέ
παιδιά, καί δέ μποροῦν νά γίνουν μέλη
τοῦ κομμουνιστικοῦ κόμματος.

'Αμέσως μόλις τά караβάκια πού μετέ-
φεραν τοὺς διωγμένους Κουβανέζους φτά-
σανε στίς ΗΠΑ, οἱ 'Αμερικανικὲς Μετανα-
στευτικὲς Ἀρχές πῆραν ὅλους καί τοὺς
ἐκλείσαν σέ στρατόπεδα συγκεντρώσεως σέ
διάφορες πολιτεῖες τῆς χώρας. Δέ θά
'βγαῖναν ξανά ἀπό κεῖ μέσα χωρίς τήν ἐγ-
γύηση ἑνὸς φίλου ἢ συγγενῆ, ἢ κάποιου πού
θά δεχόταν νά τοὺς βοηθήσει βρίσκοντάς
τους σπίτι καί δουλειά. Ἀπὸ τόν Μάϊο
τοῦ 1980 μέχρι τήν ἀνοιξη τοῦ 1981,
120.000 Κουβανέζοι πέρασαν ἀπὸ τά στρα-
τόπεδα αὐτά, πού δέν ἦταν τίποτα παρα-
πάνω ἀπὸ φυλακὲς. Τό ποσοστὸ τῶν λεσβι-
ῶν δέν εἶναι ἀπόλυτα καθωρισμένο, γιατί
οἱ περισσότερες φοβόνταν νά ποῦν τήν
ἀλήθεια, ἐφ' ὅσον μάλιστα τοὺς εἶχαν ρί-
ξει ὅλους μαζί, ὁμοφυλόφιλους καί μή, κι
οἱ ἑτεροφυλόφιλοι Κουβανέζοι ἦταν προ-
κατειλλημένοι ἐναντίον τῶν ὁμοφυλόφιλων.
Πολλὰ ἐπεισόδια συνέβηκαν στά στρατόπε-
δα μέσα σ' αὐτοὺς τοὺς μῆνες, καί τά χει-

ρότερα τά πέρασαν οἱ λεσβίες, ὅπως μα-
θεύτηκε ἀργότερα. Ἀμερικανοὶ φύλακες,
ἀλλά καί Κουβανέζοι ἑτεροφυλόφιλοι προ-
σπάθησαν, ἢ καί κατάφεραν νά βιάσουν
γυναῖκες, κι ὅταν αὐτές διαμαρτύρονταν,
τίς ἀποκαλοῦσαν λεσβίες. Κάθε ἄλλου εἴ-
δους ἐπαφή ἦταν ἀπαγορευμένη, τό φαγητό
ἦταν ἀπαίσιο, οἱ ἔξοδοι ἀπαγορεύονταν,
καί ὁ συνωστισμός ἦταν μεγάλος. Ὅταν οἱ
Κουβανέζοι ἀρχίζανε νά παραπονιοῦνται,
καί τά πνεύματα δικαίως ἀγρίευαν, οἱ ἀρ-
χές ἔστελναν τά MAT νά ἐπιβάλλουν τήν
"τάξη". Πολλοὶ Κουβανέζοι καί εἰδικά πολ-
λὲς λεσβίες κατέληξαν σέ δικαστήρια ὅ-
που καταδικάστηκαν σέ φυλάκιση. Ἡ Χίλντα
Ρουίτς μᾶς πληροφόρησε ὅτι γυναῖκες ἀπὸ
τό στρατόπεδο πού βρισκόταν ἐκεῖνη εἶ-
χαν κλειστεῖ στίς γυναικεῖς φυλακὲς τῆς
Νέας Ὑόρκης (ὅπου καί βρίσκονται ἀκό-
μα) γιατί ἄρχισαν μιὰ σύγκρουση μέ τοὺς
φύλακες. Ἡ ἀλήθεια ἦταν ὅτι ἕνας φύλα-
κας κλώτσησε μιὰ γυναίκα πού ἦταν ἐγ-
γυος, κι οἱ λεσβίες πῆγαν νά τήν ὑπερα-
σπισθοῦν. Μετὰ ἔπιασαν ὅλες τίς λεσβίες
γιατί ἀρνήθηκαν νά κοιμηθοῦν μέ τοὺς φύ-
λακες.

Οι λεσβίες ήταν οι τελευταίες που κατόρθωσαν να ξεφύγουν από τα στρατόπεδα. Ός συνήθως, οι άντρες πάντα βολεύονται καλύτερα, έχουν περισσότερα λεφτά από τις γυναίκες, κι οι Αμερικανοί ομοφυλόφιλοι κατάφεραν χωρίς πολλούς κόπους να βγάλουν τους Κουβανέζους αδελφούς τους από τα στρατόπεδα. Οι Αμερικανίδες λεσβίες όμως, αυτές τουλάχιστον που είναι συνειδητοποιημένες, είναι φτωχές και καταπιέζονται κι οι ίδιες στη δουλειά και στο ζήτημα της στέγασης. Έτσι δέν μπόρεσαν να έγγυηθούν για τις Κουβανέζες αδελφές τους τόσο γρήγορα όσο κι οι ομοφυλόφιλοι άντρες. Πολλές Κουβανέζες λεσβίες κατέληξαν να βρουν έτεροφυλόφιλους έγγυητές και δεινοπάθησαν στα χέρια τους. Είδικά όσες ήταν μητέρες κινδύνευσαν να χάσουν τα παιδιά τους ως "άνικανες" να είναι μητέρες. Οι περισσότερες χρειάστηκε να προσποιηθούν ότι ήταν έτεροφυλόφιλες, κι ακόμα κάνανε είκονικούς γάμους με ομοφυλόφιλους άντρες, για να βρουν έγγυητές. Όσες από τις Κουβανέζες λεσβίες κατόρθωσαν να φτάσουν μέχρι τις διάφορες λεσβιακές κοινότητες των μεγαλουπόλεων βρήκαν συμπαράσταση από τις Αμερικανίδες λεσβίες, αλλά και πάλι οι συνθήκες ζωής της καπιταλιστικής αυτής χώρας δέν εύνοούν την ύπαρξή μας. Οι Κουβανέζες λεσβίες πέρασαν ένα φρικτό χειμώνα στο παγωμένο κλίμα της Βορείου Αμερικής, χωρίς λεφτά, χωρίς αξιοπρεπή δουλειά, μένοντας σε σπίτια όπου τά νοίκια ξεπερνούσαν τις δυνατότητές τους. Πολλές λεσβίες, που στη Κούβα είχαν αξιόλογα επαγγέλματα, αναγκάστηκαν στις ΗΠΑ να κάνουν ό,τιδήποτε για να έπιζήσουν. Για παράδειγμα, μιιά Κουβανέζα, ή Λουτσιά, βρήκε δουλειά σ' ένα εργοστάσιο πλαστικών, κι αυτό μετά από πολλούς κόπους, και μέ μηδαμινή πληρωμή, ενώ στη Κούβα ήταν βοηθός ακτινολόγου. Μιιά άλλη, ή Άλβινα, που είχε σπουδάσει μαθηματικός, έπιασε δουλειά σ' ένα εργοστάσιο ρολογιών. Οι ελάχιστες δουλειές που βρέθηκαν ήταν μέσω συγγενών ή φίλων. Το κράτος όχι μόνο δέ βοήθησε, αλλά και έκανε την κατάσταση ακόμα πιο δύσκολη, έφ' όσον οι Αμερικάνικοι νόμοι δέν εύνοούν καθόλου τους μετανάστες που έρχονται από τις χώρες της Λατινικής Αμερικής.

Αυτή ή κατάσταση συνεχίζεται ακόμα. Σάν ξένες, που ούτε καν ξέρουν Αγγλικά, οι Κουβανέζες λεσβίες ούτε καλή δουλειά μπουούν να βρουν, ούτε ιατρική περίθαλ-

ψη μπουούν να έχουν. Σάν γυναίκες και λεσβίες, είναι οι τελευταίες που θα μπουηφθούν, οι πρώτες που θα απολυθούν— αυτός είναι ο πατριαρχικός καπιταλιστικός νόμος—. Στη Ζούγκλα της Νέας Υόρκης, και των άλλων Αμερικανικών Μεγαλουπόλεων, διατρέχουν καθημερινά τον κίνδυνο να βιαστούν. Σε μιιά κοινωνία που γκετοποιεί τις μειονότητες αυτές, σαν μαύρες ή Λατίνες, αναγκάζονται να ύποστούν τον απάνθρωπο ρατσισμό του συστήματος. Σάν λεσβίες καταπιέζονται από τον έτεροσεξισμό της Αμερικανικής κοινωνίας, που ύσως είναι πιο καμουφλαρισμένος από τη Κούβα, αλλά δέν παύει να ύπάρχει και να ύπονομεύει την ύπαρξη του λεσβιασμού. Μόνο ή έπαφή τους με τις Αμερικανίδες λεσβίες, κι ή άλληλεγγύη ανάμεσά τους, ανακουφίζει κάπως τη ζωή τους. Σε τελευταία ανάλυση, μόνο οι λεσβίες μπουούν να βοηθήσουν τις λεσβίες. Αυτά τά λίγα λόγια της Χίλντας Ρουίτς κρύβουν μέσα τους όλη την αλήθεια:

"Η κατάσταση ή μας είναι πολύ άσχημη. Λεσβίες στη φυλακή στη Κούβα. Λεσβίες στη φυλακή στην Αμερική. Παντού κατατρεγμένες... Έμεις οι λεσβίες πρέπει να βοηθήσουμε ή μιιά την άλλη... Ήμουν πάντα Λεσβία... Θα πεθάνω για τις Λεσβίες..."

Χαρούλα.

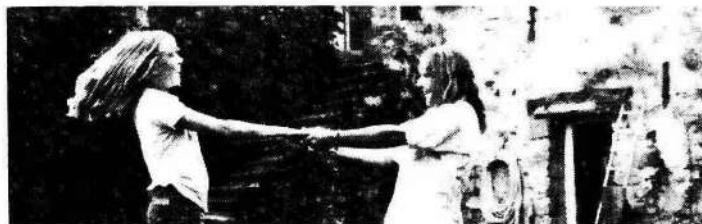

"Ένα όνειρο πού δέν μπόρεσα νά στό πῶ, ένα όνειρο πού ζούσα μαζί του
συνέχεια.....

Σήμερα όλη τήν μέρα σκεφτόμουν,...
σκεφτόμουν, πώς είχα νιώσει, όταν κυριολεκτικά βούλιαξα στήν άγκαλιά σου,
πώς είχα νιώσει, όταν τά χέρια σου πήραν τά δικά μου, όταν τά ζεστά
σου χείλη φίλησαν τά χείλη μου, όταν είδα τήν γλυκειά ματιά σου νά άγγίζει
τήν ψυχή μου, ώσπου δέν άντεξα άλλο κι έκλαψα πολύ, έκλαψα μέσ στά μαλλιά σου
ώσπου ξύπνησα καί δέν υπήρχε ή άγάπη σου, δέν υπήρχε ή άγκαλιά σου,
τά χέρια σου, τά χείλη σου, τά μάτια σου, δέν υπήρχες ΕΣΥ!!
Μόνο έγώ καί τό κλάμα μου, ήταν όλα ένα όνειρο .....

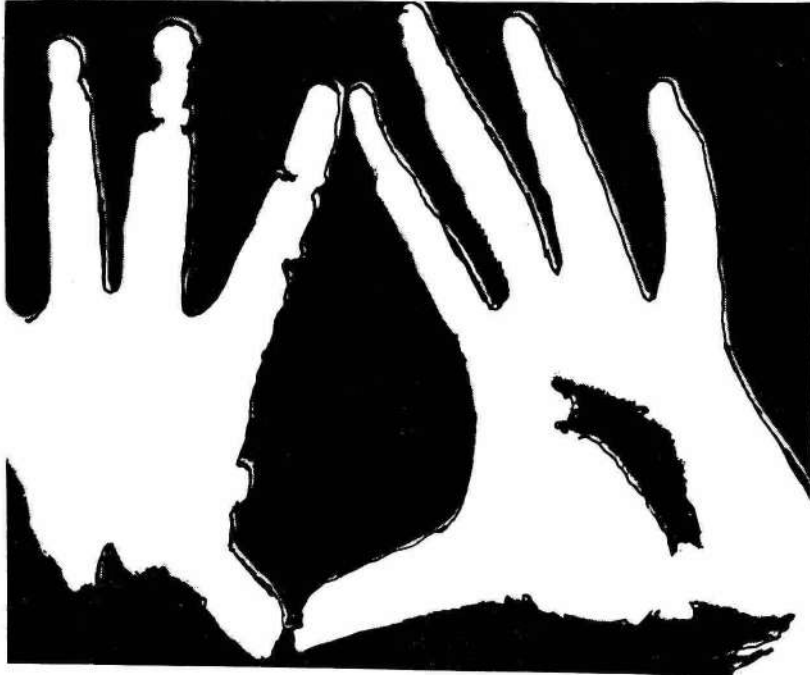

Μή σέ παρακαλῶ, άσε με νά σοῦ μιλήσω. Για καιρό σκεφτόμουνα αὐτή τήν στιγμή.
Τί θά μοῦ πεῖς, τί θά σοῦ άπαντήσω. Τό σκεφτόμουνα νύχτες, μέρες, όπουδήποτε,
όταν εἴμασταν μαζί, όταν μοῦ ἔλειπες ... Δέν ἔχει σημασία αν θά μ'άγαπήσεις
κι ἐσύ, σημασία ἔχει ὅτι τώρα πιά ξέρεις πόσο σ' άγαπάω.
Σ' άγαπάω, τό πιστεύεις; μπορεῖς νά τό καταλάβεις;
Σέ θέλω, σέ νιώθω, σ' άγγίζω, σέ χρειάζομαι!
Σ' άγαπάω εἶσαι τό κάθε τι γύρω μου, δέν μπορῶ χωρίς ἐσένα!
Σ' άγαπάω, σ' άγαπάω, τί άλλο μπορῶ νά σοῦ πῶ;...

Φτερουγίσματα καρδιάς, καρδιάς κουρασμένης,
μέσ στό σκοτάδι ριγμένης.
Δέν μπορῶ πιά άνθρωπο νά δῶ
δέν μπορῶ πιά οὔτε νά σκεφτῶ.
Εἶμαι πιά μόνη κι ίκανή, ναί μήν άπορεῖς, μόνη κι ίκανή
καί μπορῶ πιά νά δῶ τόν δρόμο μου μπροστά,
μόνο πού τώρα πιά δέν μπορῶ νά αἰσθανθῶ,
μά ἔχω πάψει ὅπως σοῦ εἶπα από καιρό νά άνησυχῶ.

Αιθέρια ή ὄψη σου περνάει δίπλα μου, ἀνάλαφρη ή μορφή σου σάν ἀερικό σκορπίζεται γύρω μου, διάχυτη ή γυναικεία σου μυρωδιά. Τά δυό σου μάτια σιωπηλά μου μιλοῦν, τά δυό σου χεῖλη προσεκτικά χαμογελοῦν, τά χέρια σου ἀπλώνεις κι ή καρδιά μου χτυπάει, δέ θέλω να πῶ τίποτα, φτάνει πού σε κρατῶ, φτάνει πού τό βλέμμα σου μ' ἀγγίζει, θέλω νά σε ἀγκαλιάζω κι ἐγώ, μὰ ἐσύ... γιατί φεύγεις, καί χάνεσαι μέσ στήν δμίχλη σου; γιατί ή μορφή σου σβήνει, καί μ' ἀφήνεις μόνη νά σε γυρεύω μέσ στό πλήθος; Τό σῶμα μου βαρύ, ή ἀνάσα μου κουρασμένη, καί τά θλιμμένα μου μάτια ψάχνουν ἀκόμα τά δυό σου χέρια πού ποτέ δέν ἀγκάλιασα, τή καρδιά σου πού δέν πρόλαβα ν' ἀγγίξω!!! ψάχνουν ἐσένα...

“Ένα χαμόγελο πού σβήνει, ἕνα ὄνειρο πού μένει μόνο ὄνειρο, ἕνα δάκρυ πού πέφτει, δυό μάτια ὑγρά καί θλιμμένα, δυό χεράκια μικρά, πού ποτέ κανείς δέν τά κράτησε γερά μ' ἀγάπη πολύ, μιὰ ψυχούλα πού τρέμει, μιὰ καρδιά πού ἀγαπάει. Ἀφού τό ξέρω κι ἐσύ ἔτσι νιώθεις, γιατί δέν μιλάς; ...

Σέ θυμᾶμαι

Σέ θυμᾶμαι, πάντα σε θυμᾶμαι!
Πονᾶω, θέλω νά φωνάξω!
Ποῦ νά'σαι; ποῦ ἔφυγες;
καί μ' ἀφησες μόνη νά ρωτᾶω γιατί.
Δέν μ' ἀγαπᾶς κι εἶναι ὅλα γκριζα
δέν εἶσαι ἐδῶ καί τό νοιώθω, αὐτό εἶναι τό τέλος
γιὰ μένα.

Μοῦ μιλάς γιά δύναμη, μοῦ λές θά ξεχάσεις,
καί τά μάτια μου κλαῖνε καί τά χεῖλη μου
ψέματα λένε: Εἶμαι καλά ....

Οἱ πληγές κρυφτήκανε, μὰ δέν κλείσανε
κι ἐγώ ξαναγυρίζω στήν κίτρινη ζωή μου.
Θεά μου, νά μπορούσα νά ξεχάσω, νά μπορούσα
νά ζήσω ξανά, ...

ΣΙΣΣΥ ΣΚΟΡΠΙΟΣ

Νά υπάρχουν και νάσαι όρατή: ΜΕΤΑΦΥΣΙΚΗ ΜΙΣΟΓΥΝΙΑ

ΝΑ ΥΠΑΡΧΕΙΣ, ΚΑΙ ΝΑΣΑΙ ΟΡΑΤΗ: ΜΕΤΑΦΥΣΙΚΗ
ΜΙΣΟΓΥΝΙΑ

Τήν άνοιξη τοῦ 1978, σ' ένα συνέδριο τοῦ Φιλοσοφικοῦ Συλλόγου Γυναικῶν, ἡ Σάρα Χόγκλαντ διάβασε ένα κείμενο μέ θέμα τή Λεσβιακή Ἐπιστημολογία, ὅπου περιέγραψε τήν ἀκόλουθη εἰκόνα:

"Ἄτομα καί κοινωνικές ομάδες σχηματίζουν τίς βασικές ἰδέες τους πάνω στήν ὑπαρξη ἀνάλογα μέ τό ἰδιαίτερο ἐννοιολογικό τους πλαίσιο πού καθορίζει τί εἶναι ὑπαρκτό καί τί δέν εἶναι. Στό ἐννοιολογικό σχῆμα τῆς φαλλοκρατίας δέν ὑπάρχει εἰδική κατηγορία γιά γυναῖκες πού ταυτίζονται μέ γυναῖκες, πού ἀγαπᾶνε γυναῖκες, γυναῖκες πού κέντρο τους εἶναι οἱ γυναῖκες. Δηλαδή, δέν ὑπάρχει κατηγορία γιά τίς λεσβίες. Αὐτό τοποθετεῖ τίς λεσβίες στήν ἐνδιαφέρουσα καί πολύ περίεργη θέση τοῦ νά εἶναι κάτι πού δέν ὑπάρχει. Ἡ θέση αὐτή τοῦς δίνει μιᾶ μοναδική σκοπιᾶ σέ σχέση μ' αὐτή τήν πραγματικότητα πού δέν τίς συμπεριλαμβάνει. Τίς ἀφήνει σχετικά ἐλεύθερες ἀπό τίς ἀλυσίδες τοῦ ἐννοιολογικοῦ σχήματος καί ἔτσι οἱ λεσβίες μποροῦν ν' ἀποκτήσουν μιᾶ ἰδιαίτερη γνώση, πού οἱ ἄλλοι κλεισμένοι μέσα στό σχῆμα, δέν μποροῦν νά φτάσουν. Οἱ λεσβίες λοιπόν μποροῦν καί πρέπει νά προχωρήσουν σ' ένα εἶδος κριτικῆς καί ἐπιπρόσθετος πού οὔτε καν ἔχει ἀκόμα ἐφευρεθεῖ!"

Μερικές γυναῖκες στό συνέδριο, ἐξαλλες ἀπό τήν ἰδέα πώς ἴσως οἱ λεσβίες ἀπολάμβαναν κάποιες ἐξωτικές δυνάμεις ἢ ὠρισμένα ἰδιαίτερα προνόμια, ἄρχισαν ἀμέσως νά ζητᾶνε μιᾶ διασάφηση τοῦ ὅρου λεσβία. Ἡξεραν πώς ἂν ὁ ὅρος "λεσβία" εἶχε νά κάνει μέ ὠρισμένες μορφές σωματικῆς ἐπαφῆς, τότε ἀσφαλῶς καί ὑπάρχει ἡ ἐννοια "λεσβία" μέσα στό φαλλοκρατικό σχῆμα, ἐφ' ὅσον οἱ φαλλοκράτες μπο-

ροῦν κάλλιστα νά πιᾶσουν μέ τό ἀχάριστο μυαλό τους εἰκόνας γυναικῶν πού κάνουν τέτοια σωματική ἐπαφή ἀνάμεσα τους. Ἀπό τήν ἄλλη πλευρά, ἦξεραν πώς ὁποιοσδήποτε ἄλλος ὀρισμός πού θά ξέφευγε ἀπό τό σωματικό ἐπίπεδο, ὅπως "ἡ γυναῖκα πού ἀγαπᾶ ἄλλες γυναῖκες", θά ἦταν ἀρκετά πλατύς γιά νά καλύψει ὁποιαδήποτε γυναῖκα πού ἐπιθυμοῦσε νά ἔχει καί κείνη αὐτά τά ἐπιστημολογικά προνόμια.

"Ἄλλες γυναῖκες βρῆκαν νά τίς συνεπαίρνει ἡ λογική τῆς Χόγκλαντ, ἀλλά μή θέλοντας νά σπεύσουν στήν ἰδανικοποίηση τῶν συνθηκῶν ἐξορίας, ἐπέμεναν νά βρεθεῖ μιᾶ σαφῆς καί ἀκριβῆς ἐρμηνεία τοῦ ὅρου "λεσβία", κάτι πού θά ἔδειχνε τί σημαίνει νά εἶσαι ἔξω ἀπό τό φαλλοκρατικό σχῆμα καί τί ἀκριβῶς θά μπορούσες νά δεῖς ἀπό αὐτή τήν σκοπιᾶ τῆς μη-ὑπαρξης.

Δέ, μπόρεσε νά φτάσει σέ ἕναν ὀρισμό τῆς λέξης "λεσβία" ἀποδεκτό ἀπ' ὅλες τίς γυναῖκες. Κατάλαβα κάποια στιγμή πώς τό γεγονός ἀκριβῶς ὅτι τό νόημα τῆς λέξης αὐτῆς δέν πιάνεται εὐκόλα εἶναι καί ἀπόδειξη πώς ἡ Χόγκλαντ εἶχε δίκιο. Ἐάν, ὅπως εἶπε, ἡ λεσβιακή ὑπαρξη δέν ἐκφράζεται ἀπό τό κυρίαρχο ἐννοιολογικό σχῆμα, εἶναι λογικό πώς δέ θά μπορούσαμε νά προσφέρουμε στούς ἐκδότες λεξικῶν ἕναν ὀρισμό πού νά μᾶς ἀρέσει. Ἐάν ἕνα ἐννοιολογικό σχῆμα δέν περὶχει μιᾶ ἐννοια, δέν ἔχει καί τό κατάλληλο λεξιλόγιο γιά νά τήν ἐκφράσει. Ἄν ἡ Χόγκλαντ ἔχει δίκιο, ἡ προσπάθειά μας νά ἐρμηνεύσουμε τή λέξη "λεσβία" πρέπει νά περάσει μέσα σέ μιᾶ πώ γενική διαδικασία πού θά καταλήξει στόν ὀρισμό, ἀντί ν' ἀρχίσει μ' αὐτόν.

Μιᾶ ἄλλη ἀρχή θά ἦταν ἡ παρατήρηση πώς ὅλες οἱ γυναῖκες, ὄχι μόνο οἱ λεσβίες, ὑποφέρουν ἀπό τήν ἴδια ἐξάλειψη. Αὐτό εἶναι ἀλήθεια. Ὅμως ἡ Χόγκλαντ μοῦ φαίνεται πώς ἔχει κι αὐτή δίκιο: ὁ ἀποκλεισμός τῶν λεσ-

βίων από τη φαλλοκρατική πραγματικότητα είναι διαφορετικός κι έχει να κάνει με την ιδιαίτερη γνώση που έχουν οι λεσβίες. Για να το καταλάβουμε αυτό, πρέπει να εξετάσουμε τις διαφορές και τις διασυνδέσεις που υπάρχουν ανάμεσα στην εξάλειψη των γυναικών γενικά από το φαλλοκρατικό σχήμα, και των λεσβίων πιο ειδικά. Θα δούμε ότι το τι σημαίνει να είναι μια γυναίκα λεσβία εξαρτάται από τον ιδιαίτερο τρόπο που βλέπουμε και καταλαβαίνουμε τα πράγματα. Η διαφορά μας έγκειται στην άνομη σύνδεση μας με τις γυναίκες.

Η πραγματικότητα είναι αυτό που υπάρχει.

Η πραγματικότητα είναι αυτό που έχει να κάνει με τη κυρίαρχη δύναμη, αυτό που ή κυρίαρχη δύναμη όριζεις, έχει στην εξουσία της.

Για να είναι κάποιος πραγματικός, πρέπει να είναι ορατός στην εξουσία. Λέω ότι είμαι λεσβία. Όμως οι φαλλοκράτες δεν βλέπουν τις λεσβίες. Άρα οι λεσβίες δεν υπάρχουν. Για να τα πω όλα αυτά βέβαια χρησιμοποιώ τη λέξη λεσβία και επομένως θα πίστευε κανείς πως υπάρχει τέτοιο πράγμα. Αν όμως ρίξει κανείς μια ματιά σε μερικά λεξικά (Αγγλικά) θα δει διαφόρους όρισμούς όπως: λεσβία - από την Ελληνική νήσο Λέσβο, Λεσβία - μια που έχει τον αίσθησιασμό των κατοίκων της Λέσβου (!). Σε μερικά καινούργια λεξικά λένε: Λεσβία - μια γυναίκα που έχει ομοφυλοφυλικές σχέσεις. Αν κοιτάξουμε τί πάει να πει ομοφυλοφυλικές σχέσεις, θα δούμε το εξής: άτυπική σεξουαλικότητα που χαρακτηρίζεται από τη σεξουαλική επιθυμία για το ίδιο φύλο. Η: ένα στάδιο της φυσιολογικής μας σεξουαλικής ανάπτυξης στα προεφηβικά χρόνια. Η: το μέτρο στο οποίο ή λίμπιντο μας έχει σταματήσει στο ομοερωτικό επίπεδο.

Υπάρχει κι ένα λεξικό που λέει επίτελους: Λεσβία - μια γυναίκα που έχει σεξουαλικές σχέσεις με μια άλλη γυναίκα. Αυτό φαίνεται τουλάχιστον να έχει κάποια σαφήνεια, ν' ανταποκρίνεται λιγάκι στη πραγματικότητα. Η έντύπωση όμως είναι άπατηλή. Έδώ ή κύρια έννοια είναι το σέξ. Τί σημαίνει όμως το σέξ; Το λεξικό πάλι μας πληροφορεί πως ή σεξουαλική σχέση είναι ή σχέση ανάμεσα σ' έναν άνδρα και μια γυναίκα, κύριο χαρακτηριστικό της οποίας είναι ή ένωση των γεννητικών οργάνων, και που μέσω της διείσδυσης του γυναικείου κόλπου από το ανδρικό πέος οδηγεί στην αναπαραγωγή.

Για μένα όμως υπάρχουν πολλές άλλες μορφές σεξουαλικής δραστηριότητας που δεν

καλύπτονται από τη δραστηριότητα του πέους. Όταν, π.χ., ένα κοριτσάκι χαϊδεύεται και διαγείρεται από έναν άνδρα με αποτέλεσμα νάρθει σε όργασμό, ο άνδρας μπορεί κάλλιστα να πει - κι ο νόμος θά τον υποστηρίξει - πως δεν προέβηκε σε σεξουαλική σχέση μαζί του. Ό,τι δεν έχει να κάνει με το πέος δεν όρίζεται σαν σεξουαλικό. Έτσι, παρόλο που ή ομοφυλοφυλία αναφέρεται στο λεξικό σαν μια διαστροφή, εν τούτοις δεν υπάρχει τίποτα το σημασιολογικά περίεργο στην ομοφυλοφυλική πράξη ανάμεσα σε δύο άνδρες. Έφ' όσον είναι παρόντα ένα ή περισσότερα πέη, μπορεί να ειπωθεί πως ή σεξουαλική πράξη είναι δυνατή. Επομένως το αντίθετο αληθεύει επίσης: γυναίκες μόνες τους, χωρίς άνδρες, δεν μπορούν να προβούν στη σεξουαλική πράξη. Όταν λοιπόν μιλάμε για γυναίκες που κάνουν έρωτα μαζί, σημασιολογικά είναι σαν να μιλάμε για δύο γαϊδούρια που πετάνε στον αέρα.

Γι' αυτό κι όταν το λεξικό περιγράφει τις λεσβίες σαν γυναίκες που κάνουν έρωτα με άλλες γυναίκες, τις περιγράφει σαν κάτι το λογικά αδύνατο.

Ένας όρισμός που χρησιμοποιείται κυρίως από μας τις ίδιες είναι ή έκφραση "ή γυναίκα που αγαπά γυναίκες", το αντίθετο δηλαδή της μισογυνίας. Πολλά λεξικά αναφέρουν τη λέξη μισογυνία (μίσος για τις γυναίκες), κανένα όμως δεν λέει τί είναι ή φιλογυνία (αγάπη για τις γυναίκες). Ένα μόνο την έχει, και ή εξήγηση είναι Δονζουανισμός!

Μια άλλη λέξη κοινή στα Αγγλικά λεξικά είναι ό Σαπφισμός. Ένα λεξικό εξηγεί τον σαπφισμό απλά σαν λεσβιασμό. Ένα άλλο όμως περιγράφει το φαινόμενο σαν τις αφύσικες σχέσεις ανάμεσα στις γυναίκες. Αυτό είναι πολύ σημαντικό. Κάτι που είναι αφύσικο πάει κόντρα στους νόμους της φύσης. Άλλά κάτι που είναι αντίθετο στους νόμους της φύσης δεν μπορεί να υπάρχει - δεν μπορεί να κάνω κάτι που είναι αντίθετο προς τη φύση μου γιατί τότε θά ήταν στή φύση μου να το κάνω. Το να ονομάσεις κάτι αφύσικο, είναι σαν να λές ότι δεν υπάρχει. Έτσι, όταν λές πως ό σαπφισμός είναι αφύσικος, είναι σαν να λές πως ό λεσβιασμός είναι τόσο φυσικά, όσο και λογικά αδύνατος.

Η ιδέα ότι δεν είναι δυνατόν να υπάρχει ό λεσβιασμός στή φύση, ότι δεν είναι στή φύση μας να μαστε λεσβίες, είναι βαθειά ριζωμένη ακόμα και μέσα στο μυαλό ανθρώπων που ξέρουν καλά πως υπάρχουν γυναίκες, που προτιμούν γυναίκες. Αυτό γιατί, όταν κάποια είναι λεσβία, δεν λαμβάνεται σαν δε-

δομένο πώς αυτή είναι η αλήθεια της. Αντίθετα, λέγεται ότι πάσχει από κάποια αρρώστεια, έχει προσπαθήσει να λύσει κάποιο πρόβλημα, κάποια ψυχολογική αντίθεση, και δεν τ'α κατάφερε, (κι αν τ'α κατάφερε, αν μπορούσε. θάπαυε νάταν λεσβία). Τό νάσαι κάποια λεσβία γίνεται καταληπτό μόνο σαν μία κατάσταση πού τ'ης έχει επιβληθεί από εξωτερικές δυνάμεις. Τό νάσαι λεσβία είναι σαν νάσαι αλκοολική, ή ναρκομανής. Δεν είναι στή φύση σου, όπως μία αρρώστεια δεν είναι στή φύση σου. Για νά τ'ο δοῦμε αυτό καθαρά, ας τ'ο συγκρίνουμε μέ τήν ύποτιθέμενη φυσιολογικότητα τ'ης έτεροφυλοφιλίας τών γυναικῶν. "Ετσι όπως τ'ο βλέπει ο πίο

νουν διαφορετικές. Καμιά γυναίκα όμως δεν είναι λεσβία.

Σχεδόν κάθε λεσβία, κάποια στιγμή, είχε τήν εξής εμπειρία: λέει σέ κάποια/ο πώς είναι λεσβία και ή απάντηση είναι "όχι, δεν είσαι". Απλή ξεκάθαρη άρνηση. Η άρνηση συνοδεύεται συχνά από κάποια εξήγηση: 1) Απλά είχες μία άσχημη εμπειρία. 2) Είσαι νόστιμη, δεν μπορεί νά είσαι λεσβία έσύ. 3) Έσύ είσαι κόρη μου, κι ή κόρη μου δεν είναι λεσβία. Όλα αυτά σου λένε καθαρά και ξάστερα και μέ μεγάλη αυτοπεποίθηση πώς είτε γελιέσαι, είτε λές ψέμματα. Ο άλλος ξέρει καλά πώς δεν είσαι λεσβία. Αυτή ή καταπληκτική αυτοπεποίθηση δείχνει πώς κάτι ξέρουν πού έ-

πολύς κόσμος, τ'ο νάσαι έτεροφυλόφιλη σημαίνει απλά νά είσαι. Δεν χρειάζεται άλλη έρμηνεία. Δεν τ'ο βλέπει κανείς σαν τ'ο αποτέλεσμα κάποιου άλλου φαινομένου. Δεν τ'ο θεωρεί κανείς σαν τή λύση κάποιου προβλήματος, σαν μία πράξη ή ένα συναίσθημα πού κάποιος διάλεξε, ή στό όποιο σπρώχθηκε από εξωτερικές συνθήκες. Ανάλογα μ'αυτή τήν άποψη, όλες οί γυναίκες είναι έτεροφυλόφιλες και μερικές γυναίκες κάπως ή άλλως φτάσανε νά γί-

σύ δεν ξέρεις, και πού σ'άποκλείει από τ'ο λεσβιασμό. Είναι μία αυτοπεποίθηση πού θάχα αν π.χ. μου δείχνανε ένα ζωο και μου λέγανε ότι είναι μία διασταύρωση ανάμεσα σ'ένα σκύλο και σέ μία γάτα, έφ'όσον έγω ξέρω καλά πώς αυτό θάταν αδύνατο.

Υπάρχουν βέβαια άνθρωποι πού πιστεύουν στην ύπαρξη "διεστραμμένων" ανθρώπων. Τό κοινό πού έχουν αυτοί οί άνθρωποι μ'έκείνους πού δεν πιστεύουν στην ύπαρξη τους είναι ή

ἀποψη πώς ή διεστραμμένη συμπεριφορά τους δέν είναι φυσιολογική. Όταν κάποιος λοιπόν βρεθεί πρόσωπο μέ πρόσωπο μέ μιά λεσβία μπορεί είτε νά τήν πιστέψει ότι είναι λεσβία καί νά μή τή δεχτεί σάν άνθρωπο, ή νά τή δεχτεί σάν άνθρωπο καί νά μή τή πιστέψει πώς είναι λεσβία.

Είπα στήν αρχή πώς οί λεσβίες δέν είναι πραγματικές - πώς δέν υπάρχουν λεσβίες. Θέλω νά προσθέσω ότι γενικά οί γυναίκες δέ συμπεριλαμβάνονται στό φαλλοκρατικό σχήμα - δηλαδή, καμιά γυναίκα δέν υπάρχει στή πραγματικότητά τους. Ἀλλά τό πρόβλημα της γυναικείας ύπαρξης σέ σχέση μέ τήν κυρίαρχη πραγματικότητα είναι περίπλοκο καί παράδοξο: ή γυναίκα υποβάλλεται σ'ένα διαρκές πήγαινε - έλα ανάμεσα στή ζήτηση καί τήν εγκατάλειψη, ή παρουσία της συνάμα αποζητείται καί άγνοείται, κι ή ίδια είναι πάντα κατατρεγμένη ή παραμελημένη. "Όσο πιό πολύ μελετάμε αυτό τό πρόβλημα, τόσο περισσότερο αντιλαμβανόμαστε καί τήν αντιφατικότητα του φαλλοκρατικού σχήματος σέ σχέση μέ τή γυναίκα.

Πολλές από μās πρωτοκατάλαβαν πώς δέν υπάρχουνε σάν γυναίκες όταν αντιληφθήκαμε τι σημαίνει νά χρησιμοποιείται ένας άρσενικός όρος, "ό άνθρωπος", για τήν όνομασία όλόκληρου του ανθρώπινου είδους. (Ύποσ - στα Ἀγγλικά, ή λέξη άνδρας σημαίνει καί άνθρωπος, όποτε ή λέξη γυναίκα πού περιγράφει τό θηλυκό φύλο δέν συμπεριλαμβάνεται καθόλου σάν έννοια μέσα στον όρο πού δηλώνει τό ανθρώπινο είδος). "Όταν λέμε λ.χ., ό άνθρωπος κατέκτησε τή φύση, αφήνουμε νά έννοηθεί ότι τό άρσενικό του είδους ήταν άποκλειστικά υπεύθυνο γι'αυτό τό κατόρθωμα, κι οί γυναίκες έλαμψαν μέ τήν άπουσία τους.

Αυτό τό "γλωσσολογικό" φαινόμενο συνδέεται στενά τό καταπληκτικό γεγονός πώς οί περισσότεροι άνδρες δέν μπόρεσαν ποτέ νά καταλάβουν τίς γυναίκες. Παραπονιούνται πάντα πώς δέ λειτουργούμε "λογικά", δέ γινόμαστε αντιληπτές, δέν ακολουθούμε τους ίδιους κανόνες μ'αυτούς. "Όλα αυτά όμως βασίζονται στό ότι μās θεωρούν αντίγραφα τής δικής τους ύπαρξης, πού θάπρεπε κανονικά νά συμπεριφέρονται, νά σκέπτονται καί νά νοιώθουν σάν κι αυτούς. Δηλαδή, δέν μās θεωρούν σάν όντα μέ τίς δικές μας εμπειρίες, τή δική μας αντίληψη, τό δικό μας όραμα. Βλέπουν, καί πολύ καλά μάλιστα, τά σωματικά μας χαρακτηριστικά, αλλά άρνούνται νά

δούν τή ψυχή μας. Ἡ δική τους αντίληψη είναι εκείνη πού λογιάζεται, εκείνοι είναι πού όνομάζουν τή πραγματικότητα, πού φτιάχνουν τήν ιστορία. Ἐμείς άπλά έπαναλαμβάνουμε παθητικά, χωρίς κανένα κύρος. Είναι σάν νάμαστε ρομπότ, μέ καλώδια πού μās συνδέουν μέ τίς αισθήσεις καί τό μυαλό των άνδρων, χωρίς τίς δικές μας αισθήσεις, χωρίς τή δική μας λογική. Ἡ ιδέα πώς μπορεί νά βλέπουμε τά πράγματα διαφορετικά, πώς μπορεί νά βλέπουμε κάτι πού δέν μπορούν νά δούν αυτοί, είναι άκατάληπτη κι άπαράδεκτη για τους άνδρες, άφ'όσον δέν μās λογαριάζουν παρά σάν αντίγραφα του έαυτου τους.

Κι έφ'όσον μιά προσπάθεια νά μās καταλάβουν θά όδηγοΰσε στή διαπίστωση πώς είμαστε κι έμείς δημιουργικές ύπάρξεις, κάτι πού θά τόβλεπαν σάν επικίνδυνο για τή δική τους έξουσία, προτιμούν νά μās άγνοούν -ή νά μās έξολοθρεύουν. Ἡ άπόπειρα αρχίζει από τά πανάρχαια χρόνια μέ τή βία, τους βιασμούς, τους ξυλοδαμούς, τή σκλαβιά μέσα στό γάμο, τήν οίκογένεια καί τήν πορνεία, τήν όμαδική γενοκτονία, τους άπειρους φόνους για "μοιχεία", για "άπόλεια παρθενίας", για έκτρωση, κλπ. Περνάει σήμερα μέσα από τίς όλοένα καί πιό όργανωμένες ένέργειες των φαλλοκρατών νά έλέγχουν νομικά καί ίατρικά τή γυναικεία παραγωγικότητα, λ.χ., μέ τήν άπαγόρευση τής έκτρωσης, τήν έπιβολή τής στειρώσις έκατομμυρίων γυναικών (κυρίως του τρίτου κόσμου), μέ τήν αντισύλληψη, μέ τήν συχνότητα καί τίς περισσότερες φορές μή άναγκαία άφαίρεση τής γυναικείας μήτρας καί των γυναικείων ώοθηκών, μέ τή χρησιμοποίηση επικίνδυνων φαρμάκων (όρμόνες κλπ) για τήν "θεραπεία" γυναικολογικών καταστάσεων συχνά έντελώς φυσιολογικών. Ἡ άπόπειρα προεκτείνεται στό μέλλον μέ τίς τεχνολογικές έφευρέσεις τους πού κάθε άλλο παρά έπιστημονική φαντασία είναι: τήν έπιλογή σπέρματος για τήν αύξηση άρσενικού φύλου μωρών, τήν έκτός μήτρας κύηση (παιδιά του σωλήνα), τήν άναπαραγωγή κλώνων, τό τεχνητό άλλαγμα φύλου από άνδρες σέ γυναίκες.

"Ένα λογικό άτομο θά υπέθετε πώς για νά θέλουν τόσο πολύ νά μās έξαλείψουν από τήν ιστορία, πρέπει βασικά νά έχουν πλήρη έπιγνωση τής ύπαρξης μας. "Όμως ή φαλλοκρατική πραγματικότητα έχει ένα ιδιαίτερο χαρακτηριστικό: αντιστρέφει παράλογα τή διαδικασία σύμφωνα μέ τήν όποία οί άπόψεις μας για τή πραγματικότητα βασίζονται πάνω σ'αυτή τή πραγματικότητα. Οί φαλλοκράτες ξεκινάνε μέ μίαν εικόνα βασισμένη πάνω στήν ιδέα πού έχουν για τους έαυτούς τους καί προχωρούν στή δημιουργία

γία μιᾶς νέας πραγματικότητας πού ταιριάζει μέ τήν εἰκόνα τους αὐτή. Ὅτι δέν συμφωνεῖ μέ τήν εἰκόνα αὐτή τό ἐξολοθρεύουν. Ἐφ' ὅσον δέν βρίσκουν μέσα τους τή δυνατότητα νά ἀναγνωρίσουν τή γυναικεία πραγματικότητα, παίρνουν σά δεδομένο πώς δέν ὑπάρχει καί προχωροῦν νά τήν ἐξαλείψουν σάν πραγματικότητα.

Ἐνῶ ὅμως οἱ φαλλοκράτες ἀγνοοῦν τήν ὑπαρξή μας σάν γυναῖκες, ἀπό τήν ἄλλη πλευρά συστηματικά καί τακτικά μᾶς καλοῦν μᾶς δελεάζουν, μᾶς καλοπιάνουν, μᾶς πείθουν μέ τή κολακεία, μᾶς ὑποχρεώνουν, ἀκόμα καί μᾶς πληρώνουν, νά μένουμε κοντά τους, νά βρισκόμαστε σέ ἄμεση καί στενή ἐπαφή μαζί τους, καί νά συμμετάσχουμε στά ἔργα τους. Ἐδῶ εἶναι πού ἡ θέση τῶν γυναικῶν διαφέρει ριζικά ἀπό τή θέση τῶν λεσβίων. Οἱ λεσβίες δέν καλοῦνται νά λάβουν μέρος .....στήν οἰκογένεια, στό κόμμα, στά σχέδια, στά ἔργα, στή πατριωτική πορεία τοῦ γένους. Ἐπάρχει πάντα θέση γιά μιᾶ γυναίκα σέ κάθε κοινωνικό παιχνίδι: σάν σύζυγος, σάν γραμματεῦς, σάν ὑπηρετρία, σάν πόρνη, σάν κόρη, σάν βοηθός, σάν νταντά, σάν ἐρωμένη, σάν μοδίστρα, σάν μαγειρίσσα, σάν μητέρα, σάν δασκάλα. Ὅποιαδήποτε ἀπ' αὐτές τίς θέσεις μπορεῖ νά πληρωθεῖ ἀπό μιᾶ γυναίκα, καί οἱ γυναῖκες μάλιστα παροτρύνονται θερμά νά τίς πληρώσουν. Καμιά ἀπό αὐτές τίς θέσεις δέν εἶναι γιά μιᾶ λεσβία.

Ὁ ἀποκλεισμός τῶν γυναικῶν ἀπό τό φαλλοκρατικό σχῆμα εἶναι ἐξωφρενικός καί συχνά καταστρεπτικός, δέν εἶναι ὅμως ἀπόλυτος. Ἡ γυναικεία ὑπαρξή εἶναι ἓνα ἄλυτο πρόβλημα γιά τή κυριάρχη πραγματικότητα, ἀλλά εἶναι συνάμα καί ἀπόλυτα ἀναγκαῖα. Ἡ γυναικεία ὑπαρξή εἶναι τό ἱστορικό φόντο πάνω στό ὁποῖο στηρίζεται ἡ φαλλοκρατική ὑπαρξή - εἴμαστε τά παρασκήνια, ἐνῶ ἡ φαλλοκρατική πραγματικότητα ἀποτελεῖ τό προσκήνιο τοῦ θεάτρου. Μέσα σ' αὐτό τό προσκήνιο, οἱ ἡθοποιοί κινοῦνται, μιλάνε ἐκτελοῦν τό ἔργο. Γιά νά πετύχει τό ἔργο, οἱ ἡθοποιοί πρέπει νά δώσουν ὅλη τους τή προσοχή στούς ρόλους τους, πρέπει νά ἀφοσιωθοῦν στήν οὐσία του ἔργου, ἡ αὐτοσυγκέντρωση τους πρέπει νά νάιναι τέλεια, τίποτα δέν πρέπει νά τραβήξει τή προσοχή στό φόντο, σ' ὅτι συμβαίνει στά παρασκήνια. Χωρίς ὅμως τή δουλειά στά παρασκήνια, ἡ παράσταση εἶναι ἀδύνατη. Οἱ ἡθοποιοί ἔχουν ἀπόλυτη ἀνάγκη ἀπό τά βοηθητικά χέρια πού θά φτιάξουν τά σκηνικά, θά ρυθμίσουν τό φωτισμό, θά ράψουν τά κουστούμια, θά μεταφέρουν τῶ

ἀντικείμενα στή σκηνή. Αὐτή ἡ δουλειά, ἄν κι ἀπόλυτα ἀναγκαῖα, πρέπει νά μή τραβᾷ τό μάτι, νά μή διασπᾷ τή προσοχή στό ἔργο, πρέπει δηλαδή νά μένει ἀόρατη. Ἄν ἦταν δυνατό οἱ ἡθοποιοί θά προτιμοῦσαν νά μήν τήν εἶχαν ἀνάγκη καθόλου, (κι ὅσο εἶναι στό χέρι τους τήν ἀντικαθιστοῦν μέ τεχνητά μέσα) γιατί ὑπάρχει πάντα ὁ κίνδυνος τά ἐργατικά χέρια νά κάνουν φασαρία, ἀκόμα καί νά ξεσηκωθοῦν. Κι αὐτό βάζει σέ κίνδυνο τήν ὑπαρξή τοῦ ἔργου καί τῶν ἡθοποιῶν - ἀπειλεῖ τή μετατροπή τοῦ ἔργου ἀπό πραγματικότητα σέ χάος. Γι' αὐτό οἱ ἡθοποιοί ὄνειρεύονται πάντα ἓνα θέατρο ὅπου δέ θά ὑπάρχουν βοηθητικά χέρια... ἓνα θέατρο χωρίς παρασκήνια. Ὅσο ὅμως τά παρασκήνια ὑπάρχουν, πρέπει ἀπαραίτητα ἡ δουλειά νά γίνεται μέ τυφλή ὑπακοή στούς ἡθοποιούς, καί πολύ μά πολύ ἡσυχά, ἔτσι ὥστε νά μήν ἐνοχλεῖ τό ἔργο, νά μή τραβᾷ τή προσοχή ἀπό τό παρασκήνιο στά παρασκήνια. Καί οἱ βοηθοί πρέπει ν' ἀποκλειστοῦν ἀπό τό νά δοῦν τοὺς ἐαυτοὺς τους καί νά τοὺς προβάλλουν σάν κάτι τό ὄρατό, κάτι τή δημιουργικό, κάτι πού ἔχει ἄμεση σχέση μέ τήν ἐπιτυχία τοῦ ἔργου, κάτι χωρίς τό ὅποιο τό ἔργο δέ θά ὑπῆρχε καθόλου. Ὅποιος μένει πιστός, ἀφοσιωμένος στό ἔργο καί τοὺς ἡθοποιούς, δέ θά στρέψει ποτέ τό βλέμμα πρός τοὺς βοηθούς στά παρασκήνια, οὔτε καί θά τοὺς βοηθήσει ποτέ νά δοῦν τή δική τους πραγματικότητα. Ὅποιος ἀψηφᾷ τοὺς ἡθοποιούς - τή πραγματικότητα καί τό κύρος τοῦ ἔργου - πρέπει νά θεωρηθεῖ προδότης, καί ἡ ὑπαρξή του ν' ἀποκλειστεῖ ἐντελῶς ἀπό τό ἔργο, θά θεωρηθεῖ δηλαδή ἀνύπαρκτος. Μποροῦμε νά ποῦμε πώς ἡ Λεσβία εἶναι ἐκείνη πού, διαλέγοντας νά στρέψει τή προσοχή της πρός τίς γυναῖκες, πρός τά παρασκήνια, ἔχει κερδίσει τόν τίτλο τοῦ προδότη. Ἡ Λεσβία ἔχει προδώσει τό φαλλοκρατικό σχῆμα: δέν εἶναι ἀφοσιωμένη στήν διαιώνισή του, οὔτε καί στήν διαιώνιση ἐκείνων πού τό διαιωνίζουν. Ἀκόμα χειρότερα, ἡ προδοσία της τό ἀπειλεῖ μέ τέλεια καταστροφή. Ἴσως αὐτό νά φανεῖ ἀπόλυτο καί παρατραβηγμένο. Δέν εἶναι ὅμως δικιά μας γνώμη, ἀλλά τό ἀκοῦμε νά τό στριγγλίζουν οἱ φανατικοί φαλλοκράτες, πού πιστεύουν ὅτι οἱ φεμινίστριες (καί μ' αὐτό ἐννοοῦν οἱ λεσβίες) ἔχουν τή δύναμη νά καταστρέψουν τή κοινωνική τάξη καί νά ἐκμηδενίσουν τόν πολιτισμό τους, ἐπιφέροντας, τήν ὀλική ἐξαφάνισή τοῦ ἀνθρωπίνου εἴδους - κι ὅλα αὐτά ἀπλά καί μόνο μέ τό νά ὑπάρχουμε!

Βέβαια, κανένας φανατικός δέν πιστεύει (καί πολύ σωστά) πώς μιά απομονωμένη λεσβία θά μπορέσει νά καταστρέψει τήν ανθρωπότητα. Έκείνο πού φοβάται είναι μιά επιδημία τής λεσβιακής αντίληψης, πού θά φτάσει σέ επικίνδυνα όρια - στά όρια δηλαδή όπου ή αντίληψη τής κυριαρχίας πραγματικότητας θ' αρχίσει νά θρυματίζεται.

Ή πράξη του νά γίνει κάποια λεσβία άποτελεϊ ένα πνευματικό καί θρησκευτικό σχεδόν ζύπνημα, μιά όντολογική μετατροπή βασισμένη πάνω στην καθολική αλλαγή κατεύθυνσης. Τήν χαρακτηρίζει τό συναίσθημα πώς ό κόσμος όπως τόν ξέρουμε βρίσκεται σέ στάδιο διάλυσης, κι ένας καινούργιος αρχίζει νά δημιουργείται. Ένα τέτοιο ζύπνημα κάνει τίς άλλες γυναίκες νά δοϋν πώς ή αλλαγή είναι στό χέρι μας.

Ή έτεροφυλοφιλία για τίς γυναίκες δέν είναι άπλά ζήτημα σεξουαλικής προτίμησης, όπως δέν είναι ζήτημα σεξουαλικής προτίμησης κι ό λεσβιασμός. Τόσο ή έτεροφυλοφιλία όσο κι ό λεσβιασμός είναι ζήτημα προσανατολισμού τής προσοχής μας, καί δέν έλέγχεται ούτε από τίς έτεροφυλόφιλες ούτε κι από τίς λεσβίες. Ή προσοχή είναι ένα είδος πάθους. Όταν προσέχουμε κάτι, όλο μας τό είναι άφοσιώνεται σ' αυτό τό κάτι. Ή άφοσίωση αυτή έμπεριέχει καί ένα έρωτικό στοιχείο. Ό προσανατολισμός τής προσοχής μας είναι εκείνο πού κανονίζει πώς καί για ποιόν θά δουλέψουμε σωματικά καί συναισθηματικά.

Αν ή λεσβία βλέπει τή γυναίκα, ή γυναίκα ίσως δεϊ τή λεσβία νά τή βλέπει. Από κεϊ ξεπηδούν χίλιες δυνατότητες. Ή γυναίκα θά καταλάβει ότι είναι όρατή. θά καταλάβει επίσης πώς μιά γυναίκα μπορεί νά έχει τή δική της όραση, τή δική της αντίληψη. Έτσι γεννιέται ή δυνατότητα για τή γυναίκα νά δεϊ τόν έαυτό της σαν αϋτουργό καί νά μετατοπίσει τή προσοχή της πός τή κατεύθυνση πού επιθυμεί. Από κεϊ ξεκινά ή δυνατότητα τής επιλογής, καί ξαπλώνεται πάνω σ' έναν ολόκληρο γυναικεϊο κόσμο. Ή λεσβιακή όραση ύπονομεύει τόν μηχανισμό μέσω του οποίου ή παραγωγή κι ή διαρκής αναπαραγωγή τής έτεροφυλοφιλίας για τίς γυναίκες κανονίζεται αϋτόματα από μόνη της. Ή μή ύπαρξη των λεσβιών είναι ένα κομμάτι του μηχανισμού αϋτοϋ πού σκοπός του είναι νά αποκλείσει κάθε δυνατότητα επιλογής ή έναλλακτικής λύσης.

Ή διατήρηση τής φαλλοκρατικής πραγματικότητας άπαιτεί τήν άφοσίωση τής γυναίκας στους άνδρες καί τό έργο τους. Ή αγάπη τής γυναίκας σαν ένας αϋθόρμητος καί τακτικός προσανατολισμός τής προσοχής, είναι λοιπόν έντελως αντίθετη πός τή διατήρηση αϋτής τής πραγματικότητας.

Κι εκεί πρέπει ν' αναζητήσουμε τήν αίτία του συστηματικού άποκλεισμού των λεσβιών από τό φαλλοκρατικό σχήμα, τή δύναμη των άποκλεισμένων, καί, ίσως, τό κλειδί τής γυναικείας άπελευθέρωσης από τή καταπίεση τής άνδροκρατίας.

Αϋτό πού θέλω νά πω μέ τό άρθρο μου είναι πώς οι λεσβίες βρίσκονται έξω από τό έννοιολογικό σχήμα, καί πώς αϋτό είναι ένα άποτέλεσμα, όχι κάτι τό φυσιολογικό. Αποκλειόμαστε γιατί έχουμε ένα ιδιαίτερο - καί ιδιαίτερα επικίνδυνο - όραμα: βλέπουμε πράγματα πού δέν είναι όρατά μέσα στό σχήμα. Τό όραμά μας είναι οι γυναίκες. Όταν κάποια κατορθώσει νά δεϊ τή γυναίκα, ή πραγματικότητα τήν ξερνά στό πι καί φί, τήν έκτοξεύει μέσα από μιά νοητική τρύπα πός στά άπώτερα άκρα του άρνητικού σημασιολογικού διαστήματος. Αν ρωτήσεις, τί απέγινε αϋτή ή γυναίκα, θά σου πουν ίσως έγινε λεσβία ... κι αν προσπαθήσεις νά μάθεις τί είναι μιά λεσβία, θά σου πουν πώς δέν ύπάρχει τέτοιο πράγμα.

Κι όμως ... ύπάρχει.

Λαβράκια

Άχ, αυτές οι δύσκολες μέρες...

Νέα, Τρίτη, 15 Σεπτεμβρίου

Ἡ περίληψη τοῦ ἀρθροῦ ἔχει ὡς ἐξῆς:

Τό προεμνηροροϊκό σύνδρομο εἶναι μιὰ καθαρά γυναικεία ἀρρώστεια πού προσβάλλει ὅλες τίς γυναῖκες - ἀπό τίς πιό ἰσορροπημένες ὡς τίς πιό νευρωτικές. Ἐκτός τοῦ ὅτι τό προεμνηροροϊκό σύνδρομο ἔχει δυσάρεστα σωματικά χαρακτηριστικά (πρηξίματα, πόνους, ναυτίες, κλπ), ἡ "ἀρρώστεια" αὐτή παρουσιάζει σοβαρά ψυχολογικά συμπτώματα πού βαστᾶν μιὰ ὡς δύο ἐβδομάδες καί συχνά καταλήγουν σέ μιὰ ὀλοκληρωτική ἀλλαγὴ τῆς προσωπικότητάς μας. Ἡ χαμογελαστή μητέρα γίνεται μιὰ "φωνακλοῦ" γυναίκα, ἡ ἐργαζόμενη βλέπει τήν ἀπόδοσή της στή δουλειά νά πέφτει, κι ὅλες μας καταντᾶμε νά λέμε πράγματα γιά τά ὅποια ἀργότερα μετανοιῶνουμε φρικτά. Ἡ δόκτωρ Καταρίνα Ντάλτον, πού ἔχει μελετήσῃ τό φαινόμενο κι ἔχει ἀποκτήσῃ εἰδική ἐμπειρία πάνω στό π.ε.σ. μᾶς λέει ἐπίσης πῶς τό 45-50% τῶν ἐγκλημάτων ἀπό γυναῖκες σ'ὀλόκληρη τήν Ἀγγλία συμβαίνουν στό πενθήμερο πρὶν ἀπό τή περίοδό μας. Ὅμως, γυναῖκες, χαρεῦτε! Τώρα ὑπάρχει γιαιτρεία. Ἡ προγεστερόνη μπορεῖ νά γιαιτρέψῃ τήν ἀρρώστεια αὐτή, ἐφ' ὅσον αἰτία της εἶναι ἡ ἔλλειψη τῆς ὀρμόνης αὐτῆς.

Μέχρι πρὶν ἐλάχιστο καιρό, οἱ πόνοι κι ὅλα τ'ἄλλα συμπτώματα τῆς γυναικείας περιόδου ἀγνοοῦνταν συστηματικά, καί ἐξηγοῦνταν σάν μιὰ γυναικεία ἀδυναμία, μιὰ ψυχοσωματική κατάσταση, δηλαδή, μιὰ κατάσταση πού ὑπῆρχε μόνο στή γυναικεία φαντασία.

Τώρα ξαφνικά ἔρχεται ἡ ἐπιστήμη νά μᾶς ἐπιβεβαιώσῃ τή φάση αὐτή τῆς πραγματικότητάς μας. Κι ἀπό τή μιὰ πλευρά αὐτή ἡ ἐπιβεβαίωση μᾶς γλυκαίνει μέ τήν ἀποδοχή πῶς τόσο καιρό οἱ πόνοι μας ἦταν ἀληθινοῦ καί δέν κλαιγόμα - σταν γιά τό τίποτα. Ὅμως ἡ καινούργια αὐτή ἱατρική θεωρία εἶναι ἐπικίνδυνη γιά δύο σημαντικότερους λόγους. Πρῶτα-πρῶτα, γιά μιὰ ἀκόμα φορά ρύχνει τά βάρη πάνω στήν γυναικεία φύση, τή γυναικεία βιολογία. Ἐμεῖς φταῖμε, τό κορμί μας δηλαδή, πού ὑποφέρουμε, εἶναι ὁ πόνος κάτι τό ἔμφυτο στή γυναικεία φύση, μειονεκτοῦμε δηλαδή μέ τόν κυκλικό αὐτό ρυθμό τῶν ὀρμονῶν μας πού ὑποτίθεται δέν ὑπάρχει στήν ἀνδρική βιολογία - εἴμαστε κατώτερες. Δεύτερον, ἡ μειονεκτική αὐτή βιολογία μας συντελεῖ στήν ἀστάθεια τῆς γυναικείας φύσης, μᾶς κάνει ἀκατάλληλες γιά σοβαρή δουλειά, καί μᾶς φέρνει στό χεῦλος τῆς τρέλλας καί τῆς ἐγκληματικότητας κάθε μῆνα καί γιά ἓνα τέταρτο τουλάχιστο τοῦ μῆνα. Δηλαδή, μέ τό πρόσχημα τῆς ἀποδοχῆς τῆς γυναικείας ἐμπειρίας, ἡ ἀνδροκρατούμενη ἐπιστήμη καταφέρνει καί πάλι νά παρουσιάσῃ τή βιολογία μας σάν κάτι τό ἀρνητικό, σάν μιὰ ἀρρωστημένη κατάσταση πού μᾶς βάζει στό περιθώριο καί μᾶς κάνει μάλιστα κι ἐπικίνδυνες.

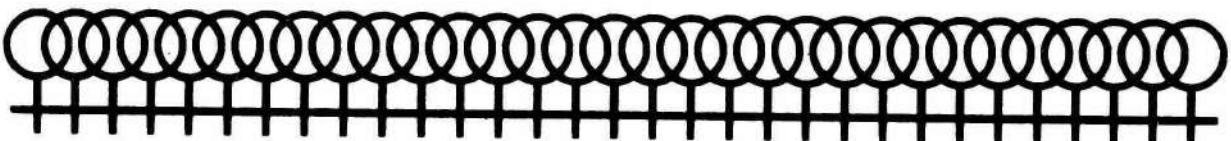
Κι ἄν ἡ θεωρία εἶναι ὕπουλη, ἡ θεραπεία εἶναι ἀκόμα πιό καταστρεπτική. Ἡ προγεστερόνη, καί στή φυσική μορφή της, ἀλλά κυρίως στή τεχνητή μορφή πού θά χρησιμοποιοῦνται γιά τή πρόληψη τοῦ π.ε.σ., ἔχει ἀποδειχθεῖ ἀπό τή δεκαετία τοῦ 1940 νά προκαλεῖ τόν καρκίνο τῶν ὠοθηκῶν, τῆς μήτρας καί τοῦ

...λαβράκια...

στήθους στά ζῶα, καί ἔχει καθαρά συνδεθεῖ ἡ χρήση της μέ ὄγκους στίς γυναίκες ὡθηκίες. Ἡ συνθετική προγεστερόνη αὐξάνει κατά 900% τήν πιθανότητα τοῦ αὐχενικοῦ καρκίνου, καί τήν πιθανότητα τοῦ καρκίνου τοῦ στήθους. Ὄταν δέ λειφθεῖ κατά τή διάρκεια τῆς ἐγκυμοσύνης, ἔχει τήν ἰδιότητα νά μετατρέπει ἕνα θηλυκό ἔμβρυο σέ ἀρσενικό!

Ἡ χρήση τῆς προγεστερόνης εἶναι ἄλλη μιὰ φάση τῆς μανίας τῆς ἀνδροκρατούμενης ἐπιστήμης νά ἐλέγχει τό γυναικεῖο κορμί καί τή γυναικεῖα ψυχολογία. Εἶναι μιὰ μορφή τῆς ἀνάγκης πού ἔχουν οἱ ἄνδρες νά μᾶς τροποποιήσουν, νά μᾶς οὐδετεροποιήσουν, νά μᾶς ἀλλάξουν τή φύση. Δέν ἔχει νά κάνει καθόλου μέ τή πατερναλιστική καλόκαρδη προσπάθεια, ὅπως μᾶς λένε, νά μᾶς βοηθήσουν καί νά μᾶς ἀνακουφίσουν. Οἱ πόνοι τῆς περιόδου καί τό π.ε.σ. ὀφείλονται ὄχι τόσο στή βιολογία μας ὅσο καί στίς συνθήκες διαβίωσης μας, στό καθημερινό μας ἄγχος καί στήν ὑπερένταση/προϊόν τῆς καταπιεστικῆς ζωῆς πού μᾶς ἔχει ἐπιβληθεῖ. Ὑστερα, ποιός εἶπε πῶς πρέπει νά εἴμαστε συνέχεια πρόθυμες γιά δουλειά, πάντα χαμογελαστές καί καλόθυμες; Οἱ ἄνδρες ἔχουν κι αὐτοῦ ψυχολογικά σκαμπανεβάσματα πού δέν ἐνοχλοῦν κανένα. Τό ποσοστό βίας κι ἐγκλημάτων πού διαπράττονται ἀπό ἄνδρες εἶναι κατά πολύ μεγαλύτερο ἀπό κεῖνο τῶν γυναικῶν. Γιατί λοιπόν πρέπει ἡ ἐπιστήμη νά πειραματιστεῖ πάνω στό γυναικεῖο σῶμα; Γιατί εἴμαστε ἐμεῖς ἐκεῖνες πού πρέπει ν' ἀλλάξουμε, νά "ὀμαλοποιηθοῦμε"; Γιατί γιά μᾶς οἱ ὁρμόνες καί ὅλα τ' ἄλλα ψυχοτροπικά φάρμακα πού ἐλέγχω ὄχι μόνο τή λειτουργία τοῦ κορμιοῦ μας ἀλλά καί τή λειτουργία τοῦ μυαλοῦ μας; Οἱ γυναῖκες εἶναι ἐκεῖνες πού ὄλο καί περισσότερο καταλήγουν στά φρενοκομεῖα, στίς ψυχιατρικές κλινικές. Ὁ τεράστιος πληθυσμός τῶν νοικοκυρῶν εἶναι ἐκεῖνος πού συντηρεῖται μέ ναρκωτικά καί ἄλλου εἴδους χάπια. Οἱ γυναῖκες εἶναι ἐκεῖνες πού παίρνουν ἐπικίνδυνα χάπια γιά τήν ἀντισύλληψη. Καί τώρα ἡ προγεστερόνη. Ὅλα αὐτά τά φάρμακα ἔχουν σάν κύριο σκοπό τους τήν τροποποίηση τῆς γυναικεῖας ψυχικῆς διάθεσης ἔτσι ὥστε νά ἐξασφαλιζέται ἡ ὑποταγή της. Εἶναι ὁ καινούργιος ἐπιστημονικός καί πολύ ἀποτελεσματικός τρόπος νά ἐλέγχεται ἡ γυναικεῖα ὑπαρξη, τώρα μάλιστα πού ἡ γυναίκα ἔχει ἀρχίσει νά ἐπαναστατεῖ, καί νά γίνεται οἰκονομικά ἀνεξάρτητη. Στά ἑκατομμύρια λοιπόν πού βγάζουν οἱ φαρμακευτικές πολυεθνικές, ἄς προσθέσουμε τό ἀπώτερο ἀνδρικό κέρδος: τή κατάκτηση καί τόν καθολικό ἔλεγχο τῆς γυναίκας.

Καί τά ΝΕΑ μᾶς τό παρουσιάζουν αὐτό σάν βάλσαμο γιά τή πονεμένη μας ὑπαρξη. Εὐχαριστοῦμε, ἀλλά δέ δεχόμαστε. Τό π.ε.σ. θάταν πολύ λιγότερο ἀνυποστηρικτό ἂν ζούσαμε ἐλεύθερα, σύμφωνα μέ τίς ἐπιθυμίες μας. Καί πολύ πιά ἀποτελεσματική καί ἀκίνδυνη θεραπεία του εἶναι ἡ προσεκτική διατροφή μας, κι ἡ ἐλεύθερη ἔκφραση τῆς δημιουργικότητάς μας.

...λαβράκια...

βαρύ χέρι ή Μέτε

Αυτό κι αν είναι ρεκόρ. Η Δανέζα Μέτε Γιένσεν, 16 μόλις χρόνων, είναι η πρώτη γυναίκα στον κόσμο που έσπασε με ένα μόνο χτύπημα οκτώ τσιμεντόπλακες, πάχους (ή καθεμιά) 7,5 εκατοστών.

Και τό παρασκήνιο της εκπληκτικής επιτυχίας: η όμορφη Γιένσεν έμαθε καράτε για ν' αντιμετωπίζει τις νύχτες τούς ένοχλητικούς που την πείραζαν και πολλές φορές έπιχειρήσαν να την βιάσουν. Τρεις από τούς επίδοξους βιαστές του κοριτσόπουλου, βρίσκονται κιόλας στο νοσοκομείο απ'τό ξυλοφόρτωμα της δυναμικής "καρατέκα" με έπομένο σταθμό τή φυλακή. Τό επίτευγμά της που πρόκειται ν' αναγνωριστεί σαν παγκόσμιο ρεκόρ αποτελεί ένα ευγλωτο μήνυμα προς τούς κάθε λογής άλητο-ερωτιδεΐς της νύχτας.

"Ε"

...και μιά και μιλάμε για όρμόνες...

Η "Ε" της 13ης Οκτωβρίου δημοσίευσε ένα άρθρο στη στήλη Όδηγός για τή Γυναίκα, σύμφωνα με τό όποιο οί όρμόνες μπορούν να καλυτερεύσουν τή ζωή της γυναίκας μετά τό τέλος του έμμηνου κύκλου. Έχουμε και πάλι έδώ μιά άναφορά στην "υπερένταση" που δημιουργεί η κλιμακτήριος στη γυναίκα. Και πάλι, η γυναικεία βιολογία φταΐει για τά νεϋρα μας. Και ποιού παραπονιούνται; Ποιού ένοχλοούνται από αυτή τήν κατάσταση; Οί άνδρες, φυσικά:

"Οί άνδρες δυσκολεύονται να καταλάβουν πόση ένταση φέρνουν όλα αυτά στον οργανισμό της γυναίκας. Και είναι ακριβώς τή στιγμή εκείνη, που οί γυναΐκες χρειάζονται μεγαλύτερη κατανόηση και βρίσκουν τή λιγότερη. Εΐτε είναι πετυχημένοι εΐτε είναι άποτυχημένοι, νιώθουν ότι έχουν μάλλον δικαίωμα ή άνάγκη για περισσότερες φροντίδες οί ίδιοι. Και συχνά άποσύρουν τήν άγάπη τους ή τις φροντίδες τους από τή σύντροφό τους, τότε ακριβώς που τις χρειάζεται περισσότερο."

Τό άρθρο έντοπίζει πολύ σωστά τό πρόβλημα: τί αξάνει τήν υπερένταση ; στίς γυναΐκες, τί τήν έλαττώνει:

"Οί Αμερικανοί ψυχολόγοι έχουν διαπιστώσει ότι οί γυναΐκες που ζουν χωρίς άνδρα περνούν τήν κλιμακτήριο με λιγότερα προβλήματα:" (Έμφαση δικιά μας).

Σχόλια, μάς φαίνεται, δέν χρειάζονται. Όσο για τις όρμόνες, και τό κίνδυνο για καρκίνο - ε, με λίγη προσοχή παραμερίζεται κι αυτό τό πρόβλημα. Φτάνει να "μή τό παρακάνετε", λένε οί σοφοί γιατρού στίς γυναΐκες. Δηλ., αν καταλήξετε να πεθάνετε από καρκίνο της μήτρας, φταΐτε και πάλι έσεΐς που γλυκαθήκατε με τις πολλές όρμόνες και κάνατε κατάχρηση του μαγικού φαρμάκου!...

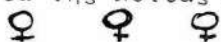
Καί Λίγη Λεσβιακή Ίστορία

Γιά νά μαθαίνουμε τίς πηγές μας:

* Τό Καμασουύτρα, ή άρχαία 'Ινδική "βίβλος" άναφορικά μέ τό σέξ, περιλαμβάνει Ένα όλόκληρο κεφάλαιο για τό Οπαριαχάκα, πού σημαίνει όμοφυλόφιλο σέξ, καί εϋδικά τόν λεσβιακό έρωτα.

* Ο Καουτίλυα, γράφοντας στόν 4ο αιώνα π.χ., άναφέρει τήν ύπαρξη τών Στριράγια-βασίλειο τών γυναικών-σέ πολλά μέρη τής 'Ινδίας. Ένας άλλος ιστορικός, ό Καλιντάσα, έπίσης στόν 4ο αιώνα, άναφέρει κάποιο τέτοιο γυναικετο βασίλειο όπου ή άνδρική παρουσία ήταν άπαγορευμένη, κι οί γυναίκες έκαναν έρωτα άναμεταξύ τους.

* Τό Μαχαμπχαράτα άναφέρει δυό τέτοια γυναικεία κράτη κυβερνώμενα από βασίλισσες. Καί στόν 7ο αιώνα μ.χ. ό Χιούν Τσάνγκ άναφέρει Ένα γυναικετο βασίλειο σέ δυό νησιά τής Νότιας Άσίας

Η Πρό - Χιτλερική Γερμανία εϋχε Ένα δυναμικό καί πολυάριθμο λεσβιακό πληθυσμό.

Άπό τό 1750 κι Όλας, ύπάρχουν νόμοι στή Πρωσσία πού έστελναν στή φωτιά γυναίκες καί άντρες όμοφυλόφιλες/ους. Η Καταρίνα Λίνκ έκτελέστηκε τό 1721 σύμφωνα μ' αυτούς τούς νόμους γιατί προσπάθησε νά περάσει γι' άνδρας καί νά παντρευτεί μιá άλλη γυναίκα.

Τό 1837, ή θανατική καταδίκη μετατράπηκε σέ Ίσόβια δεσμά.

Παρά τή σκληρότητα τών νόμων αυτών τό όμοφυλοφυλικό κίνημα όργανώθηκε γερά στίς άρχές τοϋ 20ου αιώνα, κι οί λεσβίες γυναίκες πού εϋχαν λάβει ένεργό μέρος στό γυναικετο κίνημα τοϋ 19ου αιώνα άρχισαν νά συμμετάσχουν σ' αυτό. Τό 1904, ή Άννα Ρούελιγκ, μιλώντας στό Βερολίνο, εϋπε τά έξής:

"Άπό τίς άρχές τοϋ γυναικετου κινήματος, οί λεσβίες ήσαν πρῶτες στή μάχη για τά γυναικεία προβλήματα. Γι' αυτό κι εϋναι πολύ παράξενο πού οί μεγάλες γυναίκες-κεϋτες όργανώσεις δέν προσπάθησαν ποτέ νά βοηθήσουν τό δικό μας άγώνα".

Τό γυναικετο κίνημα ήρθε όμως νά βοηθήσει τίς λεσβίες τό 1910 όταν κινδύνευαν από τούς γερμανικούς νόμους.

Στή δεκαετηρίδα τοϋ 1915-1925, οί λεσβιακές κοινότητες στή Γερμανία φθάσανε σέ μεγάλη άνθηση. Στό Βερολίνο ύπήρχαν 60 μπάρ καί καφενεία μόνο για λεσβίες, κι οί χοροί στά μέρη αυτά καθώς καί σέ Ίδιωτικά σπίτια παίρνανε καί δύνανε. Πέντε λεσβιακά περιοδικά εϋδαν τό πῶς μετά τό τέλος τοϋ 1ου Παγκοσμίου Πολέμου. Σκοπός τών περιοδικών ήταν τόσο ή πολιτική όσο καί ή κοινωνική προώθηση τών λεσβιών. Ο Χίτλερ όμως έβαλε τέλος σ' όλα αυτά, καί πολλές λεσβίες (όπως καί πολλοί όμοφυλόφιλοι) κατέληξαν σέ στρατόπεδα συγκεντρώσεως, όπου καί μαρτύρησαν φρικτά, θύματα καθημερινοϋ βιασμοϋ κι άλλων μορφών βίας.

Η 'Ιερά 'Εξέταση θριάμβευσε καί στή Βραζιλία.

Τό Πριμεΐρα Βιζιτακάο ντέ Σάντο Όφίτσιο (1591-92) άναφέρει δέκα τουλάχιστο γυναίκες πού καταγγέλθηκαν για "παράνο-μες κι άνήθικες σωματικές έπαφές" μ' άλλες γυναίκες. Οί λεσβιακές σχέσεις άναφέρονται σάν "φιλίες", ή "άνόσιες φιλίες", ή καμιά φορά "σοδομία". Εϋφημιστικές λέξεις καί φράσεις, χρησιμοποιοϋνται για νά περιγράψουν τήν έρωτική πράξη. Μερικές άπ' αυτές τίς γυναίκες δέν "μετάνοιωσαν" καί κήκαν σάν μάγισσες, όπως κι οί λεσβίες τής Εϋρώπης, καί τής Πορτογαλλικής Γκόα ('Ινδία).

ΕΙΝΑΙ ΨΥΧΡΕΣ, ΕΙΝΑΙ ΦΟΒΕΡΕΣ,
ΤΟ ΒΛΕΜΜΑ ΤΟΥΣ ΠΑΓΩΝΕΙ ΚΑΘΕ
ΕΧΘΡΟ.

ΕΙΝΑΙ ΥΠΕΡΟΧΕΣ ΕΙΝΑΙ ΛΕΣΒΙΕΣ.
ΔΕΝ ΣΑΣ ΜΕΝΕΙ ΠΑΡΑ ΝΑ ΤΡΕΜΕΤΕ
ΑΝΤΡΕΣ.

ΕΙΝΑΙ ΟΙ **ΑΜΑΖΟΝΕΣ** ΤΟΥ
ΚΑΙΡΟΥ ΜΑΣ.

ΣΙΣΣΥ ΣΚΟΡΠΙΟΣ

Λεσβιοσκόπιο

Λεσβιακά και Φεμινιστικά Νέα

'Απ' 'Όλο τόν κόσμο

ή πορνογραφία σκοτώνει

Μ' αυτό τόν τίτλο δημοσιεύτηκε στήν Λονδρέζικη φεμινιστική έφημερίδα OUTWRITE ή εΐδηση πώς μιά εταιρεία εισαγωγών φιλμ σκόπευε νά φέρει στό Λονδίνο ένα 'Αμερικάνικο έργο πού λέγεται Σνάφ (Snuff). Τό φιλμ διαφημιζόταν σάν τό έργο πού μπορούσε νά είχε τραβηχτεί μόνο σέ χώρες "όπου ή ζωή είναι φτηνή". 'Η ιστορία του ξετυλίγεται σέ μιά χώρα τής Λατινικής 'Αμερικής, καί καταλήγει μέ τόν άπάνθρωπο μαρτυρικό άκρωτηριασμό καί φόνο δυό γυναικών. Μιά άλλη διαφήμιση έλεγε: "Έλατε νά δεΐτε αν νομίζετε πώς ό,τι έγινε, έγινε στήν πραγματικότητα!" 'Η τρομακτική αλήθεια είναι πώς, όντως, ό,τι έγινε, έγινε στήν πραγματικότητα: οί δυό γυναΐκες δελεάστηκαν από τούς παραγωγούς νά γυρίσουν ένα "καλλιτεχνικό έργο" σέ μιά έρημο τής Βραζιλίας, όπου καί βρήκαν τό φριχτό θάνατό τους.

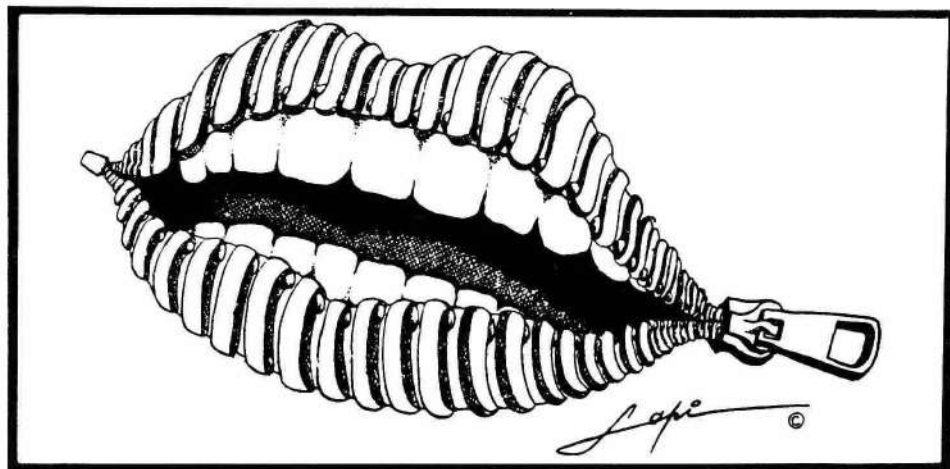
Οί Λονδρέζες φεμινίστριες, άναστατωμένες, όργάνωσαν διαδηλώσεις μπροστά στους κινηματογράφους καί τά βίντεο καταστήμα-

τα πού θά πουλούσαν τή κασέτα. Οί Κυριακάτικοι Τάϊμς έγραψαν έπειτα ένα άρθρο καταδικάζοντας τό φιλμ-κι έτσι ή εταιρεία εισαγωγών "πεύστηκε" ν' άποσύρει τό φιλμ από τήν άγορά.

'Υπάρχουν όμως δυστυχώς πολλά άλλα φιλμ πού άκολουθοΰν τή μόδα καί φέρνουν τό όνομα Snuff, κι αυτά δέν έχουν άκόμα άπαγορευθεί.

Γιά όσους ίσχυρίζονται πώς ή πορνογραφία έχει τό δικαίωμα νά ύπάρχει, αυτά τά φιλμ θάπρεπε νά ναι ή ζωντανή άπόδειξη πώς ή πορνογραφία δέν έχει άλλο σκοπό παρά τή σαδιστική μεταχείριση τών γυναικών, πού λογική του προέκταση είναι ή δολοφονική άδιαφορία για τή γυναίκα ύπαρξη, όχι μόνο στή φαντασίωση αλλά καί στή πραγματικότητα, μιά πραγματικότητα πού σκοτώνει.

Outwrite, 4

'Αμαζόνες

Η φωτογραφία είναι από το Καναδέζικο Βίντεο "Αμαζόνες Τότε, Λεσβίες Τώρα". Τό γύρισαν Γαλλο-Καναδέζες λεσβίες, με κύριο θέμα την αναφορά στις Αμαζόνες της αρχαιότητας, την ανάλυση της επίδρασης του πολιτισμού τους πάνω στη λεσβιακή αντίληψη, και την πολιτική αναθεώρηση της σημερινής λεσβιακής πραγματικότητας. Δέκαπέντα λεσβίες κάθισαν και συζήτησαν την πορεία τους, από την αρχική τους συνειδητοποίηση σαν λεσβίες, ως τη πολιτικοποίηση τους μέσα στο κίνημα, περνώντας μέσα από διάφορα θέματα σαν τους ρόλους, την ιστορία των μπάρ στο Μόντρεαλ, τις διάφορες μορφές λεσβιακών σχέσεων (μονογαμία, - πολυγαμία τό λεσβιακό ζευγάρι), τη σχέση του λεσβιασμού με τό φεμινισμό, τη θέση των λεσβιών μέσα στο γυναικείο κίνημα, τους φόβους τους και τις ιδέες τους για τό μέλλον του κινήματος. Τό Βίντεο γυρίστηκε μεταξύ του Μάρτη του 1979 και του Μάρτη του 1981.

"Οι Αμαζόνες", λένε οι κοπέλλες, "ήταν γυναίκες που ζούσαν χωρίς άνδρες, και όρυσαν δυναμικά και ανεξάρτητα, ιδρύοντας πολιτισμούς και φτιάχνοντας μια ιστορία γραμμένη από γυναίκες. Εμείς σήμερα νιώθουμε τό ίδιο δυνατές, παραμένουμε τό ίδιο ανεξάρτητες από τους άνδρες, και βάζουμε σαν κύριο σκοπό μας όχι πιά την αναπαραγωγή αλλά την αγάπη μας για τις γυναίκες, δηλαδή για μās. Πρέπει νά παλαίψουμε για νά ξαναβρούμε όλες μέσα μας τη μαχητικότητα και τη δύναμη των αρχαίων Αμαζόνων".

Σημείωση:

Οι Αμαζόνες ήταν οι πρώτες αποκλειστικά γυναικείες κοινότητες που αναφέρονται στην ιστορία, τό μύθο, τη λογοτεχνία, την προφορική παράδοση, τη κοσμολογία, την ετυμολογία και τη τέχνη. Η ύπαρξή τους φαίνεται νά είχε ξαπλωθεί σε πλατειά μήκη και πλάτη, από την Αφρική και την Ασία ως την Βόρειο και Νότιο Αμερική. Η Λιβύη, ή Σκυθία, ή Ανατολία, ή Θράκη, ή Κεντρική Ασία, είναι μερικές από τις χώρες όπου οι Αμαζόνες αναφέρονται πώς έζησαν στη προϊστορία. Αργότερα, στην γραπτή ιστορία Αμαζόνες βρέθηκαν στην Νταχόμεϋ, στη Σιέρρα Λεόνε και στη Νιγηρία της Αφρικής καθώς και στη Βραζιλία όπου ο ποταμός Αμαζόνας ονομάστηκε έξ αιτίας τους. "Αν και η ύπαρξή τους δέν έχει απόλυτα αποδειχτεί, είναι, γεγονός πώς σαν πολιτιστική έννοια έχουν κατακτήσει την ανθρώπινη φαντασία προβάλλοντας μια εικόνα της γυναικείας ύπαρξης έντελως διαφορετική από την συνηθισμένη παθητική γυναικεία κατωτερότητα. Τό αν υπήρξαν στην αλήθεια ή όχι δέν έχει σημασία. Φτάνει πώς ή ιδέα τους μās ένθαρρύνει τις προσπάθειές μας, και τό παράδειγμά τους μās σπρώχνει νά ξαναβρούμε τους έαυτούς μας.

Λεσβίες 'Υπάρχουν Παντού

τό μώβ κιμονό

Λεσβίες υπάρχουν και στην 'Ιαπωνία. Παρόλο που οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες κρατών τις 'Ιαπωνέζες φυλακισμένες μέσα στην έτεροφυλόφιλη σχέση, ήδη από το 1975 έχουν λειτουργήσει στο Τόκιο διάφορες λεσβιακές ομάδες. Το Σουμπάρασι Οννα (περίφημες γυναίκες) ήταν το πρώτο περιοδικό που κυκλοφόρησε, δημοσιεύτηκε όμως μια φορά μόνο. Κατόπι παρουσιάστηκε το Χικάρι Γκουρούμα που ήταν πολύ θεωρητικό κι έτσι δεν μπόρεσε να προσεγγίσει τις 'Ιαπωνέζες λεσβίες. Το 1979 οι δύο ομάδες ενώθηκαν κι έφτιαξαν μια ομάδα αυτόγυνωσίας που αποτέλεσε τον πυρήνα της λεσβιακής κοινότητας στο Τόκιο. Σήμερα υπάρχει στο Τόκιο το Λεσβιακό Φεμινιστικό Σπίτι, όπου γίνονται μηνιαία πάρτυ, και λειτουργούν ομάδες αυτοσυνείδησης.

δύο ιστορίες αγάπης με διαφορετικό τέλος

Οι λεσβίες άρχισαν να γράφουν ιστορία στην 'Ινδονησία.

Η "Ατυ, 21 ετών, κι η Νόνα 15 ετών, είναι δύο κοπέλλες που έρωτεύθηκαν ή μια την άλλη, και τ'όσκασαν από τα σπύτια τους για να πάνε να ζήσουν μαζί. Οι γονείς τους όμως τις βρήκαν, τις έπιασαν, και οι κοπέλλες κατέληξαν στα δικαστήρια, κατηγορούμενες για ανήθικες πράξεις. Καταδικάστηκαν σε 8 μήνες φυλακή ή κάθε μία, κι ο δικηγόρος τους προσπάθησε να πείσει τους ένορκους να τις άθωώσουν γιατί "είχαν ψυχολογικά προβλήματα" και δεν ήξεραν τί έκαναν. Η μητέρα της "Ατυ βρήκε ένα γιατρό που θα "μειώσει τις αρσενικές ορμόνες" της κοπέλλας, φαρμακευτικά ή χειρουργικά.

Μια πιο χαρούμενη ιστορία είναι αυτή της Τζόσσυ και της Μπόου που ένωσαν τις ζωές τους με τις εϋχές της οικογένειάς τους. Οι γονείς της Μπόου δυσκολεύτηκαν στην αρχή να δεχτούν τη Τζόσσυ σε σύμφρο της κόρης τους, αλλά στο τέλος

έδωσαν τη συγκατάβασή τους. Και για τη Τζόσσυ, οί γιατρού είπαν πως είχε πολλές αρσενικές ορμόνες, ή Τζόσσυ όμως είπε πως χρωστά το γεροκαμωμένο κορμί της στο καράτε... είναι κάτοχος της καφέζωνης.

χάνα κόν χάνα

Η πρώτη λεσβιακή ομάδα της Βραζιλίας ή Λεσβιακή Φεμινιστική Όμάδα Δράσης, ιδρύθηκε εδώ και δύο χρόνια, και λειτουργεί αυτόνομα από το όμοφυλοφιλικό κίνημα ανδρών. Είναι μια αντί-ιεραρχική ομάδα που βασίζεται στην "αυτοεπιβεβαίωση", δηλαδή, την άνοικτη αντιμετώπιση της λεσβιακής σεξουαλικότητας, και της λεσβιακής καταπίεσης. Σκοπός τους είναι να κάνουν γνωστό το λεσβιασμό στη Βραζιλία και μελετώντας την οικογένεια, τη μητρότητα, τη μονογαμία, τους ρόλους, τον ρομαντικό έρωτα κλπ. να ψάξουν και να βρουν καινούργιες μορφές συμπεριφοράς και επικοινωνίας ανάμεσα στις γυναίκες. Επίσης θα παλέψουν σκληρά για να πλησιάσουν όσο περισσότερες λεσβίες μπορούν και να τις φέρουν πιο κοντά στο κίνημα και θα δουλέψουν και με τους όμοφυλόφιλους άντρες, και με τις φεμινίστριες γιατί τα δύο αυτά κινήματα είναι στενά συνδεδεμένα με το δικό τους.

Πέρυσι έβγαλαν το πρώτο τεύχος ενός καθαρά λεσβιακού περιοδικού, το Χάνα κόν Χάνα (Chana con Chana), (Chana = αϊδεϊτο).

"στην 'Ελβετία τό λένε βιασμός"

Έτσι αποφάνθηκε η "Ε" της 13 'Ιουνίου για την υπόθεση της Ούρσουλας Τράϊμπερ, 21 χρόνων, που βιάστηκε από τον Κων. Δημάκη στην 'Αλόνησο. Η κοπέλλα βγήκε να διασκεδάσει με τον Κωστάκη, που κατόπιν την ... πήγε βόλτα. Λύγες ώρες αργότερα, λέει ή έφημερίδα, ή τουρίστρια κατάγγελε πως ο "Έλληνας τη "βίασε" (είσαγωγικά της "Ε"). Και ο ... καϋμένος ο Κωστάκης συνελήφθη από τις αρχές.

Πρώτα πρώτα, είναι ποτέ δυνατό άνδρας "Έλληνας, και καθώς πρέπει, να βιάσει ξένη; "Ε όχι δά... Δεύτερο, όπως και να τό λένε στην 'Ελβετία, έμεις εδώ στην 'Ελλάδα τό λέμε... ρομαντική περιπέτεια. Τώρα βέβαια αν ήθελε ή κοπέλλα τέτοιου είδους περιπέτεια ή όχι, αυτό δεν έχει σημασία. Εκείνο που έχει σημασία, φανταζόμαστε, είναι αν είχε φεγγάρι εκείνη τη νύχτα ή όχι...

τό Γαλλικό λεσβιακό κίνημα

Στή Γαλλία, οί λεσβίες πολεμάνε γιά νά ξαναδώσουν στό λεσβιακό καί γενικά στό φεμινιστικό κίνημα, Ένα ριζοσπαστικό νόημα πούχει χαθεῖ μέσα στίς σοσιαλιστικές ἢ ρεφορμιστικές τάσεις τοῦ γυναικεῖου κινήματος.

Γράφουν οί λεσβίες τοῦ Ριζοσπαστικοῦ Λεσβιακοῦ Μετώπου στό περιοδικό MASQUES, τό φθινόπωρο τοῦ 1981. "Ἡ ἔνταση ἀνάμεσα στίς λεσβίες καί τό γυναικεῖο κίνημα ὑπῆρχε πάντα, ἀλλά ἔχει φτάσει τώρα σέ κρίσιμη στιγμή. Στή καρδιά τῆς διαμάχης εἶναι ἡ ἀντίθεση ἀνάμεσα στίς λεσβίες, πού ἀπαιτοῦν μιὰ ἀναγνώριση τῆς πολιτικῆς σημασίας τοῦ λεσβιασμοῦ καί τίς ἑτεροφεμινίστριες (καθώς καί πολλές λεσβίες μέσα στό γυναικεῖο κίνημα) πού ἀρνοῦνται νά δοῦν τόν λεσβιασμό σάν ὅ,τι δῆποτε ἄλλο παρά μιὰ ἀτομική σεξουαλική ἐπιλογή. Ἡ ἀντίθεση ὀξύνεται ἀπό τό γεγονός πώς οί λεσβίες δέν βρῆκαν ποτέ συμπαράσταση μέσα στό γυναικεῖο κίνημα, καί δέν ἀναγνωρίστηκαν ποτέ σάν οἱ, πρωταρχικές δυνάμεις πού ἦσαν στή δημιουργία καί τή διατήρηση τοῦ φεμινιστικοῦ κινήματος. Ἡ κρίση αὐτή ἔχει ἐπέλθει σέ πολλές χῶρες τῆς Εὐρώπης, ὄχι μόνο τή Γαλλία, κι ἔχει ὀδηγήσει στήν ἵδρυση ριζοσπαστικῶν λεσβιακῶν ὁμάδων".

Στή Γαλλία, τό καινούργιο ριζοσπαστικό λεσβιακό κίνημα πρωτοέκανε τήν ἐμφάνισή του τό Μάρτιο τοῦ 1980, κατά τή πορεία τῆς Διεθνοῦς Μέρας τῆς Γυναίκας στό Παρίσι, καί μετὰ τόν Ἰούνη τοῦ 1980 σέ μιὰ λεσβιακή πορεία. Τό 1981, οἱ ριζοσπαστικές λεσβίες ἀρνήθηκαν νά λάβουν μέρος στίς ἐκδηλώσεις τῆς Δ.Ε.Γ., καί ἔκαναν ἔκκληση στίς λεσβίες καί τίς φεμινίστριες νά παλέψουν ἐνάντια στό ἑτεροφυλόφιλο κατεστημένο καί τή πατριαρχία, παρά στή κυβέρνηση τοῦ Ζισκάρ. Ἀπό τότε τό Λεσβιακό Μέτωπο, πού ἀποτελεῖται ἀπό πολλές διαφορετικές ὁμάδες, ἔχει ὀργανώσει τρεῖς μεγάλες μαζώξεις καί βγάξει τό περιοδικό Mot à la bouche. Κύρια πολιτική θέση τῶν ριζοσπαστριῶν λεσβιῶν εἶναι πώς ὑπάρχει ἓνας ταξικός πόλεμος ἀνάμεσα στούς ἄνδρες καί τίς γυναῖκες, ἓνας πόλεμος πού ἔχει καμουφλαριστεῖ χρόνια τώρα σάν ὠρισμένα "εἰδικά γυναικεῖα προβλήματα" (ἀντισύλληψη, ἔκτρωση, βια-

σμός). Τά "προβλήματα" αὐτά ἔχουν δημιουργηθεῖ ἀπό τήν ἑτεροφυλοφιλία πού ἀποτελεῖ τόν πιό ἀποτελεσματικό τρόπο μέ τόν ὁποῖο οἱ ἄνδρες κρατᾶνε τίς γυναῖκες στή σκλαβιά. "Τό νά λέμε πώς οἱ λεσβίες εἶναι διαφορετικές, ἀκολουθοῦν ἓνα διαφορετικό τρόπο ζωῆς, εἶναι σάν νά προσπαθοῦμε νά ἐξηγήσουμε τήν ἀνωμαλία τοῦ λεσβιασμοῦ, παρά νά τόν θεωρήσουμε σάν μιὰ λογική ἐπιλογή βασιυμένη στήν ἀρνηση τῆς γυναικεῖας καταπίεσης".

λεσβίες και υγεία

Μιά μελέτη με θέμα τή σωματική υγεία τών λεσβιων και τή σεξουαλική τους ικανοποίηση έβγαλε τά εξής ενδιαφέροντα συμπεράσματα:

Από τίσ 100 λεσβίες πού έξετάστηκαν μόνο οί 23 εΐχαν σεξουαλικά προβλήματα, ένω 63 στίς έκατό έτεροφυλόφιλες παρουσίασαν προβλήματα.

Οί λεσβίες δέν εΐχαν κρούσματα έρπη, ή σύφιλης. Τό ποσοστό ένδομητρύωσης και κολπικων μολύνσεων ήταν πολύ χαμηλότερο τών έτεροφυλόφιλων γυναικων, τό ύδριο και για πόνους περιόδου, και προεμμηνοροϊκό σύνδρομο.

Τό κύριο γυναικολογικό πρόβλημα πού αναφέρθηκε ήταν ή αντιμετώπιση τοϋ γυναικολόγου τους! Πάνω από 40% εΐπαν πώς ή περίθαλφή τους θά χειροτέρευε αν οί γιατροί τους μάθαιναν πώς ήταν λεσβίες.

Η Δρ. Σούζαν Τζόνσον, πού έκανε τή μελέτη για τό πολύ σεβαστό περιοδικό American Journal of Obstetrics & Gynecology, εΐπε πώς ή μελέτη τήν εΐχε έντυπωσιάσει και πώς θά συνέχιζε νά μελετά τό θέμα.

αϋτοάμυνα

Η Αμερικανίδα λοχίας Πέρθα Τζων Γουΐλκερσον, 26 χρονων, πού εΐχε καταδικαστεί από τό Πλημμελειοδικετο σε 15,5 μήνες φυλάκιση γιατί εΐχε τραυματίσει τόν Χ. Παπούλια με σουγιά τή νύχτα τής 1ης Νοεμβρίου 1981, άθωώθηκε από τό Τριμελές Έφετετο. Τό Έφετετο αποφάνθηκε ότι ή Γουΐλκερσον έδρασε άμυνόμενη κατά τοϋ Παπούλια, όταν έκεϊνος πήγε νά τή βιάσει, χτυπώντας την με μιá σιδερόβεργα. Εΐναι ή πρώτη περίπτωση δικαιωμένης αϋτοάμυνας πού έχουμε άκούσει στην Έλλάδα.

μιá μητέρα 11 έτων

Ένα ένδεκάχρονο κοριτσάκι από Μίσιγκαν τών ΗΠΑ εΐναι τό θύμα μιáς όλόκληρης σειρās πράξεων πατριαρχικής βίας, σωματικής και κρατικής μορφής.

Πρώτα, τό μικρό βιάστηκε επανειλημένα από τόν φίλο τής μάνας του.

Δεύτερον, όταν έμεινε έγγυος (γιατί βέβαια ό κύριος δέν πίστευε στην άντισύλληψη), ένάς συντηρητικός δικαστής άπαγόρευε τήν έκτρωση, παρά τίσ άπεγνωσμένες προσπάθειες τών κοινωνικων λειτουργων νά πείσουν τό δικαστήριο πώς τό κοριτσάκι ήταν πολύ μικρό για νά κάνει παιδί.

Τώρα, ή κορούλα της εΐναι 5 μηνων κι οί άρχές κατηγοροϋν τή μικρή μαμά για "άμέλεια" προς τό μωρό, γιατί δέν τό προσέχει πολύ!.. "Αν πείσουν τό δικαστήριο πώς πράγματι ή μικρή παραμελεΐ τό μωρό της, τό δικαστήριο θά τίσ χωρίσει όριστικά και θά τίσ βάλει σε ξεχωριστά ιδρύματα, πράγμα φυσικά πού θά χειροτερέψει τή κατάσταση, αφαιρώντας κάθε έλπίδα νά γιατρευτούν οί πληγές, και νά μεγαλώσουν τά κορίτσια από δω και τέρα κάπως όμαλά.

Έτσι ένα μικρό κορίτσι όχι μόνο μαθαίνει από μωρό τήν άνδρική σωματική βία, όχι μόνο δέν τή βοηθάνε τά δικαστήρια, αλλά και τήν βγάζουν στο τέλος και κακιά μητέρα. Αποτέλεσμα: δυό άκόμα γυναικες ζωές καταστρέφονται πριν καλά καλά άρχίσουν νά ύπάρχουν.

μιá πεντάχρονη Λολίτα

Ο δικαστής Ράϋνεκε, στο Γουΐσκόνσιν τών ΗΠΑ καταδύκασε τόν Ραλφ Σνόντγκρας μόνο σε 3 μήνες φυλάκιση για τό βιασμό τής πεντάχρονης κόρης τής φιλενάδας του. Εΐπε ό σοφός δικαστής: "Ο Σνόντγκρας δέν φταΐει έφ' όσον ή δεσποινίς φαίνεται νά έχει ... άχαλίνωτες σεξουαλικές όρέξεις". (!). Αυτό τό συμπέρανε από τό γεγονός πώς ή μικρή, ένα πρωΐ, πήδηξε στο κρεβάτι όπου ό Σνόντγκρας κοιμόταν γυμνός!

Βέβαια, ξέρουμε ότι οί δικαστές, ή άστυνομία, οί δικηγόροι, όλοι πιστεύουν πώς έμεΐς οί γυναικες φταΐμε πού μάς βιάζουν, πώς έμεΐς οί ύδριες προκαλοϋμε τούς άντρες με τή συμπεριφορά μας. Και πεντάχρονα μωρά, όμως; "Ε, φτάνει πια !..."

πάει και τό νομοσχέδιο γιά τα ίσια δικαιώματα

Οί 'Αμερικανίδες φεμινίστριες χάσανε τή μάχη γιά τά ίσα δικαιώματα τους. Τό νομοσχέδιο πού έδω καί 10 χρόνια τώρα πολεμοῦσαν νά τό περάσουν στίς βουλές τῶν διαφόρων πολιτειῶν, έξέπνευσε στίς 30 'Ιούνη 1982. Θά μπορούσαμε μάλλον νά ποῦμε πώς δολοφονήθηκε από τή δεξιοφασιστική αντίδραση μέ επικεφαλῆς τήν "Ήθελική Πλειονότητα", καί μιá γυναίκα, τήν Φύλλις Σάφλυ, πού τό πολέμησαν μέ ζήλο καί πεῖσμα γιάτί "Έβαζε σέ κίνδυνο τή γυναικεία θηλυκότητα, τά πραγματικά κι έιερά δικαιώματα τῶν γυναικῶν!!!!"

'Αμέσως, ἡ 'Εθνική 'Οργάνωση Γυναικῶν ξανάβαλε μπρός τόν άγώνα. Ένα καινούργιο νομοσχέδιο ξαναυποβλήθηκε στή Γερουσία, κι οί γυναίκες εἶναι έτοιμες νά ξαναρχίσουν όλόκληρη τή διαδικασία φτοῦ κι από τήν άρχή.

Ὑποχρεωτική έκτρωση

Οί γυναίκες τοῦ Τρίτου Κόσμου εἶναι θύματα μιáς συστηματικῆς καί ὕπουλης προσπάθειας πού άποβλέπει στόν όλοκληρωτικό έλεγχο τῆς γονιμότητάς τους κατά συνέπεια, ό έλεγχος αυτός επιδιώκει τήν έξόντωση τῶν μαύρων φυλῶν πού κατά τόν Δρ. ντέ Μπίερ αὐξάνονται μέ "άνησυχτηκό" ρυθμό. Λέει ό Δρ. Ντέ Μπίερ: "Δέν εἶναι εύκολο νά μειώσει κανείς τόν ρυθμό τῶν γεννήσεων, έκτός κι αν ὑποβάλλει τίς γυναίκες σέ ὑποχρεωτική έκτρωση καί στείρωση".

"Ένας τρόπος μέ τόν όποιο έλέγχεται ἡ γονιμότητα τῶν γυναικῶν σ'αὐτές τίς χώρες εἶναι ἡ άναγκαστική άντισύλληψη. Τό DEPO PROVERA, μιá άντισυλληπτική ένεση, δύνεται συστηματικά στίς μαῦρες γυναίκες χωρίς τή θέλησή τους.

"As σημειωθεί πώς τό άντισυλληπτικό αυτό άπαγορεύτηκε στίς ΗΠΑ καί πολλές άλλες Εὐρωπαϊκές χώρες γιάτί έχει τρομερά επικίνδυνες παρενέργειες.

πώς χάνουμε τή δουλειά μας

ΠΩΣ ΧΑΝΟΥΜΕ ΤΗ ΔΟΥΛΕΙΑ ΜΑΣ

Παντοῦ Λεσβίες άπολύονται από τή δουλειά τους.

'Η ΕΛΙΑΝ ΜΟΡΙΣΕΝΣ πρώην ὕποδιευθύντρια ένός σχολείου στό Βέγγιο, εἶναι μιá άπ'αὐτές τίς λεσβίες. "Έχασε τή δουλειά της 2 μέρες μετά τήν συμμετοχή της σ' ένα πρόγραμμα στή τηλεόραση, τό Δεκέμβριο τοῦ 1980.

'Η Τζούντη Γουίλλιαμς, βοηθός κοινωνική λειτουργός στήν Άγγλία, άπολύθηκε έπειτα από πέντε μήνες, παρόλο πού ήταν περίφημη στή δουλειά της καί έπρόκειτο σύντομα νά πάρει προαγωγή.

'Η Τοος Βαν ντερ Χούρκ, καθηγήτρια σ' ένα κολλέγιο στήν 'Ολλανδία, έχασε τή θέση της μόλις μαθεύτηκε πώς ήταν λεσβία.

Τό χειρότερο όμως εἶναι ν' άπολύεσαι από τήν ίδια τή διευθύντρια σου τή φεμινίστρια στή Σχολή Γυναικείων Σπουδῶν, γιάτί ἤσουν άνοικτά λεσβία.

'Η Τζούντιθ Μπάρριγκτον δίδασκε στό Πανεπιστήμιο τῆς 'Ορεγκον τῶν ΗΠΑ. Τό πρόγραμμα γυναικείων σπουδῶν άρχισε εκεί πολύ ένωρίς, τό 1970. Πολλές φορές ἔγιναν προσπάθειες νά διωχθοῦν τά ριζοσπαστικά καί τά λεσβιακά στοιχεία, αλλά τό 1981 οί προσπάθειες αὐτές κορυφώθηκαν, κι ἡ Τζούντιθ έχασε τή δουλειά της. 'Η φεμινίστρια διευθύντρια τοῦ προγράμματος τή κατηγορήσε πώς ήταν "σεπαρατίστρια", πράγμα πού δέν άλήθευε έφ' όσον ἡ Τζούντιθ δίδασκε μέ φροντίδα τόσο γυναίκες όσο καί άντρες. Τούς δίδασκε όμως άνοικτά καί γιά τόν λεσβιασμό, κι αυτό, κατά τήν διευθύντρια, ξεπερνούσε τά όρια τῆς ιδέας τῶν γυναικείων σπουδῶν, ήταν πιá επικίνδυνο καί προκλητικό. "Όταν ἡ Τζούντιθ τή ρώτησε τί άκριβώς έννοοῦσε όταν έλεγε σεπαρατίστρια ἡ διευθύντρια τή κοίταξε μέ μῦσος καί τῆς εἶπε: "Ξέρεις τί έννοώ: Λεσβία!".

άλλους. Για να γράψει το βιβλίο της, η Ντέβις άντλησε από την παγκόσμια μυθολογία, την αρχαιολογία, την ανθρωπολογία, την ποίηση και τη λογοτεχνία. Το βιβλίο έχει ένα πλήθος σημειώσεων, κι η βιβλιογραφία του εντυπωσιάζει. Εκείνο όμως που συνεπαίρνει και εξαρσιώνει είναι τα άλματα της σκέψης της, έτσι όπως συνδέει αυτά

που έχει διαβάσει, δημιουργώντας πέρα απ' όλη τη σοφία των πηγών της μια επαναστατική άποψη της ιστορίας, μια εικόνα της γυναικείας ύπαρξης εντελώς διαφορετική από εκείνη που έχουμε διδαχτεί εντελώς θριαμβευτική, περήφανη κι ελπιδοφόρα. Τόσο που σου κόβεται η αναπνοή. Όπως επίσης σου κόβεται η αναπνοή όταν διαβάζεις τα χίλια παραδείγματα της βίας και των μαρτυριών που έχουμε υποστεί. Αξίζει να διαβάσουμε όλες αυτό το βιβλίο μόνο και μόνο για να δούμε πώς μας φέρθηκε η μεταγενέστερη πατριαρχική ιστορία, και, αντλώντας θάρρος από την οργή μας, να προχωρήσουμε προς τη "μητριαρχική αντεπανάσταση".

Ότι δέν έφτασε να διαβάσει η Ντέβις, τό διάβασε η Αγγέλα Βερυκοκάκη-Άρτεμη όταν έπιασε να μεταφράσει τό βιβλίο στα ελληνικά. Η μετάφρασή της είναι όχι μόνο

άψογη, γεμάτη έμπνευση και ζωντάνεια. Είναι επίσης πλουτισμένη με τις δικές της σημειώσεις, γνώσεις που άντλησε η ίδια από τό τεράστιο διάβασμα που έκανε για να μεταφράσει τό βιβλίο. Σάν Ελληνίδα, είχε τη δυνατότητα να διαβάσει αρχαίους συγγραφείς στο πρωτότυπο, και επίσης σημερινές πολύ σεβαστές μορφές της Ελληνικής πνευματικής ζωής, σάν τόν Π. Λεκατσά και τόν Θ. Φωτιάδη, που έχουν γράψει εκτενέστατα πάνω στο θέμα της μητριαρχίας. Ο Φωτιάδης αναφέρεται να προτιμά τόν ορο "γυναικοκρατία", εφ' όσον "μητριαρχία" βασικά σημαίνει η κυριαρχία των μητέρων, ενώ "η πολύχρονη εκείνη περίοδος ... είχε επικρατούσα μορφή όχι απλά τη Μητέρα, αλλά τη Γυναίκα σ' όλες τις εμφανίσεις της..."

Τόσο τό βιβλίο όσο κι η μετάφραση είναι ένα έργο έμπνευσης, αγάπης και πίστης. Πηγή του είναι η πεποίθηση πώς πρέπει να μάθουμε τις αρχές μας, γιατί, όπως είπε κι ο Μπαχόφεν, "πώς μπορούμε να καταλάβουμε τό τέλος άν η αρχή παραμένει μυστήριο;"

Η μετάφραση του Πρώτου Φύλου είναι τό πρώτο βιβλίο της φεμινιστικής σειράς που άρχισε να εκδίδεται από τόν οίκο Νέα Σύνορα. Ακολουθούν τό Γέννημα Γυναίκας της Αντριεν Ρίτς, και άλλα.

